

Dokument z posiedzenia

A9-0032/2023

16.2.2023

*****I**

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (wersja przekształcona)
(COM(2021)0804 – C9-0470/2021 – 2021/0424(COD))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Jerzy Buzek

(Przekształcenie – art. 110 Regulaminu)

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz wskazujący obowiązujący akt i czwarty wiersz wskazujący przepis tego aktu, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą*. Fragmenty tekstu, które zostały skreślane, zaznacza się za pomocą symbolu **■** lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu *wytłuszczonym drukiem i kursywą* i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	5
UZASADNIENIE	204
ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE	206
PISMO KOMISJI PRAWNEJ	207
ZAŁĄCZNIK: OPINIA KONSULTACYJNEJ GRUPY ROBOCZEJ SŁUŻB PRAWNYCH PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I KOMISJI	209
PISMO KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	211
PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	215
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	216

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

**w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków wewnętrznych gazu ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (wersja przekształcona)
(COM(2021)0804 – C9-0470/2021 – 2021/0424(COD))**

(Zwykła procedura ustawodawcza – przekształcenie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2021)0804),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0470/2021),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Izbę Poselską i Senat Republiki Czeskiej, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 19 maja 2022 r.¹,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z 10 października 2022 r.²,
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej uporządkowanego wykorzystania techniki przekształcania aktów prawnych³,
 - uwzględniając pismo Komisji Prawnej z dnia 2 lutego 2023 r. skierowane do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zgodnie z art. 110 ust. 3 Regulaminu,
 - uwzględniając art. 110 i 59 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A9-0032/2023),
- A. mając na uwadze, że konsultacyjna grupa robocza służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji stwierdziła, że wniosek Komisji nie zawiera żadnych

¹ Dz.U. C 323 z 26.8.2022, s. 101.

² Dz.U. C 498 z 30.12.2022, s. 83.

³ Dz.U. C 77 z 28.3.2002, s. 1.

zmian merytorycznych innych niż te określone jako takie we wniosku, oraz mając na uwadze, że w odniesieniu do ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszych aktów z tymi zmianami wniosek ogranicza się do zwykłego ujednoczenia istniejących tekstów, bez zmiany co do istoty;

1. uchwała poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu, biorąc pod uwagę zalecenia konsultacyjnej grupy roboczej służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji;
3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
4. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Poprawka 1

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO*

do wniosku Komisji

2021/0424 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie rynków wewnętrznych *gazu* ze źródeł odnawialnych i *gazu* ziemnego oraz wodoru (wersja przekształcona)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej , w szczególności jego art. 194 ust. 2 ,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

* Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony wytłuszczonym drukiem i kursywą; symbol ■ sygnalizuje skreślenia.

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009³ zostało kilkakrotnie znacząco zmienione. Ze względu na konieczność wprowadzenia dalszych zmian i w celu zapewnienia jasności rozporządzenie to powinno zostać przekształcone.
- (2) Rynek wewnętrzny gazu ziemnego, który jest stopniowo realizowany od 1999 roku, ma na celu zapewnienie prawdziwej możliwości wyboru wszystkim konsumentom w Unii, bez względu na to, czy są to obywatele czy przedsiębiorstwa, stworzenie nowych możliwości gospodarczych oraz zwiększenie poziomu handlu transgranicznego, aby osiągnąć w ten sposób zwiększenie wydajności, konkurencyjne ceny i wyższe standardy usług oraz przyczynić się do bezpieczeństwa dostaw i stabilności.
- (3) *W komunikacie Komisji z 11 grudnia 2019 r. pt. „Europejski Zielony Ład” i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119⁴ ustanowiono cel, jakim jest zmniejszenie przez Unię emisji do 2030 r. o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomami emisji z 1990 r. i osiągnięcie neutralności klimatycznej w 2050 r., w sposób, który przyczyni się do ożywienia konkurencyjności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Unii. Rozporządzenie to powinno przyczynić się do realizacji tych celów. Aby ustanowić rynek zdekarbonizowanego gazu i aby przyczynił się on do transformacji energetycznej, potrzeba znacznego zwiększenia*

¹ Dz.U. [...] z [...], s. [...].

² Dz.U. [...] z [...], s. [...].

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36).

⁴ ***Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. ustanawiające ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 401/2009 i rozporządzenie (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).***

udziału odnawialnych źródeł energii w zintegrowanym systemie energetycznym i czynnego udziału konsumentów w konkurencyjnym rynku.

- (3a) *Ze względu na zmienność spowodowaną nadmierną zależnością Unii od przywozu gazu ziemnego, zwłaszcza od monopolistycznego dostawcy, oraz jej szerszy wpływ na geopolitykę, bezpieczeństwo i gospodarkę, skuteczna polityka i ramy regulacyjne dotyczące zwiększenia udziału gazu odnawialnego i gazu niskoemisyjnego, a zwłaszcza wodoru, w rynku wewnętrznym muszą zapewnić skuteczne przeciwdziałanie ryzyku trwałej lub nowej zmienności i zależności od dostawców zewnętrznych. W tym celu modernizacja istniejącej i oddawanie do użytku nowej infrastruktury importowej łączącej państwa członkowskie i rynek wewnętrzny z państwami trzecimi i dostawcami zewnętrznymi muszą należycie uwzględniać potrzebę bezpieczeństwa dostaw pod względem dywersyfikacji tras i dostawców, w tym przez unikanie nadmiernej zależności poszczególnych państw członkowskich od jednego kraju eksportującego.*
- (3b) *W związku z niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną napaścią zbrojną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę oraz aby zapobiec narażaniu bezpieczeństwa energetycznego Unii, gaz ziemny, gaz odnawialny i gaz niskoemisyjny pochodzące z Federacji Rosyjskiej lub podmiotów kontrolowanych przez rosyjskie osoby fizyczne lub prawne, lub przedsiębiorstwa mające siedzibę w Federacji Rosyjskiej należy wyłączyć z przywozu do państw członkowskich i Unii.*
- (4) Niniejsze rozporządzenie ma na celu ułatwienie wprowadzenia zdekarbonizowanych, wydajnych i zintegrowanych systemów energetycznych zgodnie z komunikatami Komisji z 8 lipca 2020 r. pt. „Impuls dla gospodarki neutralnej dla klimatu – strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego”, strategią w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu oraz zaleceniem Komisji (UE) 2021/1749⁵. Inicjatywy te wymagają przejścia na system energetyczny charakteryzujący się w większym stopniu zamkniętym obiegiem – system, którego centralnym elementem jest efektywność energetyczna, a także większa bezpośrednia elektryfikacji sektorów zastosowań

⁵ *Zalecenie Komisji (UE) 2021/1749 z 28 września 2021 r. w sprawie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”: od zasad do praktyki – wytyczne i przykłady dotyczące jej wdrażania w procesie podejmowania decyzji w sektorze energetycznym i w innych sektorach (Dz.U. L 350 z 4.10.2021, s. 9).*

końcowych, priorytetowe traktowania rozwiązań po stronie popytu, gdy są one bardziej opłacalne niż inwestycje w infrastrukturę energetyczną, oraz wykorzystywanie paliw odnawialnych, w tym wodoru, do zastosowań końcowych, w przypadku gdy elektryfikacja nie jest wykonalna, gdy jest nieefektywna lub wiąże się z wyższymi kosztami. Dlatego też rozporządzenie to powinno ułatwić zwiększenie udziału **gazu** odnawialnego i **gazu** niskoemisyjnego w systemie energetycznym, co umożliwi odejście od gazu kopalnego ■ oraz umożliwi *takiemu* nowemu **gazowi** odegranie ważnej roli w realizacji celów klimatycznych UE na 2030 r. i celów w zakresie neutralności klimatycznej do 2050 r. **Państwa członkowskie powinny w tym celu wyeliminować wszelkie nieuzasadnione bariery.**

Rozporządzenie *to* ma również na celu ustanowienie ram regulacyjnych, które umożliwią wszystkim uczestnikom rynku uwzględnienie przejściowej roli gazu ziemnego przy planowaniu działalności, aby uniknąć efektu uzależnienia od jednego dostawcy oraz zapewnić stopniowe i terminowe wycofywanie gazu ziemnego, zwłaszcza we wszystkich odpowiednich sektorach przemysłu i wykorzystywanego w *indywidualnych* źródłach ogrzewania, **a jednocześnie łagodzić rosnące ubóstwo energetyczne.**

- (5) W unijnej strategii w zakresie wodoru uznano, że ponieważ państwa członkowskie UE mają różny potencjał w zakresie produkcji wodoru odnawialnego, otwarty i konkurencyjny rynek UE z niezakłóconym handlem transgranicznym przynosi istotne korzyści dla konkurencji, przystępności cenowej i bezpieczeństwa dostaw. Podkreślono w niej ponadto, że przeniesienie obrotu wodorem na zasadach handlu surowcami na płynny rynek ułatwi wejście na rynek nowym producentom i będzie korzystne dla głębszej integracji z innymi nośnikami energii. Stworzy ono wyraźne sygnały cenowe dla inwestycji i decyzji operacyjnych. Przepisy określone w niniejszym rozporządzeniu powinny zatem sprzyjać powstaniu rynków wodoru i obrotowi wodorem na zasadach handlu surowcami oraz stworzeniu płynnych centrów handlu, a państwa członkowskie powinny usunąć wszelkie nieuzasadnione bariery w tym zakresie. Uznając nieodłączne różnice, istniejące przepisy, które umożliwiły efektywne dostosowanie operacji komercyjnych do potrzeb rynków energii elektrycznej i gazu oraz handlu nimi, należy uwzględnić w odniesieniu do rynku wodoru.

- (6) [przekształcona dyrektywa w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] przewiduje możliwość istnienia operatora połączonych systemów przesyłu i dystrybucji. Dlatego też zasady określone w niniejszym rozporządzeniu nie wymagają wprowadzania zmian w organizacji krajowych systemów przesyłu i dystrybucji, jeśli jest ona zgodna z odpowiednimi przepisami tej dyrektywy.
- (7) Należy określić kryteria, według których ustalane są taryfy za dostęp do sieci w celu zapewnienia, aby kryteria te były w pełni zgodne z zasadą niedyskryminacji oraz potrzebami dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego oraz aby w pełni uwzględniały one potrzebę zachowania integralności systemu i odzwierciedlały rzeczywiście poniesione koszty w zakresie, w jakim koszty te odpowiadają kosztom, jakie ponosi porównywalny pod względem skuteczności i struktury operator sieci oraz aby były przejrzyste, zapewniając jednocześnie odpowiedni zwrot nakładów inwestycyjnych i umożliwiając integrację **gazu** odnawialnego i **gazu** niskoemisyjnego. Przepisy dotyczące taryf za dostęp do sieci zawarte w niniejszym rozporządzeniu są uzupełnione o dalsze przepisy dotyczące taryf za dostęp do sieci, w szczególności w kodeksach sieci i wytycznych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia, w [rozporządzeniu TEN-E proponowanym w dokumencie COM(2020) 824 final], [rozporządzeniu w sprawie metanu proponowanym w COM(2021) xxx], dyrektywie (UE) 2018/2001 oraz [dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej proponowanej w COM(2021) 558 final].
- (8) Na ogół najbardziej efektywne jest finansowanie infrastruktury z przychodów uzyskiwanych od użytkowników tej infrastruktury i unikanie subsydiowania skrośnego. Ponadto takie subsydiowanie skrośne w przypadku aktywów regulowanych byłoby niezgodne z ogólną zasadą stosowania taryf odzwierciedlających koszty. W wyjątkowych przypadkach takie subsydiowanie skrośne mogłoby jednak przynieść korzyści społeczne, w szczególności na wczesnych etapach rozwoju sieci, gdy w porównaniu ze zdolnością techniczną zarezerwowana przepustowość jest niska, a niepewność co do tego, kiedy pojawi się zapotrzebowanie na zdolności przesyłowe, znacząca. Subsydiowanie skrośne mogłoby zatem umożliwić zaproponowanie wczesnym użytkownikom sieci rozsądnych i przewidywalnych taryf oraz zmniejszenie ryzyka inwestycji dla operatorów sieci, **co** z kolei mogłoby przyczynić się do stworzenia klimatu

inwestycyjnego wspierającego cele Unii w zakresie obniżania emisyjności. *Aby uniknąć nieuzasadnionego i nadmiernego subsydiowania skrośnego między pierwszymi a przyszłymi użytkownikami sieci wodorowych, operatorzy sieci wodorowych powinni mieć możliwość rozłożenia kosztów rozwoju sieci w czasie dzięki temu, że państwa członkowskie mogłyby umożliwić przyszłym użytkownikom pokrycie części kosztów początkowych w ramach mechanizmu międzyokresowej alokacji kosztów. Metodyka i cechy tego mechanizmu powinny być zatwierdzone przez organ regulacyjny. Mechanizmowi powinna towarzyszyć gwarancja państwa w celu uwzględnienia ryzyka finansowego operatorów sieci wodorowych. W ostateczności, gdyby bardziej opłacalne opcje nie były dostępne, organ regulacyjny powinien mieć możliwość zezwolenia – na podstawie oceny skutków – na transfery finansowe między odrębnymi regulowanymi usługami z sieci gazowych i wodorowych.* Subsydiowanie skrośne nie powinno być finansowane przez użytkowników sieci z innych państw członkowskich, a finansowanie subsydiowania skrośnego musi zatem pochodzić wyłącznie z punktów wyjścia do odbiorców końcowych w tym samym państwie członkowskim. Ponadto, ponieważ subsydia skrośne mają charakter wyjątkowy, należy zapewnić, aby były one proporcjonalne, przejrzyste, ograniczone w czasie oraz ustalane pod nadzorem regulacyjnym z *zastrzeżeniem powiadomienia Komisji i uzyskania zalecenia ACER.*

- (9) Korzystanie z mechanizmów rynkowych, takich jak aukcje, w celu określenia taryf, musi być zgodne z przepisami przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx i rozporządzenia Komisji (UE) 2017/459 .
- (10) W celu zapewnienia, aby usługi związane z dostępem stron trzecich były wystarczająco kompatybilne, jak również w celu czerpania korzyści wynikających z dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego gazu ziemnego, konieczne jest zapewnienie w całej Unii wspólnego minimalnego standardu usług związanych z dostępem stron trzecich.
- (11) Ustalenia dotyczące dostępu stron trzecich powinny opierać się na zasadach określonych w niniejszym rozporządzeniu. Już w październiku 2013 r. na XXIV Forum Madryckim z zadowoleniem przyjęto organizację systemów wejścia-wyjścia, umożliwiającą swobodną alokację gazu na podstawie zdolności ciągłej. W związku z

tym należy wprowadzić definicję systemu wejścia-wyjścia oraz zapewnić integrację poziomu systemu dystrybucyjnego w obszarze bilansowania, co pomoże w osiągnięciu równych warunków działania w odniesieniu do **gazu** odnawialnego i **gazu** niskoemisyjnego podłączonych do systemu przesyłu lub dystrybucji. Ustalanie taryf dla operatorów systemów dystrybucyjnych oraz organizację alokacji zdolności między systemy przesyłowe i dystrybucyjne należy pozostawić organom regulacyjnym na podstawie zasad zapisanych w [przekształconej dyrektywie w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx].

- (12) Dostęp do systemu wejścia-wyjścia powinien zasadniczo opierać się na zdolności ciągłej. Operatorzy sieci powinni być zobowiązani do współpracy w sposób maksymalizujący ofertę zdolności ciągłej, co z kolei umożliwi użytkownikom sieci swobodną alokację na podstawie zdolności ciągłej gazu wprowadzanego do sieci lub opuszczającego ją do dowolnego punktu wejścia lub wyjścia w tym samym systemie wejścia-wyjścia.
- (13) Zdolność warunkowa powinna być oferowana tylko wtedy, gdy operatorzy sieci nie są w stanie zaoferować zdolności ciągłej. Operatorzy sieci powinni określić warunki zdolności warunkowej na podstawie ograniczeń operacyjnych, w przejrzysty i jasny sposób. Organ regulacyjny powinien zapewnić ograniczenie liczby i **rodzaju** warunkowych produktów z zakresu zdolności, aby uniknąć fragmentacji rynku i zapewnić zgodność z zasadą zapewnienia skutecznego dostępu stron trzecich.
- (14) W celu dokończenia budowy rynku wewnętrznego gazu ziemnego, konieczne jest osiągnięcie wystarczającego poziomu zdolności w zakresie transgranicznych połączeń wzajemnych oraz wspieranie integracji rynku.
- (14a) W komunikacie Komisji z 8 marca 2022 r. pt. „RePowerEU – wspólne europejskie działania na rzecz bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie” (RePowerEU) wzywa się do podjęcia pilnych działań w celu złagodzenia skutków rosnących cen energii, dywersyfikacji dostaw gazu do Unii i przyspieszenia przejścia na czystą energię. Aby gaz odnawialny, taki jak biometan i biogaz, odgrywał ważną rolę w realizacji tych celów, niezwykle ważne jest, aby do 2030 r. możliwe było wytwarzanie 35 mld metrów sześciennych biometanu rocznie w całej Unii. Osiągnięcie tego celu powinno umożliwić zastąpienie 20 % rosyjskiego importu gazu ziemnego zrównoważoną, tańszą i produkowaną lokalnie*

alternatywą, a także zapewnić Unii bardziej odporny i zrównoważony system energetyczny. Cel dotyczący biometanu na 2030 r. opiera się na wstępnych prognozach dotyczących potencjału produkcyjnego biogazu i biometanu⁶, a także uwzględnia istotne zmiany w dziedzinie energii, takie jak wysokie bieżące ceny gazu ziemnego oraz szeroki zestaw dodatkowych środków przedstawionych w dokumencie roboczym służb Komisji z 15 maja 2022 r. pt. „Wdrażanie planu działania RepowerEU – potrzeby inwestycyjne, przyspieszenie wykorzystania wodoru i osiągnięcie celów w zakresie biometanu”, które mają na celu zwiększenie produkcji zrównoważonego biometanu i jego wykorzystanie. Aby możliwa była produkcja rzędu 35 mld metrów sześciennych, należy wspierać nie tylko integrację rynku gazu odnawialnego, ale także odpowiednio szybko rozwijać niezbędną infrastrukturę. W szczególności oznacza to opracowanie strategicznego podejścia opartego na regionalnych mapach określających obszary o największym potencjale produkcji zrównoważonego biogazu i biometanu z biomasy w celu przewyższenia istniejących barier technicznych, pobudzenia produkcji zrównoważonego biometanu w Unii i pełnego włączenia biometanu do obecnego systemu gazowego.

- (15) Niezbędna jest wzmocniona współpraca i koordynacja między operatorami systemów przesyłowych oraz, w stosownych przypadkach, dystrybucyjnych w celu opracowania kodeksów sieci dla udostępnienia skutecznego i przejrzystego transgranicznego dostępu do sieci przesyłowych i zarządzania nim, jak również w celu zapewnienia skoordynowanego i dostatecznie wybiegającego w przyszłość planowania i odpowiedniego rozwoju technicznego systemu gazu ziemnego w Unii, łącznie z utworzeniem zdolności połączeń wzajemnych, z odpowiednim uwzględnieniem środowiska. Kodeksy sieci powinny być zgodne z wytycznymi ramowymi, które z natury są niewiążące („wytyczne ramowe”) i które opracowywane są przez Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) ustanowioną zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu

⁶ *Badanie pt. „Assistance to assessing options improving market conditions for bio-methane and gas market rules” [Wspieranie oceny możliwości poprawy warunków rynkowych w odniesieniu do biometanu i zasad rynku gazu], przeprowadzone na potrzeby oceny skutków pakietu dotyczącego dekarbonizacji wodoru i gazu, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d24343db-5ee8-11ec-9c6c-01aa75ed71a1/language-en?pk_campaign=ENER%20Newsletter%20December%202021.*

Europejskiego i Rady (UE) 2019/942⁷. ACER powinna uczestniczyć w opartym na faktach przeglądzie projektów kodeksów sieci, w tym pod kątem ich zgodności z wytycznymi ramowymi, oraz mieć możliwość zalecania ich przyjęcia przez Komisję. ACER powinna oceniać proponowane zmiany kodeksów sieci oraz mieć możliwość zalecania ich przyjęcia przez Komisję. Operatorzy systemów przesyłowych powinni eksploatować swoje sieci zgodnie z tymi kodeksami sieci.

- (16) W celu zapewnienia optymalnego zarządzania siecią przesyłu gazu w Unii należy ustanowić **wspólną unijną organizację** operatorów systemów przesyłowych **gazu i operatorów sieci wodorowej („ENTSO gazu i wodoru”)**. Zadania **ENTSO gazu i wodoru** powinny być wykonywane zgodnie z unijnymi zasadami konkurencji, które mają zastosowanie do decyzji **ENTSO gazu i wodoru**. Zadania **ENTSO gazu i wodoru** powinny zostać właściwie określone, a metody pracy powinny zapewniać skuteczność, przejrzystość oraz reprezentatywność **ENTSO gazu i wodoru**. Kodeksy sieci przygotowane przez **ENTSO gazu i wodoru** nie mają zastępować niezbędnych krajowych kodeksów sieci w odniesieniu do kwestii innych niż transgraniczne. Biorąc pod uwagę, że bardziej skuteczny postęp można osiągnąć poprzez podejście na poziomie regionalnym, operatorzy systemów przesyłowych powinni ustanowić struktury regionalne w ramach ogólnej struktury współpracy, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby wyniki na poziomie regionalnym były zgodne z kodeksami sieci i z niewiążącymi dziesięcioletnimi planami rozwoju sieci **gazowej i wodorowej** na poziomie Unii. Współpraca w ramach takich struktur regionalnych opiera się na założeniu skutecznego rozdziału działalności sieciowej od działalności w zakresie produkcji i dostaw. W braku takiego rozdziału, współpraca regionalna między operatorami systemów przesyłowych stwarza ryzyko zachowania antykonkurencyjnego. Państwa członkowskie powinny promować współpracę oraz monitorować efektywność eksploatacji sieci na poziomie regionalnym. Współpraca na poziomie regionalnym powinna być zgodna z dążeniem do utworzenia konkurencyjnego i sprawnego rynku wewnętrznego gazów.
- (17) W celu zapewnienia większej przejrzystości w zakresie rozwoju sieci przesyłu gazu w Unii **ENTSO gazu i wodoru** na podstawie wspólnego scenariusza i powiązanego

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki.

modelu powinno sporządzać, publikować i regularnie aktualizować dziesięcioletni niewiążący plan rozwoju sieci **gazowej i wodorowej** o zasięgu unijnym („plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym”). **Plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym powinien zostać opracowany zgodnie z przejrzystym procesem obejmującym konstruktywne konsultacje społeczne i opierać się na obiektywnych i naukowych kryteriach. W tym celu w ENTSO gazu i wodoru do celów opracowania planu należy zaangażować niezależne organy naukowe (takie jak europejski naukowy komitet doradczy ds. zmiany klimatu ustanowiony na mocy rozporządzenia (UE) 2021/1119).** Do tego planu rozwoju sieci należy włączyć wykonalne sieci przesyłu gazu oraz niezbędne wzajemne połączenia regionalne, o istotnym znaczeniu z punktu widzenia handlu lub bezpieczeństwa dostaw. **Plan rozwoju sieci powinien promować zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” i integrację systemu energetycznego oraz przyczyniać się do ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych oraz do osiągnięcia celów Unii w zakresie klimatu i energii.**

- (18) Aby doprowadzić do wzmocnienia konkurencji poprzez płynne rynki hurtowe gazu ważne jest, aby handel gazem mógł przebiegać niezależnie od jego umiejscowienia w systemie. Cel ten może zostać osiągnięty jedynie w drodze zapewnienia użytkownikom sieci swobody niezależnego rezerwowania zdolności na wejściu i wyjściu z systemu, w następstwie czego przesył gazu następuje w ramach stref, a nie ścieżek kontraktowych. Aby zapewnić swobodę rezerwowania zdolności w sposób niezależny w punktach wejścia i punktach wyjścia, taryfy ustalone dla danego punktu wejścia nie powinny być powiązane z taryfą ustaloną dla danego punktu wyjścia i na odwrót, ale oferowane oddzielnie dla tych punktów, a taryfa nie powinna łączyć opłaty za wejście i wyjście w jednej cenie.
- (19) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 312/2014 ustanawiające kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych określa zasady ustanawiania przepisów technicznych tworzących system bilansowania, ale pozostawia różne opcje projektowe dla każdego systemu bilansowania, stosowanego w konkretnym systemie wejścia-wyjścia. Kombinacja dokonanych wyborów prowadzi do powstania konkretnego systemu bilansowania, który ma zastosowanie w danym systemie wejścia-wyjścia – obecnie najczęściej odpowiadającym terytoriom państw członkowskich.

- (20) Użytkownicy sieci ponoszą odpowiedzialność za bilansowanie swoich ilości dostarczanych i ilości odbieranych przez nich z platformami obrotu ustanowionymi w celu skuteczniejszego ułatwienia handlu gazem między użytkownikami sieci. Aby lepiej zintegrować **gaz** odnawialny i **gaz** niskoemisyjny w systemie wejścia-wyjścia, obszar bilansowania powinien również **w miarę możliwości** obejmować poziom systemu dystrybucyjnego. Wirtualny punkt obrotu powinien być wykorzystywany do wymiany gazu między portfelami bilansowymi użytkowników sieci.
- (21) Odniesienia do zharmonizowanych umów przesyłowych w kontekście niedyskryminacyjnego dostępu do sieci operatorów systemu przesyłowego nie oznaczają, że warunki umów przesyłowych danego operatora systemu w państwie członkowskim muszą być takie same, jak warunki umów innego operatora systemu przesyłowego w tym lub w innym państwie członkowskim, chyba że zostaną ustalone minimalne wymogi, jakie muszą spełniać wszystkie umowy przesyłowe.
- (22) Niezbędny jest równy dostęp do informacji dotyczących materialnego stanu i skuteczności systemu, aby umożliwić wszystkim uczestnikom rynku ocenę ogólnej sytuacji w zakresie popytu i podaży oraz zidentyfikowanie przyczyn wahań cen hurtowych. Obejmuje to dokładniejsze informacje dotyczące podaży i popytu, zdolności sieci, przepływów oraz utrzymywania, bilansowania oraz dostępności i wykorzystania instalacji magazynowych. Znaczenie tych informacji dla funkcjonowania rynku wymaga złagodzenia istniejących ograniczeń publikacji wynikających z obowiązku zachowania poufności.
- (23) Wymogi dotyczące poufności w odniesieniu do informacji handlowych podlegających szczególnej ochronie są jednak szczególnie istotne w przypadku danych handlowych o charakterze strategicznym dla przedsiębiorstwa, w przypadku gdy istnieje tylko jeden użytkownik instalacji magazynowej, lub w przypadku gdy dane dotyczą punktów wyjścia w ramach systemu lub podsystemu, które nie są połączone z innym systemem przesyłu lub dystrybucji, lecz z jednym przemysłowym odbiorcą końcowym, gdy publikacja takich danych wyjawiałaby informacje poufne dotyczące procesu produkcji tego odbiorcy.
- (24) W celu zwiększenia zaufania do rynku, jego uczestnicy muszą mieć pewność, że ci, którzy dopuszczają się postępowania noszącego znamiona nadużycia, mogą podlegać skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom. Właściwym organom

należy przyznać uprawnienia do skutecznego prowadzenia dochodzeń w przypadku zarzutów o nadużycie na rynku. W tym celu konieczny jest dostęp właściwych organów do danych zawierających informacje dotyczące decyzji operacyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwa dostarczające energię elektryczną. Na rynku gazu wszystkie te decyzje są przekazywane operatorom systemów w postaci rezerwacji zdolności, nominacji oraz zrealizowanych przepływów. Operatorzy systemów powinni przechowywać te informacje tak, aby były łatwo dostępne dla właściwych organów przez określony okres czasu. Właściwe organy powinny ponadto regularnie monitorować przestrzeganie tych zasad przez operatorów systemu przesyłowego.

- (25) W niektórych państwach członkowskich dostęp do instalacji magazynowych gazu ziemnego, instalacji skroplonego gazu ziemnego („LNG”) i instalacji wodorowych jest niewystarczający lub nieistniejący, w związku z czym niezbędna jest poprawa wdrażania istniejących zasad w kwestii przejrzystości oraz celów komunikatu Komisji z 18 maja 2022 r. w sprawie planu REPowerEU, zwłaszcza szybkiego zmniejszenia zależności Unii od rosyjskich zasobów energetycznych. Poprawa ta powinna uwzględniać potencjał i wykorzystanie **gazu** odnawialnego i **gazu** niskoemisyjnego, **zwłaszcza wodoru i biometanu**, w tych instalacjach na rynku wewnętrznym **i w rozwiązaniach po stronie popytu**. W następstwie obserwacji rynku przeprowadzonej przez Europejski Organ Nadzoru Energii Elektrycznej i Gazu stwierdzono, że dobrowolne wytyczne dotyczące dobrych praktyk w zakresie dostępu stron trzecich dla operatorów systemu magazynowego, ustalone wspólnie przez wszystkie zainteresowane strony sektora podczas Forum Madryckiego, są niewystarczająco stosowane i w związku z tym należy im nadać moc wiążącą.
- (26) Niedyskryminacyjne i przejrzyste systemy bilansowania gazu ziemnego, stosowane przez operatorów systemów przesyłowych, stanowią ważne mechanizmy, szczególnie dla nowych podmiotów wchodzących na rynek, które mogą napotykać na więcej trudności w bilansowaniu swojego portfela całkowitej sprzedaży niż spółki już prowadzące działalność na danym rynku. Dlatego też niezbędne jest ustanowienie zasad mających na celu zapewnienie, aby operatorzy systemów przesyłowych posługiwali się takimi mechanizmami w sposób zgodny z równymi, przejrzystymi i gwarantującymi skuteczny dostęp do sieci warunkami.

- (27) Organy regulacyjne powinny zapewniać przestrzeganie zasad zawartych w niniejszym rozporządzeniu i kodeksach sieci oraz wytycznych przyjętych w oparciu o nie.
- (28) W wytycznych załączonych do niniejszego rozporządzenia określone są bardziej szczegółowe zasady dotyczące ich wprowadzania w życie. W stosownych przypadkach zasady te powinny z czasem ulegać zmianie, uwzględniając różnice między krajowymi systemami gazowymi i ich rozwój.
- (29) Proponując zmiany do wytycznych załączonych do niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna zapewnić przeprowadzenie wcześniejszych konsultacji ze wszystkimi właściwymi stronami, których te wytyczne dotyczą, reprezentowanymi przez organizacje branżowe oraz z państwami członkowskimi uczestniczącymi w Forum Madryckim.
- (30) Państwa członkowskie oraz właściwe organy krajowe powinny zostać zobowiązane do dostarczania Komisji stosownych informacji, **jeśli wystąpi ona z takim wnioskiem. Wniosek o udzielenie informacji powinien zawierać powody, dla których informacje te są niezbędne do celów wykonania niniejszego rozporządzenia.** Takie informacje powinny być traktowane przez Komisję jako poufne.
- (31) Niniejsze rozporządzenie i kodeksy sieci oraz wytyczne przyjęte zgodnie z nimi pozostają bez uszczerbku dla stosowania unijnych zasad konkurencji.
- (32) Państwa członkowskie oraz umawiające się strony Wspólnoty Energetycznej powinny ściśle współpracować we wszystkich kwestiach dotyczących rozwoju zintegrowanego obszaru obrotu gazem oraz nie powinny podejmować środków zagrażających dalszej integracji rynków gazu ziemnego lub bezpieczeństwu dostaw energii państw członkowskich i umawiających się stron.
- (33) Operatorom systemów przesyłowych można pozwolić na rezerwowanie magazynów gazu ziemnego wyłącznie na potrzeby pełnienia ich funkcji oraz do celów bezpieczeństwa dostaw. Uzupełnianie tej rezerwy strategicznej mogłoby odbywać się na podstawie wspólnych zakupów z wykorzystaniem platformy obrotu, o której mowa w art. 10 rozporządzenia Komisji (UE) nr 312/2014, bez uszczerbku dla unijnych reguł konkurencji. Aby nie zakłócać prawidłowego funkcjonowania rynku, możliwość odbioru gazu ziemnego powinni mieć jedynie operatorzy systemów

przesyłowych na potrzeby pełnienia ich funkcji, lub w przypadku ogłoszenia sytuacji nadzwyczajnej, o której mowa w art. 11 ust. 1 tego rozporządzenia.

- (34) W przypadku rozpoczęcia integracji rynków regionalnych odpowiedni operatorzy systemów przesyłowych i organy regulacyjne powinny zająć się kwestiami mającymi skutki transgraniczne, takimi jak struktury taryfowe, system bilansowania, zdolności przesyłowe w pozostałych punktach transgranicznych, plany inwestycyjne oraz wypełnianie zadań operatorów systemów przesyłowych i organów regulacyjnych.
- (35) Transformacja energetyczna i ciągła integracja rynku gazu będą wymagały większej przejrzystości w zakresie dozwolonych lub docelowych przychodów operatora systemu przesyłowego. Szereg decyzji dotyczących sieci gazu ziemnego będzie opierał się na tych informacjach. Na przykład przeniesienie aktywów przesyłowych z sieci gazu ziemnego do sieci wodorowej lub wdrożenie mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi wymaga większej przejrzystości niż obecna. Ponadto oceny zmian taryf w perspektywie długoterminowej wymagają jasności zarówno w odniesieniu do zapotrzebowania na gaz ziemny, jak i prognoz kosztów. Przejrzystość w zakresie dozwolonych dochodów powinna umożliwić prognozy kosztów. Organy regulacyjne powinny w szczególności przekazywać informacje na temat metody stosowanej do obliczania przychodów operatorów systemów przesyłowych, wartości ich regulowanej bazy aktywów i jej amortyzacji w czasie, wartości wydatków operacyjnych, kosztu kapitału mającego zastosowanie do operatorów systemów przesyłowych oraz stosowanych zachęt i premii.
- (36) Wydatki operatorów systemów przesyłowych to głównie koszty stałe. Ich model biznesowy i obecne krajowe ramy regulacyjne opierają się na założeniu długoterminowego wykorzystania ich sieci, związanego z długimi okresami amortyzacji (30–60 lat). W kontekście transformacji energetycznej organy regulacyjne powinny zatem mieć możliwość przewidywania spadku zapotrzebowania na gaz, aby w odpowiednim czasie zmodyfikować rozwiązania regulacyjne i zapobiec sytuacji, w której zwrot kosztów operatorów systemów przesyłowych za pomocą taryf zagraża przystępności cenowej dla konsumentów ze względu na rosnący stosunek kosztów stałych do zapotrzebowania na gaz. W razie

potrzeby można na przykład zmienić profil amortyzacji lub zwrotu z kapitału z tytułu aktywów przesyłowych.

- (37) Aby umożliwić analizę porównawczą i ocenę przez użytkowników sieci, należy zwiększyć przejrzystość w odniesieniu do dozwolonych lub docelowych przychodów operatorów systemów przesyłowych. Zwiększona przejrzystość powinna również ułatwić współpracę transgraniczną i ustanowienie mechanizmów ITC między operatorami na potrzeby integracji regionalnej.

■

- (40) Aby zwiększyć efektywność sieci dystrybucji gazu ziemnego w Unii oraz zapewnić ścisłą współpracę z operatorami systemów przesyłowych i **ENTSO gazu i wodoru**, należy utworzyć organizację zrzeszającą operatorów systemów dystrybucyjnych z Unii (zwaną dalej „organizacją OSD UE”), w której skład wejdą również operatorzy systemów dystrybucyjnych gazu ziemnego. Zadania organizacji OSD UE powinny być odpowiednio określone, a jej metody pracy powinny zapewniać efektywność, przejrzystość oraz reprezentatywność poszczególnych unijnych operatorów systemów dystrybucyjnych. Organizacja OSD UE powinna w stosownych przypadkach ściśle współpracować z **ENTSO gazu i wodoru** przy opracowywaniu i wdrażaniu kodeksów sieci oraz opracowywać wytyczne dotyczące włączania między innymi wytwarzania rozproszonego i innych obszarów związanych z zarządzaniem sieciami dystrybucyjnymi.

- (41) Operatorzy systemów dystrybucyjnych mają do odegrania ważną rolę w integracji **gazu** odnawialnego i **gazu** niskoemisyjnego z systemem, ponieważ na przykład około połowa zdolności produkcyjnych biometanu jest podłączona do sieci dystrybucyjnej. Aby ułatwić udział **tego gazu** w rynku hurtowym, instalacje produkcyjne podłączone do sieci dystrybucyjnej we wszystkich państwach członkowskich powinny mieć dostęp do wirtualnego punktu obrotu. Ponadto zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia operatorzy systemów dystrybucyjnych i operatorzy systemów przesyłowych powinni współpracować, aby umożliwić przepływ zwrotny z systemu dystrybucyjnego do sieci przesyłowej lub zapewnić integrację systemu dystrybucyjnego za pomocą środków alternatywnych, równoważnych w skutkach, ułatwiając integrację rynkową **gazu** odnawialnego i **gazu** niskoemisyjnego.

- (42) Włączenie rosnącej ilości **gazu** odnawialnego i **gazu** niskoemisyjnego do europejskiego systemu gazu ziemnego zmieni jakość gazu ziemnego transportowanego i zużywanego w Europie. Aby zapewnić niezakłócony transgraniczny przepływ gazu ziemnego, utrzymać interoperacyjność rynków i umożliwić integrację rynku, konieczne jest zwiększenie przejrzystości w zakresie jakości gazu i kosztów zarządzania nią, zapewnienie zharmonizowanego podejścia do ról i obowiązków organów regulacyjnych i operatorów systemów oraz wzmocnienie koordynacji transgranicznej. Przy zapewnieniu zharmonizowanego podejścia do jakości gazu w transgranicznych punktach połączeń międzysystemowych należy utrzymać elastyczność dla państw członkowskich w zakresie stosowania norm jakości gazu w ich krajowych systemach gazu ziemnego.
- (43) Mieszanie wodoru w systemie gazu ziemnego **powinno być rozwiązaniem, które należy wybierać tylko w ostateczności**, ponieważ jest mniej efektywne w porównaniu z **wykorzystaniem** wodoru w czystej postaci i mniejsza wartość wodoru. Wpływa to również na funkcjonowanie infrastruktury gazowej, zastosowania dla użytkowników końcowych oraz interoperacyjność systemów transgranicznych. **Priorytetem dla państw członkowskich powinna być zatem produkcja i wykorzystanie wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego w czystej formie w sektorach, w których trudno jest zmniejszyć emisyjność, takich jak przemysł i transport. Należy jednak dołożyć wszelkich starań, aby uniknąć wykorzystywania wodoru w zastosowaniach, w odniesieniu do których istnieją bardziej energooszczędne alternatywy, takich jak ogrzewanie budynków oraz produkcja ciepłej wody do użytku sanitarnego i ciepła niskotemperaturowego na potrzeby procesów przemysłowych. Niniejsze rozporządzenie powinno promować najbardziej wydajne zastosowania wodoru, ale państwa członkowskie powinny zachować możliwość decydowania, czy stosować mieszanie. Dlatego zharmonizowane przepisy o koordynacji ograniczeń transgranicznych wynikających z różnic w poziomach mieszania wodoru** ograniczą ryzyko segmentacji rynku. ■
- (44) Ścisła koordynacja transgraniczna i proces rozstrzygania sporów dotyczących jakości gazu, w tym biometanu i mieszanek wodoru, między operatorami systemów przesyłowych, mają zasadnicze znaczenie dla ułatwienia efektywnego transportu gazu ziemnego przez systemy gazu ziemnego w Unii, a tym samym dla zwiększenia integracji rynku wewnętrznego. Zaostrzone wymogi w zakresie przejrzystości

dotyczące parametrów jakości gazu, w tym wartości opałowej brutto, liczby Wobbego i zawartości tlenu oraz mieszanek wodoru i ich przyszłego rozwoju, w połączeniu z obowiązkami w zakresie monitorowania i sprawozdawczości, powinny przyczynić się do prawidłowego funkcjonowania otwartego i efektywnego rynku wewnętrznego gazu ziemnego.

- (45) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej na potrzeby zmiany innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia oraz uzupełniania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do elementów innych niż istotne niektórych konkretnych obszarów, które mają zasadnicze znaczenie dla integracji rynku. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁸. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni móc systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. ***Komisja powinna również zapewnić społeczeństwu dostęp do wszystkich dokumentów przedkładanych jej w związku z przyjmowaniem aktów delegowanych.***
- (46) W rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/703⁹ określono zasady interoperacyjności i wymiany danych dla systemu gazu ziemnego, w szczególności w odniesieniu do umów międzysystemowych, w tym przepisy dotyczące kontroli przepływu, zasady pomiaru ilości i jakości gazu, zasady dotyczące procesu dopasowywania i alokacji ilości gazu, procedury komunikacji w przypadku zdarzeń wyjątkowych; wspólny zestaw jednostek, jakość gazu, w tym przepisy dotyczące zarządzania ograniczeniami w handlu transgranicznym wynikającymi z różnic w jakości gazu oraz różnice w praktykach w zakresie nawaniania, krótko- i długoterminowe

⁸ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁹ Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/703 z dnia 30 kwietnia 2015 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący zasad interoperacyjności i wymiany danych (Dz.U. L 113 z 1.5.2015, s. 13).

monitorowanie jakości gazu i dostarczanie informacji; wymiana danych i sprawozdawczość w zakresie jakości gazu; przejrzystość, komunikacja, dostarczanie informacji i współpraca między odpowiednimi uczestnikami rynku.

- (47) Aby zapewnić optymalne zarządzanie unijną siecią wodorową i umożliwić handel wodorem i jego dostawy ponad granicami w Unii, **należy zmienić nazwę ENTSO gazu na Wspólną Unijną Organizację Operatorów Systemów Przesyłu Gazu i Operatorów Sieci Wodorowych (ENTSO gazu i wodoru) oraz włączyć do niej operatorów sieci wodorowych, a zadania tego podmiotu rozszerzyć na działania dotyczące wodoru.** Zadania *te* powinny być wykonywane zgodnie z unijnymi regulami konkurencji, zostać właściwie określone i **być wykonywane tak, by odpowiednio reprezentować gaz i wodór.** Metody pracy **ENTSO gazu i wodoru** powinny zapewniać skuteczność i przejrzystość. Kodeksy sieci przygotowane przez **ENTSO gazu i wodoru** nie mają zastąpić niezbędnych krajowych kodeksów sieci w odniesieniu do kwestii innych niż transgraniczne.

- (49) Aby zapewnić **przejrzysty i wydajny** rozwój sieci wodorowej w Unii, **ENTSO gazu i wodoru** powinna ustanowić, opublikować i regularnie aktualizować **jednolity** niewiążący dziesięcioletni plan rozwoju sieci **gazu i wodoru** o zasięgu unijnym, **należyte uwzględniając** potrzeby **obydwu** rozwijających się **odrębnych** rynków: **gazu i wodoru**. Do tego planu rozwoju sieci należy włączyć wykonalne sieci przesyłu wodoru oraz niezbędne wzajemne połączenia o istotnym znaczeniu dla handlu. **ENTSO gazu i wodoru** powinna **w dalszym ciągu** uczestniczyć w opracowywaniu analizy kosztów i korzyści dla całego systemu energetycznego, w tym modelu wzajemnych powiązań rynku energii i sieci, w tym infrastruktury przesyłu energii elektrycznej, gazu i wodoru, a także magazynowania, LNG i elektrolizerów, scenariuszy dziesięcioletnich planów rozwoju sieci oraz sprawozdania poświęconego identyfikacji luk w infrastrukturze, jak określono w art. 11, 12 i 13 rozporządzenia **Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/869¹⁰**, w

¹⁰ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/869 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 oraz dyrektyw 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 347/2013 (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 45).**

celu opracowania wykazów projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. W tym celu **ENTSO gazu i wodoru** powinna ściśle współpracować z ENTSO energii elektrycznej nad ułatwieniem integracji systemu. ■

- (50) Wszyscy uczestnicy rynku są zainteresowani planowanymi pracami **ENTSO gazu i wodoru**. Z tego względu bardzo ważny jest skuteczny proces konsultacji. Ogólnie rzecz biorąc, **ENTSO gazu i wodoru** powinna aktywnie rozwijać, wykorzystywać i uwzględniać w swoich doświadczeniach roboczych planowanie, rozwój i eksploatację infrastruktury, we współpracy z innymi odpowiednimi uczestnikami rynku i ich stowarzyszeniami.
- (51) Ponieważ postępy można osiągnąć skuteczniej dzięki przyjęciu podejścia regionalnego, operatorzy sieci wodorowej powinni tworzyć struktury regionalne w ramach ogólnej struktury współpracy, a jednocześnie zapewnić, aby wyniki na poziomie regionalnym były zgodne z kodeksami sieci oraz z niewiążącymi dziesięcioletnimi planami rozwoju sieci o zasięgu unijnym. Państwa członkowskie powinny promować współpracę oraz monitorować efektywność sieci na poziomie regionalnym.
- (52) Wymogi w zakresie przejrzystości są niezbędne, aby zapewnić wzrost zaufania uczestników rynku do wschodzących rynków wodoru w Unii. Aby umożliwić wszystkim uczestnikom rynku ocenę ogólnej sytuacji w zakresie popytu i podaży oraz identyfikację przyczyn wahań cen rynkowych niezbędny jest równy dostęp do informacji dotyczących materialnego stanu i funkcjonowania systemu wodorowego. Informacje powinny być zawsze udostępniane w sposób zrozumiały i łatwo dostępny oraz na niedyskryminacyjnych zasadach.
- (53) **ENTSO gazu i wodoru** ustanowi centralną internetową platformę udostępniania wszystkich danych potrzebnych uczestnikom rynku w celu uzyskania efektywnego dostępu do sieci.
- (53a) ***W celu promowania ogólnej integracji systemów energetycznych, łączenia sektorów oraz zwiększania efektywności i synergii we wszystkich sektorach energii ENTSO gazu i wodoru i ENTSOE ściśle ze sobą współpracują. Obejmuje to w szczególności współpracę w zakresie opracowania analizy kosztów i korzyści dla całego systemu energetycznego, wymogi dotyczące zdolności w odniesieniu do wszystkich systemów energetycznych oraz powiązany model rynków energii i sieci,***

w tym infrastrukturę do przesyłu energii elektrycznej, gazu i wodoru, a także magazynowanie, unijne cele w zakresie klimatu i efektywności energetycznej, terminale LNG i terminale wodorowe oraz elektrolizery, o których mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2022/869, scenariusze dziesięcioletnich planów rozwoju sieci, o których mowa w art. 12 rozporządzenia (UE) 2022/869, oraz identyfikację luk w infrastrukturze, o której mowa w art. 13 rozporządzenia (UE) 2022/869.

- (53b) Osiągnięcie celów w zakresie rozwoju morskiej energii wiatrowej, określonych w planie REPowerEU, ma ogromne znaczenie dla niezbędnego przyspieszenia dekarbonizacji i rozwoju rynku wodoru odnawialnego. W związku z tym o ile jest to technicznie możliwe, ENTSO gazu i wodoru i ENTSOE powinny zharmonizować swoje prace w ramach europejskiego planu priorytetowych korytarzy w zakresie wodoru (zgodnego z załącznikiem I do rozporządzenia (UE) 2022/869 i wzmocnionego planem REPowerEU) oraz strategicznych planów wysokiego szczebla dotyczących rozwoju zintegrowanej sieci morskiej, o których mowa w art. 14 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2022/869, aby miejsce i wielkość punktów załaczania wodoru w obu systemach były odpowiednie.*
- (54) Warunki dostępu do sieci wodorowych na wczesnym etapie rozwoju rynku powinny zapewniać użytkownikom sieci efektywne funkcjonowanie, niedyskryminację i przejrzystość, przy jednoczesnym zachowaniu wystarczającej elastyczności dla operatorów. Ograniczenie maksymalnego okresu obowiązywania umów dotyczących zdolności przesyłowych powinno zmniejszyć ryzyko ograniczeń kontraktowych i akumulacji rezerw zdolności.
- (55) Należy określić ogólne warunki przyznawania stronom trzecim dostępu do instalacji magazynowania wodoru i terminali wodorowych, aby zapewnić użytkownikom sieci niedyskryminacyjny dostęp i przejrzystość.
- (56) Operatorzy sieci wodorowych powinni współpracować nad opracowaniem kodeksów sieci w celu zapewnienia przejrzystego i niedyskryminacyjnego dostępu do sieci ponad granicami i zarządzania nim oraz zapewnienia skoordynowanego rozwoju sieci w Unii, w tym tworzenia zdolności połączeń wzajemnych. Kodeksy sieci powinny być zgodne z opracowanymi przez ACER niewiązującymi wytycznymi ramowymi. ACER powinna uczestniczyć w opartym na faktach przeglądzie projektów kodeksów sieci, w tym pod kątem ich zgodności z wytycznymi

ramowymi, oraz mieć możliwość zalecania ich przyjęcia przez Komisję. ACER powinna oceniać proponowane zmiany kodeksów sieci oraz mieć możliwość zalecania ich przyjęcia przez Komisję. Operatorzy sieci wodorowych powinni eksploatować swoje sieci zgodnie z tymi kodeksami sieci.

- (57) Kodeksy sieci przygotowane przez *ENTSO gazu i wodoru* nie mają zastępować niezbędnych przepisów krajowych w odniesieniu do kwestii innych niż transgraniczne.
- (58) Jakość wodoru transportowanego i zużywanego w Europie może się różnić w zależności od technologii produkcji i specyfiki transportu. W związku z tym zharmonizowane na poziomie Unii podejście do zarządzania jakością wodoru na transgranicznych połączeniach wzajemnych powinno prowadzić do transgranicznego przepływu wodoru i do integracji rynku.
- (59) Jeżeli organ regulacyjny uzna to za konieczne, operatorom sieci wodorowych można powierzyć odpowiedzialność za zarządzanie jakością wodoru w ich sieciach w ramach mających zastosowanie norm jakości wodoru, zapewniając niezawodną i stabilną jakość wodoru konsumentom końcowym.
- (60) Ścisła koordynacja transgraniczna i proces rozstrzygania sporów między operatorami sieci wodorowej mają zasadnicze znaczenie dla ułatwienia efektywnego transportu wodoru przez sieci wodorowe w Unii, a tym samym dla poprawy integracji rynku wewnętrznego. Zaostrzone wymogi w zakresie przejrzystości dotyczące parametrów jakości wodoru i ich rozwoju w czasie, w połączeniu z obowiązkami w zakresie monitorowania i sprawozdawczości, powinny przyczynić się do prawidłowego funkcjonowania otwartego i efektywnego rynku wewnętrznego wodoru.
- (61) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze zgodnie z art. 291 TFUE. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹¹.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (62) Aby zapewnić skuteczne funkcjonowanie europejskich sieci wodorowych, operatorzy sieci wodorowych powinni być odpowiedzialni za eksploatację, utrzymanie i rozwój sieci przesyłu wodoru, w ścisłej współpracy z innymi operatorami sieci wodorowych, a także z innymi operatorami systemów, z którymi ich sieci są połączone, w tym na potrzeby ułatwienia integracji systemu energetycznego.
- (63) Obowiązywanie norm zharmonizowanych na poziomie Unii służy funkcjonowaniu rynku wewnętrznego. Po opublikowaniu odniesienia do takiej normy w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zgodność z nią powinna uzasadniać domniemanie zgodności z odpowiednimi wymogami określonymi w środku wykonawczym przyjętym na podstawie niniejszego rozporządzenia, chociaż powinny zostać dopuszczone również inne środki wykazania takiej zgodności. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia 1025/2012 Komisja Europejska może zwrócić się do europejskich organizacji normalizacyjnych o opracowanie specyfikacji technicznych, norm europejskich i zharmonizowanych norm europejskich. Jedną z głównych funkcji zharmonizowanych norm powinna być pomoc operatorom w stosowaniu środków wykonawczych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia i przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx.
- (64) Aby w pełni uwzględnić wymagania jakościowe użytkowników końcowych wodoru, specyfikacje techniczne i normy dotyczące jakości wodoru w sieci wodorowej będą musiały uwzględniać już istniejące normy określające takie wymagania dla użytkowników końcowych (np. normę EN 17124).
- (65) Operatorzy sieci wodorowej powinni budować wystarczającą zdolność transgraniczną do transportu wodoru, odpowiadając na wszelkie ekonomicznie uzasadnione i technicznie wykonalne zapotrzebowanie na taką zdolność i umożliwiając tym samym integrację rynku.
- (66) ACER powinna opublikować sprawozdanie monitorujące na temat stanu ograniczeń przesyłowych.
- (67) Biorąc pod uwagę potencjał wodoru jako nośnika energii oraz możliwość angażowania się państw członkowskich w handel wodorem z państwami trzecimi, konieczne jest wyjaśnienie, że umowy międzyrządowe dotyczące energii w

d dziedzinie energii związanej z gazem podlegające obowiązkowi zgłoszenia zgodnie z decyzją (UE) 2017/684 obejmują umowy międzyrządowe dotyczące wodoru, w tym związków wodoru, takich jak amoniak i ciekłe organiczne nośniki wodoru.

(67a) *Obecne uprawnienia powierzone ACER na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011¹² oraz rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1348/2014¹³ (zwanymi dalej łącznie „REMIT” – rozporządzenie w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii) nie są wystarczające do stworzenia kompletnego i kompleksowego zbioru danych dotyczących wszystkich dostaw LNG do Unii. Taki kompleksowy i kompletny zbiór danych na potrzeby dziennego oszacowania ceny LNG jest jednak niezbędny, aby Unia mogła w duchu solidarności zarządzać swoją polityką zamówień na międzynarodowy import LNG, w szczególności w obecnej sytuacji kryzysowej. Odpowiednie dane i informacje na temat umów LNG są również niezbędne do monitorowania zmian cen, a także do przeprowadzenia kontroli jakości danych i zapewnienia jakości. Choć sytuacja kryzysowa wynikająca z niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej napaści zbrojnej Federacji Rosyjskiej na Ukrainę wymagała podjęcia pilnych działań, w tym przyznania ACER dodatkowych uprawnień i zadań na mocy rozporządzenia Rady (UE) 2022/2576¹⁴, należy uwzględnić wprowadzenie na stałe codziennej oceny cen LNG i wskaźnika referencyjnego LNG.*

(68) W odpowiedzi na znaczny wzrost cen energii w całej Unii, który odnotowano jesienią 2021 r., oraz na jego negatywne skutki, w komunikacie Komisji z dnia 13 października 2021 r. pt. „Zwalczanie rosnących cen energii: zestaw narzędzi do działania i wsparcia” podkreślono znaczenie skutecznego i dobrze funkcjonującego

¹² *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1).*

¹³ *Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1348/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie przekazywania danych wdrażające art. 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz.U. L 363 z 18.12.2014, s. 121).*

¹⁴ *Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2576 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie zwiększenia solidarności dzięki lepszemu koordynacji zakupów gazu, wiarygodnym poziomom odniesienia cen i transgranicznej wymianie gazu (Dz.U. L 335 z 29.12.2022, s. 1).*

wewnętrznego rynku energii oraz skutecznego wykorzystania magazynowania gazu w Europie na całym jednolitym rynku. W komunikacie **tym** podkreślono również, że lepsza koordynacja transgranicznego bezpieczeństwa dostaw ma bardzo duże znaczenie dla odporności na przyszłe wstrząsy. W dniach 20–21 października 2021 r. Rada Europejska przyjęła konkluzje, w których zwróciła się do Komisji o szybkie rozważenie środków zwiększających odporność unijnego systemu energetycznego i wewnętrznego rynku energii, w tym środków zwiększających bezpieczeństwo dostaw. **W odpowiedzi na inwazję Rosji na Ukrainę, w dniu 8 marca 2022 r.**

Komisja przedstawiła plan REPowerEU mający na celu stopniowe uniezależnienie Unii od rosyjskich paliw kopalnych i przyspieszenie przejścia na czystą energię.

Aby przyczynić się do spójnej i terminowej reakcji na ten kryzys i ewentualny nowy kryzys na szczeblu Unii, w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu (UE) 2017/1938 należy wprowadzić szczegółowe przepisy służące poprawie współpracy i odporności, **w szczególności** dotyczące lepszej koordynacji zasad przechowywania i solidarności, **w celu uzupełnienia obowiązkowego minimalnego poziomu gazu w instalacjach magazynowych.**

- (69) Analiza funkcjonowania zdolności magazynowania w ramach regionalnych wspólnych ocen ryzyka powinna opierać się na obiektywnych ocenach potrzeb w zakresie bezpieczeństwa dostaw, z należyтым uwzględnieniem współpracy transgranicznej i obowiązków w zakresie solidarności wynikających z niniejszego rozporządzenia. Należy również wziąć pod uwagę **pełen potencjał strategii politycznych w dziedzinie efektywności energetycznej i oszczędności energii oraz** znaczenie unikania powstawania aktywów osieroconych w procesie przechodzenia na czystą energię oraz cel ograniczenia zależności Unii od zewnętrznych dostawców paliw kopalnych. Analiza powinna obejmować ocenę ryzyka związanego z **bezpośrednią lub pośrednią własnością lub** kontrolą infrastruktury magazynowania przez podmioty z państw trzecich. Analiza powinna uwzględniać możliwość wykorzystania instalacji magazynowych w innych państwach członkowskich oraz możliwość wspólnego udzielania zamówień na gaz przez operatorów systemów przesyłowych, o ile spełnią warunki niniejszego rozporządzenia. Regionalne wspólne oceny ryzyka i krajowe oceny ryzyka powinny być ze sobą spójne, aby pozwolić określić środki w krajowych planach zapobiegawczych i planach na wypadek sytuacji nadzwyczajnej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem zapewniając, aby

żadne podejmowane środki nie szkodziły bezpieczeństwu dostaw w innych państwach członkowskich i nie utrudniały nadmiernie efektywnego funkcjonowania rynku gazu. Na przykład nie powinny one blokować ani ograniczać korzystania z transgranicznych zdolności transportowych.

- (70) Współpraca państw członkowskich z umawiającymi się stronami Traktatu o Wspólnocie Energetycznej¹⁵, które dysponują dużymi i dostępnymi zdolnościami magazynowania, mogłaby pomóc, w przypadku gdy magazynowanie w Unii nie jest wykonalne lub opłacalne. Może to obejmować możliwość rozważenia wykorzystania tych pojemności magazynowych znajdujących się poza Unią w ramach odpowiedniej wspólnej oceny ryzyka. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do odpowiednich regionalnych grup ryzyka o zaproszenie ekspertów z państwa trzeciego na sesje ad hoc regionalnych grup ryzyka bez tworzenia precedensu regularnego i pełnego uczestnictwa.
- (71) Wspólne udzielanie zamówień na **gaz** przez kilku operatorów przesyłowych z różnych państw członkowskich **lub inne przedsiębiorstwa wyznaczone przez państwa członkowskie** powinno być zaprojektowane w taki sposób, aby mogły one być wykorzystywane w przypadku sytuacji nadzwyczajnej o zasięgu unijnym lub regionalnym w ramach działań koordynowanych przez Komisję zgodnie z art. 12 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/1938. Operatorzy systemów przesyłowych **lub inne przedsiębiorstwa wyznaczone przez państwa członkowskie**, którzy angażują się we wspólne udzielanie zamówień **na gaz, powinny** dopilnować, aby wszelkie porozumienia o wspólnych zakupach były zgodne z **unijnymi** regułami konkurencji, a w szczególności z wymogami art. 101 TFUE. Zgłoszenie dokonane w celu oceny zgodności **planowanego dobrowolnego mechanizmu wspólnego udzielania zamówień na gaz** z niniejszym rozporządzeniem pozostaje bez uszczerbku dla zgłaszania pomocy przyznanej przez państwa, w stosownych przypadkach, na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE.
- (71a) **Systemy obrotu oferujące energetyczne towarowe instrumenty pochodne często dopuszczają do udziału w obrocie różne przedsiębiorstwa energetyczne ze wszystkich państw członkowskich. Takie przedsiębiorstwa energetyczne w dużym stopniu polegają na instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu**

¹⁵ Dz.U. L 198 z 20.7.2006, s. 18.

w takich systemach obrotu, aby zapewnić kluczowe dostawy gazu i energii elektrycznej w całej Unii. Nadmierne wahania cen występujące w systemach obrotu energetycznymi towarowymi instrumentami pochodnymi wpływają zatem na działalność przedsiębiorstw energetycznych w całej Unii, a ostatecznie negatywnie wpływają również na konsumentów końcowych. W związku z tym, w duchu solidarności między państwami członkowskimi, należy rozpocząć koordynację wdrażania i stosowania mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną w celu zapewnienia, aby operatorzy o zasadniczym znaczeniu dla bezpieczeństwa dostaw energii we wszystkich państwach członkowskich korzystali z zabezpieczeń przed dużymi wahaniami cen szkodliwie wpływającymi na ich dalszą działalność, również ze szkodą dla konsumentów końcowych.

- (71b) *Mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną powinien zapobiegać nadmiernym wahaniom cen w ciągu dnia sesyjnego. Mechanizm ten powinien opierać się na cenie rynkowej zaobserwowanej w regularnych odstępach czasu. Z uwagi na dużą różnorodność instrumentów na rynkach energetycznych instrumentów pochodnych oraz szczególne cechy systemów obrotu związanych z takimi instrumentami, mechanizmy zarządzania zmiennością śróddzienną należy dostosować do specyfiki tych instrumentów i rynków. W związku z tym systemy obrotu powinny ustalać limity cenowe z uwzględnieniem specyfiki każdego stosownego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, profilu płynności rynku takiego instrumentu pochodnego i jego profilu zmienności.*
- (72) Europejski sektor energetyczny przechodzi istotną zmianę w kierunku *wysoce wydajnej* gospodarki niskoemisyjnej *opartej na odnawialnych źródłach energii* przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw i konkurencyjności. Chociaż dzięki kodeksowi sieciowemu dotyczącemu transgranicznego przepływu energii elektrycznej poczyniono już postępy w zakresie cyberbezpieczeństwa w podsektorze energii elektrycznej, do zapewnienia bezpieczeństwa europejskiego systemu energetycznego potrzebne są obowiązkowe przepisy sektorowe dla podsektora gazu.
- (73) Jak wykazano w ogólnounijnych symulacjach z 2017 i 2021 r., współpraca regionalna i środki solidarności mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia odporności Unii w przypadku poważnego pogorszenia się sytuacji w zakresie dostaw. Środki solidarności powinny zapewniać we wszystkich sytuacjach

transgraniczne dostawy odbiorcom chronionym w ramach solidarnego wsparcia, takim jak gospodarstwa domowe. Państwa członkowskie powinny przyjąć niezbędne środki dla wdrożenia przepisów dotyczących mechanizmu solidarności, w tym poprzez dokonanie przez zainteresowane państwa członkowskie uzgodnień technicznych, prawnych i finansowych. Państwa członkowskie powinny opisać szczegóły tych uzgodnień w swoich planach na wypadek sytuacji nadzwyczajnej. W przypadku państw członkowskich, które nie uzgodniły niezbędnych umów dwustronnych, domyślny wzór z niniejszego rozporządzenia powinien mieć zastosowanie do zapewnienia takiej skutecznej solidarności.

- (74) Takie środki mogą zatem prowadzić do powstania obowiązku wypłaty przez dane państwo członkowskie rekompensaty na rzecz podmiotów, na które środki te mają wpływ. W celu zapewnienia, aby rekompensata wypłacana przez państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie państwu członkowskiemu udzielającemu solidarnego wsparcia była uczciwa i uzasadniona, krajowy organ regulacji energetyki lub krajowy organ ds. konkurencji, jako organ niezależny, powinien posiadać uprawnienia do przeprowadzenia audytu kwoty wnioskowanej i wypłaconej rekompensaty oraz, w razie potrzeby, wystąpienia o korektę.
- (74a) Aby ocenić, czy cele w zakresie bezpieczeństwa dostaw i solidarności energetycznej zostały osiągnięte, Komisja i państwa członkowskie powinny mieć jasny obraz planowanych i zawartych umów na dostawy gazu w całej Unii. Dlatego też przedsiębiorstwa lub organy państw członkowskich powinny informować Komisję i państwa członkowskie, w których przedsiębiorstwa te mają siedzibę, o planowanych dużych zakupach gazu w ilości powyżej 5 TWh/rok. Powinno to mieć zastosowanie w szczególności do podstawowych informacji dotyczących nowych lub przedłużonych umów. Komisja powinna móc wydawać zalecenia dla przedsiębiorstw gazowych lub organów odpowiednich państw członkowskich, szczególnie w przypadkach, w których dalsza koordynacja mogłaby usprawnić funkcjonowanie wspólnych zakupów lub w których rozpoczęcie przetargu na zakup gazu lub planowane zakupy gazu mogą mieć negatywne skutki dla bezpieczeństwa dostaw, rynku wewnętrznego lub solidarności energetycznej. Wydanie takiego zalecenia nie powinno uniemożliwiać przedsiębiorstwom gazowym lub organom odpowiednich państw członkowskich kontynuowania w tym czasie negocjacji.***

- (74b) *Jeżeli Komisja ma uzasadnione powody, by uznać, że wystąpiły nadzwyczajne okoliczności, w których bezpieczeństwo dostaw do Unii, danego regionu lub państwa członkowskiego nie może zostać w pełni zapewnione bez zajęcia się brakującymi połączeniami, w szczególności biorąc pod uwagę cel Unii, jakim jest położenie kresu zależności od jednego dostawcy, zachęca się do upoważnienia ENTSO gazu do przeprowadzenia przejrzystej i dogłębnej analizy stwierdzonych zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw oraz możliwych rozwiązań w tym zakresie. Na podstawie analizy przeprowadzonej przez ENTSO gazu Komisja, uwzględniając potrzebę wspierania bezpieczeństwa energetycznego i solidarności energetycznej Unii, szybkie uniezależnienie od jednego dostawcy oraz przewyższenie związanych z tym wąskich gardeł na wewnętrznym rynku energii, może wskazać brakujące połączenia w celu wyeliminowania lub ograniczenia stwierdzonych zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw. Komisja może również określić środki wspierania takich projektów inwestycyjnych, w tym poprzez przyspieszoną procedurę wydawania zezwoleń i pomoc finansową. Ważne jest, aby każdy taki projekt inwestycyjny był dostosowany do przyszłych wyzwań, zgodny z unijnymi celami neutralności klimatycznej określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1119 i nie prowadził do powstania aktywów osieroconych.*
- (75) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie ustanowienie sprawiedliwych zasad dotyczących warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego, instalacji magazynowych i instalacji LNG nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast, ze względu na skalę lub skutki takiego działania, możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

W niniejszym rozporządzeniu:

- (a) ustanawia się niedyskryminacyjne zasady określające warunki dostępu do systemów gazu ziemnego i wodoru z uwzględnieniem specyfiki rynków krajowych i regionalnych w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego **gazu oraz przyczynienia się do trwałej elastyczności systemu elektroenergetycznego;**
- (aa) **zachęca się do stosowania środków zapobiegawczych ograniczających zapotrzebowanie na gaz kopalny poprzez wdrożenie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, co prowadzi do oszczędności energii, zwiększenia bezpośredniej elektryfikacji w ramach w pełni zintegrowanego systemu energetycznego i do zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii; rozporządzenie przyczynia się także do ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych oraz do osiągnięcia unijnych celów klimatycznych i energetycznych; oraz**
- (b) ułatwia się powstanie właściwie funkcjonującego i przejrzystego rynku hurtowego charakteryzującego się wysokim poziomem bezpieczeństwa dostaw **gazu** i zapewnia mechanizmy harmonizacji zasad dostępu do sieci dotyczących transgranicznej wymiany **gazu**.

Cele, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują ustanawianie zharmonizowanych zasad dotyczących taryf, lub metod ich kalkulacji, za dostęp do sieci gazu ziemnego — ale nie do instalacji magazynowych, ustanowienie usług związanych z dostępem stron trzecich i zharmonizowanych zasad alokacji zdolności i zarządzania ograniczeniami, określenie wymogów w zakresie przejrzystości, zasad bilansowania oraz opłat za niezbilansowanie, a także ułatwianie handlu zdolnościami.

Niniejsze rozporządzenie, z wyjątkiem art. 31 ust. 5, stosuje się jedynie do instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji magazynowania wodoru objętych art. 29 ust. 3 lub 4 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx.

Państwa członkowskie mogą ustanowić jednostkę lub podmiot, zgodnie z przekształconą dyrektywą w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM xxx , do celów wypełnienia jednej lub większej liczby funkcji przypisanych zwykle operatorowi systemu przesyłowego lub operatorowi sieci wodorowej , podlegający wymogom niniejszego rozporządzenia. Taka jednostka lub podmiot podlega procedurze certyfikacji zgodnie z art. 13 niniejszego rozporządzenia oraz mianowaniu zgodnie z art. 65 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx.

Artykuł 2

Definicje

1. Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - 1) „regulowana baza aktywów” oznacza wszystkie aktywa sieciowe operatora sieci, wykorzystywane do świadczenia regulowanych usług sieciowych, które uwzględnia się przy obliczaniu przychodów z tytułu świadczenia usług sieciowych;
 - 2) „prześył” oznacza **prześył zdefiniowany w art. 2 pkt 16 [przekształconej dyrektywy gazowej, COD 2021/0425]**;
 - 3) „umowa przesyłowa” oznacza umowę, którą operator systemu przesyłowego lub operator sieci wodorowej zawarł z użytkownikiem sieci w celu świadczenia usług przesyłowych związanych z **gazem**;
 - 4) „zdolność” oznacza maksymalny przepływ — wyrażony w normalnych metrach sześciennych na jednostkę czasu lub w jednostkach energii na jednostkę czasu — do którego użytkownik sieci jest uprawniony zgodnie z postanowieniami umowy przesyłowej;
 - 5) „niewykorzystana zdolność” oznacza zdolność ciągłą, jaką użytkownik sieci nabył zgodnie z umową przesyłową, ale na którą nie złożył nominacji w terminie określonym w umowie;
 - 6) „zarządzanie ograniczeniami” oznacza portfelowe zarządzanie zdolnościami operatora systemu przesyłowego w celu optymalnego i maksymalnego wykorzystania zdolności technicznej oraz wykrycie we właściwym czasie przyszłych ograniczeń oraz wąskich gardeł;

- 7) „rynek wtórny” oznacza rynek zdolności, którymi handluje się w inny sposób niż na rynku pierwotnym;
- 8) „nominacja” oznacza wcześniejsze powiadomienie operatora systemu przesyłowego przez użytkownika sieci o faktycznej ilości gazu, którą użytkownik sieci chciałby zatłoczyć do systemu lub z niego odebrać;
-
- 10) „integralność systemu” oznacza każdą sytuację, w której ciśnienie i jakość gazu ziemnego lub wodoru pozostaje wewnątrz dolnej i górnej granicy przedziału , tak, że transport gazu ziemnego lub wodoru jest zapewniony z technicznego punktu widzenia;
- 11) „okres bilansowania” oznacza okres, w którym odbiór pewnej ilości **gazu** z systemu, wyrażonej w jednostkach energii, musi być wyrównany przez każdego użytkownika sieci poprzez zatłoczenie tej samej ilości **gazu** zgodnie z kodeksem sieci;
- 12) „użytkownik sieci” oznacza odbiorcę lub potencjalnego odbiorcę usług świadczonych przez operatora systemu **przesyłowego lub operatora sieci wodorowej, jak również samych operatorów systemu przesyłowego lub operatorów sieci wodorowych** w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do wypełniania ich funkcji związanych z transportem gazu ziemnego i wodoru;
- 13) „usługi przerywane” oznaczają usługi oferowane przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej w odniesieniu do zdolności przerywanej;
- 14) „zdolność przerywana” oznacza zdolność przesyłową gazu, która może zostać przerwana przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej zgodnie z warunkami określonymi w umowie przesyłowej;
- 15) „usługi długoterminowe” oznaczają usługi, które operator systemu przesyłowego lub operator sieci wodorowej oferuje na okres jednego roku lub dłużej;
- 16) „usługi krótkoterminowe” oznaczają usługi, które operator systemu przesyłowego lub operator sieci wodorowej oferuje na okres krótszy niż rok;

- 17) „zdolność ciągła” oznacza zdolność przesyłową gazu zagwarantowaną w umowie przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej jako zdolność nieprzerywana;
 - 18) „usługi ciągłe” oznaczają usługi oferowane przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej w odniesieniu do zdolności ciągłej;
 - 19) „zdolność techniczna” oznacza maksymalną zdolność ciągłą, która może zostać zaoferowana użytkownikom sieci, biorąc pod uwagę integralność systemu i wymagania eksploatacyjne systemu przesyłowego lub sieci wodorowej ;
 - 20) „zakontraktowana zdolność” oznacza zdolność, którą przydzielono użytkownikowi sieci na podstawie umowy przesyłowej;
 - 21) „dostępna zdolność” oznacza część zdolności technicznej, która nie została przydzielona i w danym momencie jest nadal dostępna w ramach systemu;
 - 22) „ograniczenia kontraktowe” oznaczają sytuację, w której poziom zapotrzebowania na zdolność ciągłą przekracza zdolność techniczną;
 - 23) „rynek pierwotny” oznacza rynek, na którym zdolność sprzedawana jest bezpośrednio przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej;
- I**
- 25) „zdolność instalacji LNG” oznacza zdolność terminalu skroplonego gazu ziemnego (LNG) do skraplania gazu ziemnego lub do importu, wyładunku, wykonywania usług pomocniczych, tymczasowego magazynowania i regazyfikacji LNG;
 - 26) „pojemność” oznacza objętość gazu, do której magazynowania jest uprawniony użytkownik instalacji magazynowej;
 - 27) „zdolność wytlaczania” oznacza wydajność, z jaką użytkownik instalacji magazynowej ma prawo pobierać gaz z instalacji magazynowej;
 - 28) „zdolność zatłaczania” oznacza wydajność, z jaką użytkownik instalacji magazynowej ma prawo zatłaczać gaz do instalacji magazynowej;

- 29) „zdolność magazynowania” oznacza każde połączenie pojemności, zdolności zatłaczania i zdolności wytłaczania;
- 30) „system wejścia-wyjścia” oznacza **model dostępu do sieci przesyłu lub sieci dystrybucji gazu ziemnego, w przypadku których użytkownicy mogą rezerwować prawa do zdolności niezależnie w punktach wejścia i w punktach wyjścia**;
- 31) „obszar bilansowania” oznacza system wejścia-wyjścia, do którego ma zastosowanie określony system bilansowania;
- 32) „wirtualny punkt obrotu” oznacza niematerialny punkt handlowy w obrębie systemu wejścia-wyjścia, gdzie wymiana **gazu** między sprzedającym a kupującym następuje bez potrzeby rezerwacji zdolności przesyłowej lub dystrybucyjnej;
- 33) „punkt wejścia” oznacza punkt podlegający procedurom rezerwacji przez użytkowników sieci **■**, zapewniający dostęp do **systemu wejścia-wyjścia i umożliwiający przepływ gazu** w systemie wejścia-wyjścia;
- 34) „punkt wyjścia” oznacza punkt podlegający procedurom rezerwacji przez użytkowników sieci, **zapewniający dostęp do systemu wejścia-wyjścia i przepływ gazu z systemu wejścia-wyjścia**;
- 35) „zdolność warunkowa” oznacza zdolność ciągłą, która wiąże się z przejrzystymi i z góry określonymi warunkami zapewnienia dostępu z i do wirtualnego punktu obrotu lub z ograniczoną możliwością alokacji;
- 36) „możliwości alokacji” oznaczają uznaniowe połączenie dowolnej wejściowej zdolności przesyłowej z dowolną wyjściową zdolnością przepustową lub odwrotnie;
- 37) „dozwolone przychody” oznaczają sumę przychodów z usług przesyłowych i przychodów z usług nieprzesyłowych uzyskanych przez operatora systemu przesyłowego z tytułu świadczenia usług w określonym czasie w danym okresie regulacyjnym, które taki operator systemu przesyłowego ma prawo uzyskać w ramach systemu pułapu niecenowego i które są określane zgodnie z art. 72 ust. 7 lit. a) przekształconej dyrektywy gazowej, zgodnie z wnioskiem COM(2021)xxx;

- 38) „nowa infrastruktura” oznacza infrastrukturę nieukończoną do dnia ... *[wejście w życie niniejszego rozporządzenia]*;
- 38a) „gaz ziemny” oznacza gaz ziemny w rozumieniu art. 2 pkt 1 *[przekształconej dyrektywy gazowej, COD 2021/0425]*;
- 38b) „gaz odnawialny” oznacza gaz odnawialny w rozumieniu art. 2 pkt 2 *[przekształconej dyrektywy gazowej, COD 2021/0425]*;
- 38c) „gaz” oznacza gaz w rozumieniu art. 2 pkt 3 *[przekształconej dyrektywy gazowej, COD 2021/0425]*;
- 38d) „system gazu ziemnego” oznacza system gazu ziemnego w rozumieniu art. 2 pkt 4 *[przekształconej dyrektywy gazowej, COD 2021/0425]*;
- 38e) „system wodoru” oznacza system wodoru w rozumieniu art. 2 pkt 5 *[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425]*;
- 38f) „instalacja magazynowania wodoru” oznacza instalację magazynowania wodoru w rozumieniu art. 2 pkt 6 *[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425]*;
- 38g) „operator magazynu wodoru” oznacza operatora magazynu wodoru w rozumieniu art. 2 pkt 6a *[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425]*;
- 38h) „terminal wodorowy” oznacza terminal wodorowy w rozumieniu art. 2 pkt 8 *[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425]*;
- 38i) „operator terminala wodorowego” oznacza operatora terminala wodorowego w rozumieniu art. 2 pkt 8a *[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425]*;
- 38j) „jakość wodoru” oznacza jakość wodoru w rozumieniu art. 2 pkt 9 *[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425]*;
- 38k) „gaz niskoemisyjny” oznacza gaz niskoemisyjny w rozumieniu art. 2 pkt 11 *[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425]*;
- 38l) „operator systemu przesyłowego” oznacza operatora systemu przesyłowego w rozumieniu art. 2 pkt 17 *[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425]*;

- 38m) „dystrybucja” oznacza dystrybucję w rozumieniu art. 2 pkt 18 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38n) „operator systemu dystrybucyjnego” oznacza operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu art. 2 pkt 19 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu COD, 2021/0425];
- 38o) „sieć wodorowa” oznacza sieć wodorową w rozumieniu art. 2 pkt 20 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38p) „transport wodoru” oznacza transport wodoru w rozumieniu art. 2 pkt 21 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38q) „operator sieci wodorowej” oznacza operatora sieci wodorowej w rozumieniu art. 2 pkt 22 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38r) „dostawa” oznacza dostawę w rozumieniu art. 2 pkt 23 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38s) „instalacja magazynowa” oznacza instalację magazynową w rozumieniu art. 2 pkt 25 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38t) „operator systemu magazynowania” oznacza operatora systemu magazynowania w rozumieniu art. 2 pkt 26 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38u) „instalacja LNG” oznacza instalację LNG w rozumieniu art. 2 pkt 27 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38v) „operator systemu LNG” oznacza operatora systemu LNG w rozumieniu art. 2 pkt 28 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38w) „system” oznacza system w rozumieniu art. 2 pkt 29 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38x) „usługi pomocnicze” oznaczają usługi pomocnicze w rozumieniu art. 2 pkt 30 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];

- 38y) „połączenie wzajemne” oznacza połączenie wzajemne w rozumieniu art. 2 pkt 33 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38z) „wodorowe połączenie wzajemne” oznacza wodorowe połączenie wzajemne w rozumieniu art. 2 pkt 34 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38aa) „użytkownik systemu” oznacza użytkownika systemu w rozumieniu art. 2 pkt 40 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38ab) „odbiorca” oznacza odbiorcę w rozumieniu art. 2 pkt 41 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38ac) „odbiorca końcowy” oznacza odbiorcę końcowego w rozumieniu art. 2 pkt 44 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38ad) „bezpieczeństwo” oznacza bezpieczeństwo w rozumieniu art. 2 pkt 48 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38ae) „kontrola” oznacza kontrolę w rozumieniu art. 2 pkt 51 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38af) „punkt połączenia międzysystemowego” oznacza punkt połączenia międzysystemowego w rozumieniu art. 2 pkt 58 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38ag) „wirtualny punkt połączenia międzysystemowego” oznacza wirtualny punkt połączenia międzysystemowego w rozumieniu art. 2 pkt 59 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38ah) „uczestnik rynku” oznacza uczestnika rynku w rozumieniu art. 2 pkt 60 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38ai) „interoperacyjność” oznacza interoperacyjność w rozumieniu art. 2 pkt 66 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38aj) „ubóstwo energetyczne” oznacza ubóstwo energetyczne w rozumieniu art. 2 pkt 69 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, COD 2021/0425];
- 38ak) „efektywność energetyczna przede wszystkim” oznacza „efektywność energetyczną przede wszystkim” w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) nr 2018/1999;

38al) „przekształcenie” oznacza przekształcenie w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) 2022/869.

2.

Odnoszące się do przesyłu definicje zawarte w *ust. 1* pkt 4–23 stosuje się w drodze analogii do magazynów i instalacji LNG.

ROZDZIAŁ II

OGÓLNE ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO SYSTEMU GAZU ZIEMNEGO I WODORU

Sekcja 1

OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE ORGANIZACJI RYNKÓW I DOSTĘPU DO INFRASTRUKTURY

Artykuł 3

Zasady ogólne

Państwa członkowskie, organy regulacyjne, operatorzy systemów przesyłowych, operatorzy systemów dystrybucyjnych, operatorzy systemów magazynowania, operatorzy LNG, operatorzy systemu wodoru oraz operatorzy delegowani jako operatorzy danego obszaru rynku lub operatorzy platform rezerwacyjnych zapewniają funkcjonowanie rynków gazu zgodnie z następującymi zasadami:

- a) ceny za **gaz** ustala się na podstawie popytu i podaży;
- b) operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych współpracują ze sobą w celu zapewnienia użytkownikom sieci swobody niezależnego rezerwowania zdolności na wejściu i wyjściu z systemu. Gaz jest transportowany przez system wejścia-wyjścia, a nie w ramach ścieżek kontraktowych;
- c) taryfy pobierane w punktach wejścia i wyjścia są skonstruowane w taki sposób, aby przyczyniały się do integracji rynku, zwiększając bezpieczeństwo dostaw i promując wzajemne połączenia między sieciami gazowymi;

- d) przedsiębiorstwa prowadzące działalność w tym samym systemie wejścia-wyjścia wymieniają gaz w wirtualnym punkcie obrotu;
- e) użytkownicy sieci mają obowiązek bilansować swoje portfele bilansowe, tak aby ograniczyć do minimum konieczność podejmowania przez operatorów systemów przesyłowych działań bilansujących;
- f) działania bilansujące przeprowadza się na platformie obrotu i na podstawie standardowych produktów;
- g) zasady rynkowe zapobiegają działaniom, utrudniającym kształtowanie się cen w oparciu o popyt na **gaz** i jego podaż;
- ga) zasady rynkowe zapewniają ukierunkowane na konsumenta i na efektywność energetyczną podejście na rynku gazu ziemnego i wodoru;**
- h) zasady rynkowe ułatwiają powstanie i funkcjonowanie płynnego handlu **gazem**, sprzyjając kształtowaniu się cen i przejrzystości cen;
- i) zasady rynkowe umożliwiają obniżenie emisyjności systemu gazu ziemnego i wodoru, w tym przez umożliwienie integracji gazu ziemnego ze źródeł odnawialnych na rynku **gazu**, wprowadzenie zachęt do **oszczędzania energii i** podnoszenia efektywności energetycznej, **dalszą integrację systemów energetycznych, przyczynianie się do ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych oraz ułatwianie osiągnięcia unijnych celów w zakresie klimatu i energii;**
- j) zasady rynkowe dostarczają odpowiednich zachęt do inwestowania **oraz zachęt do interwencji niewymagających inwestycji w infrastrukturę, jeżeli są one bardziej efektywne**, w szczególności do długofalowych inwestycji w bezemisyjny i zrównoważony system gazowy, w magazynowanie energii, efektywność energetyczną, regulację zapotrzebowania na rynku, ułatwiają uczciwą konkurencję oraz bezpieczeństwo dostaw energii, **unikając jednocześnie zachęt do inwestowania, które prowadzą do powstania aktywów osieroconych;**
- ja) zasady rynkowe priorytetowo traktują wykorzystanie wodoru przez odbiorców przemysłowych w sektorach, w których trudno jest obniżyć emisyjność, w tym w transporcie ciężkim, o największym potencjale w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, jeżeli brak bardziej energooszczędnych i opłacalnych wariantów;**

- k) jeżeli istnieją bariery dla transgranicznych przepływów gazu między systemami wejścia-wyjścia, usuwa się je;
- l) zasady rynkowe ułatwiają współpracę i integrację regionalną.

Artykuł 3a

Obowiązek dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego

Aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw energii i chronić podstawowe interesy Unii w zakresie bezpieczeństwa zgodnie z celami planu REPowerEU, państwa członkowskie dopilnowują, aby gaz ziemny, odnawialny i niskoemisyjny importowany rurociągami i do terminali LNG z państw trzecich nie pochodził z Federacji Rosyjskiej.

Artykuł 3b

Zwiększenie wykorzystania gazu odnawialnego i gazu niskoemisyjnego w regionach stosujących węgiel na dużą skalę i wysokoemisyjnych

1. ***Dzięki wspomagającym ramom Komisja wspiera i zapewnia zachęty do zwiększania udziału gazu odnawialnego i gazu niskoemisyjnego, zwłaszcza wodoru i biometanu, w systemie energetycznym Unii, szczególnie w wysokoemisyjnych regionach wykorzystujących węgiel na dużą skalę zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1056. Obejmują one:***
 - a) ***inwestycje, które ułatwiają sprawiedliwą transformację tych regionów, w celu zwiększenia udziału gazu odnawialnego i gazu niskoemisyjnego, zwłaszcza w procesach przemysłowych, lokalnych systemach ciepłowniczych i magazynowania energii, by zwiększyć elastyczność systemu energetycznego;***
 - b) ***skuteczne środki wsparcia, które przyspieszają wycofywanie stałych paliw kopalnych z przemysłowych i lokalnych systemów ciepłowniczych dzięki inwestycjom w ich modernizację, innowacyjność i rozwój, a także zdekarbonizowanie istniejących zakładów produkcji wodoru z paliw kopalnych;***
 - c) ***programy i projekty podnoszenia i zmiany kwalifikacji, które budują i wzmacniają siłę roboczą przygotowaną do pracy z wodorem;***
 - d) ***szybką realizację dolin wodorowych lub, w stosownych przypadkach, ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego***

zainteresowania (IPCEI), zwłaszcza innowacyjnych projektów, które umożliwiają przejście z paliw kopalnych na wodór odnawialny i biometan.

Artykuł 3c

Włączenie biometanu do systemu gazowego

Aby wesprzeć zrównoważoną produkcję biometanu i zagwarantować tym samym bezpieczeństwo dostaw gazu w Unii oraz zmniejszyć zależność od importu gazu ziemnego, państwa członkowskie do 31 grudnia 2030 r. wspólnie zapewniają produkcję co najmniej 35 mld m³ zrównoważonego biometanu, który spełnia kryteria dyrektywy (UE) 2018/2001, i włączają go do systemu gazu ziemnego na poziomie operatorów systemów przesyłowych lub operatorów systemów dystrybucyjnych.

Artykuł 4

Wyodrębnienie regulowanych baz aktywów

1. Jeżeli operator systemu przesyłowego lub operator sieci wodorowej świadczy regulowane usługi w zakresie gazu, wodoru **lub** energii elektrycznej, musi spełniać wymóg rozdziału rachunkowości określony w art. 69 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] i art. 56 dyrektywy (UE) 2019/944, a jego regulowane bazy aktywów dla gazu, energii elektrycznej i wodoru muszą być odrębne. Wyodrębniona regulowana baza aktywów gwarantuje:
 - a) wykorzystywanie przychodów z usług uzyskanych ze świadczenia określonych usług regulowanych **wyłącznie** do odzyskania kapitału i wydatków operacyjnych związanych z aktywami ujętymi w **regulowanej** bazie aktywów, na podstawie której świadczone usługi regulowane;
 - b) ustalenie wartości aktywów w przypadku ich przeniesienia do innej regulowanej bazy aktywów. Wartość ustalona dla przeniesionego składnika aktywów podlega audytowi i zatwierdzeniu przez właściwy organ regulacyjny. Wartość ustala się na poziomie zapobiegającym subsydiowaniu skrośnemu.
2. Państwo członkowskie **nie zezwala** na transfery finansowe między usługami regulowanymi, które są odrębne **w rozumieniu** ust. 1.
 - 2a. **Aby uniknąć nieuzasadnionego i nadmiernego subsydiowania skrośnego między pierwszymi i przyszłymi użytkownikami sieci wodorowych, państwa członkowskie**

mogą umożliwić operatorom sieci wodorowych rozłożenie kosztów rozwoju sieci w czasie, dzięki zagwarantowaniu, że przyszli użytkownicy pokryją część kosztów początkowych. Taki mechanizm międzyokresowej alokacji kosztów i leżąca u jego podstaw metodyka są zatwierdzane przez właściwy krajowy organ regulacyjny, o którym mowa w art. 70 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu. Jeżeli państwa członkowskie stosują ten mechanizm, towarzyszy mu gwarancja państwa, która pokrywa ryzyko finansowe operatorów sieci wodorowej.

- 2b. W drodze odstępstwa od ust. 2 niniejszego artykułu organ regulacyjny, o którym mowa w art. 70 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, może zezwolić – w ostateczności i jeżeli brak bardziej opłacalnych opcji – na transfery finansowe między usługami regulowanymi, które są odrębne w rozumieniu ust. 1. Organ regulacyjny podejmuje taką decyzję tylko na podstawie oceny skutków, która wykaże wpływ transferów finansowych na subsydiowanie skrośne między użytkownikami sieci gazowych i sieci wodorowych oraz potwierdzi opłacalność transferów finansowych, brak zakłóceń równych warunków działania między państwami członkowskimi oraz że będące ich rezultatem taryfy sieci gazowej nie zakłócają nadmiernie handlu transgranicznego.*
- 2c. Państwo członkowskie może zezwolić na transfery finansowe między wyodrębnionymi w rozumieniu ust. 1 usługami regulowanymi, jeżeli uzasadnia to wynik oceny skutków, o której mowa w ust. 2b, i pod warunkiem że:*
- a) wszystkie dochody potrzebne do transferu finansowego pobiera się w formie specjalnej opłaty;*
 - b) specjalna opłata jest pobierana wyłącznie w punktach wyjścia do odbiorców końcowych zlokalizowanych w tych samych państwach członkowskich co beneficjent transferu finansowego;*
 - c) specjalna opłata i transfer finansowy lub metody ich obliczania są zatwierdzane przez organ regulacyjny, o którym mowa w art. 70 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, przed ich wejściem w życie, a ich stosowanie rozpoczyna się na początku określonego roku gazowego;*
 - d) zatwierdzone specjalne opłaty i transfery finansowe oraz metody, w przypadku gdy je zatwierdzono, są publikowane przed ich wdrożeniem;*

e) **ACER wydał zalecenie zgodnie z ust. 4, a Komisja została powiadomiona o specjalnych opłatach.**

3. Organ regulacyjny może zatwierdzić transfer finansowy i specjalną opłatę, o których mowa w ust. **2b**, pod warunkiem że:

- a) opłaty za dostęp do sieci są pobierane od użytkowników regulowanej bazy aktywów, którzy korzystają z transferu finansowego;
- b) suma transferów finansowych i przychodów z usług uzyskanych w ramach taryf za dostęp do sieci nie może być większa niż dozwolone przychody;
- c) transfer finansowy jest zatwierdzany na czas określony i nigdy nie może być dłuższy niż jedna trzecia okresu amortyzacji danej infrastruktury.

3a. Kosztów studiów wykonalności przekształcenia sieci na potrzeby przesyłu wodoru nie uznaje się za transfery finansowe między usługami regulowanymi.

4. Do dnia ... **[rok po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia]** ACER wydaje zalecenia dla **operatorów systemów** przesyłowych **lub** sieci **wodorowych** i organów regulacyjnych dotyczące **kryteriów umożliwiających i określających międzyokresowy podział kosztów rozwoju sieci między użytkownikami sieci wodorowej. W razie potrzeby ACER opracowuje metody:**

- a) określania wartości aktywów, które są przenoszone do innej **regulowanej** bazy aktywów, oraz przeznaczenia wszelkich zysków i strat, które to przeniesienie może spowodować;
- b) obliczania wielkości i maksymalnego czasu stosowania transferu finansowego i specjalnej opłaty;
- c) kryteria alokacji składek na poczet specjalnej opłaty od odbiorców końcowych powiązane z regulowaną bazą aktywów.

ACER aktualizuje zalecenia, **o których mowa w pierwszym akapicie**, przynajmniej raz na dwa lata.

Artykuł 5

Usługi związane z dostępem stron trzecich dotyczące operatorów systemów przesyłowych

1. Operatorzy systemów przesyłowych:

- a) oferują usługi i zdolności wszystkim użytkownikom sieci w sposób niedyskryminacyjny;
- b) zapewniają zarówno zdolność ciągłą, jak i przerywaną. Cena zdolności przerywanej odzwierciedla prawdopodobieństwo wystąpienia przerw;
- c) oferują użytkownikom sieci zdolność długo- i krótkoterminową.

W odniesieniu do pierwszego akapitu lit. a), jeżeli gdy operator systemu przesyłowego oferuje te same usługi różnym odbiorcom, oferuje je na równoważnych warunkach umownych, wykorzystując do tego zharmonizowane umowy przesyłowe lub wspólny kodeks sieci, zatwierdzone przez właściwy organ zgodnie z procedurą określoną w art. 72 lub 73 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx.

1a. Nie pobiera się taryf zgodnie z art. 15 za dostęp do systemów przesyłowych w punktach połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi, chyba że zainteresowane organy regulacyjne wspólnie uzgodnią system taryf za taki dostęp. Jeżeli brak porozumienia między zainteresowanymi organami regulacyjnymi, ACER podejmuje decyzję w sprawie systemu taryf, w tym możliwości uniknięcia ich pobierania, zgodnie z art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. W momencie podejmowania decyzji o systemie taryf zainteresowane organy regulacyjne lub ACER dbają o odpowiedni zwrot z inwestycji i pokrycie wydatków operacyjnych poniesionych przez operatorów sieci przesyłu gazu w danym punkcie połączenia międzysystemowego.

- 2. Podpisane umowy przesyłowe, w których określono, że data rozpoczęcia ich stosowania jest niestandardowa lub okres ich obowiązywania jest krótszy niż w przypadku standardowej rocznej umowy przesyłowej, nie umożliwiają dowolnego stosowania wyższych lub niższych taryf, które nie odzwierciedlają wartości rynkowej usług zgodnie z zasadami określonymi w art. 15 ust. 1.
- 3. Jeżeli co najmniej dwa punkty połączeń międzysystemowych łączą te same dwa sąsiadujące systemy wejścia-wyjścia, zainteresowani operatorzy sąsiadujących systemów przesyłowych oferują dostępne zdolności w punktach połączeń międzysystemowych poprzez jeden wirtualny punkt połączenia międzysystemowego. Każda zakontraktowana zdolność w punktach połączeń międzysystemowych,

niezależnie od daty jej zakontraktowania, jest przekazywana do wirtualnego punktu połączenia międzysystemowego.

Wirtualny punkt połączenia międzysystemowego ustanawia się tylko wówczas, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) łączna zdolność techniczna w wirtualnych punktach połączeń międzysystemowych jest co najmniej równa sumie zdolności technicznych w każdym z punktów połączeń międzysystemowych, które wchodzi w skład wirtualnych punktów połączeń międzysystemowych;
 - b) wirtualny punkt połączeń międzysystemowych ułatwia opłacalną i skuteczną eksploatację systemu, w tym m.in. spełnia zasady określone w art. 9 i 10 niniejszego rozporządzenia.
4. W stosownych przypadkach, usługi związane z dostępem stron trzecich mogą być świadczone pod warunkiem, że użytkownicy sieci przedstawią odpowiednie gwarancje dotyczące swojej wiarygodności finansowej. Gwarancje takie nie mogą stanowić nieuzasadnionych barier przy wejściu na rynek oraz są niedyskryminacyjne, przejrzyste i proporcjonalne.
 5. Operatorzy systemów przesyłowych mają dostęp do sieci innych operatorów systemów przesyłowych, jeżeli jest to niezbędne do wykonywania ich funkcji w związku z przesyłem transgranicznym.

Artykuł 6

Usługi związane z dostępem stron trzecich w zakresie odnoszącym się do operatorów sieci wodorowej

1. Operatorzy sieci wodorowej oferują swoje usługi wszystkim użytkownikom sieci w sposób niedyskryminacyjny. Te same usługi oferowane są różnym odbiorcom na równoważnych warunkach umownych. Operatorzy sieci wodorowych publikują na swoich stronach internetowych warunki umowne i taryfy pobierane za dostęp do sieci oraz, w stosownych przypadkach, opłaty za bilansowanie.
2. Uczestnikom rynku udostępnia się maksymalną zdolność sieci wodorowej, uwzględniając integralność systemu i jego efektywną eksploatację.
3. Maksymalny okres obowiązywania umów dotyczących zdolności przesyłowych wynosi 20 lat w przypadku infrastruktury ukończonej do dnia [data wejścia w życie]

r. i 15 lat w przypadku infrastruktury ukończonej po tej dacie. Organy regulacyjne mają prawo do narzucania krótszych maksymalnych okresów, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia funkcjonowania rynku, ochrony konkurencji i zapewnienia przyszłej integracji transgranicznej. **Przyjmując decyzję o nałożeniu krótszego maksymalnego okresu, organy regulacyjne biorą pod uwagę, między innymi, zobowiązanie odbiorców do zagwarantowania finansowania sieci oraz negatywne skutki dla możliwości planowania i refinansowania.**

4. Operatorzy sieci wodorowych wdrażają i publikują niedyskryminacyjne i przejrzyste procedury zarządzania ograniczeniami, które ułatwiają również transgraniczną wymianę wodoru na niedyskryminacyjnych zasadach.
5. Operatorzy sieci wodorowych regularnie oceniają popyt rynkowy na nowe inwestycje, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo dostaw i efektywność końcowych zastosowań wodoru.
- 5a. **Jeżeli potencjalnych użytkowników jest więcej, niż pozwala na to zdolność przesyłowa, operator sieci wodorowej traktuje priorytetowo – we współpracy zarówno z odpowiednimi organami regulacyjnymi, jak i potencjalnymi użytkownikami – użytkowników, którzy mogą wykazać najwyższy potencjał redukcji emisji gazów cieplarnianych na tonę zużytego wodoru, i jeżeli brak bardziej energooszczędnych i opłacalnych wariantów. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do dostępu do sieci wodorowej, który został już przyznany.**
6. Od dnia 1 stycznia 2031 r. sieci wodorowe są zorganizowane jako systemy wejścia-wyjścia.
7. Od dnia 1 stycznia 2031 r. art. 15 stosuje się również do taryf za dostęp do sieci wodorowych. Art. 16 i 17 nie mają zastosowania. **Od dnia 1 stycznia 2031 r. nie pobiera się taryf zgodnie z art. 15 za dostęp do sieci wodorowych w punktach połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi, chyba że zainteresowane organy regulacyjne wspólnie uzgodnią system taryf za taki dostęp. Jeżeli brak porozumienia między zainteresowanymi organami regulacyjnymi, ACER podejmuje decyzję w sprawie systemu taryf, w tym możliwości uniknięcia ich pobierania, zgodnie z art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. W momencie podejmowania decyzji o systemie taryf zainteresowane organy regulacyjne lub ACER dbają o odpowiedni zwrot z inwestycji i pokrycie wydatków**

operacyjnych poniesionych przez operatorów sieci przesyłu wodoru w danym punkcie połączenia międzysystemowego. W przypadku gdy państwo członkowskie podejmie decyzję o zastosowaniu regulowanego dostępu stron trzecich do sieci wodorowych zgodnie z art. 31 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu] przed dniem 1 stycznia 2031 r., do taryfy za dostęp do sieci wodorowych w tym państwie członkowskim ma zastosowanie art. 15 ust. 1 ***niniejszego rozporządzenia.***

8. Od dnia 1 stycznia 2031 r. operatorzy sieci wodorowych spełniają wymogi dotyczące operatorów systemów przesyłowych zgodnie z art. 5, 9 i 12, oferując swoje usługi, oraz publikują taryfy dla każdego punktu sieci na platformie internetowej obsługiwanej przez ***ENTSO gazu i wodoru.*** Do czasu przyjęcia kodeksu sieci dotyczącego alokacji zdolności przesyłowych dla sieci wodorowych na podstawie art. 54 ust. 2 lit. d) i do czasu jego wejścia w życie taka publikacja może mieć formę linków do publikacji taryf na stronach internetowych operatorów sieci wodorowych.

Artykuł 7

Usługi związane z dostępem stron trzecich w zakresie magazynowania gazu ziemnego, terminali wodorowych i instalacji LNG oraz instalacji magazynowania wodoru

1. Operatorzy instalacji LNG i terminali wodorowych, operatorzy instalacji magazynowania wodoru, a także operatorzy systemu magazynowania gazu ziemnego:
 - a) oferują swoje usługi wszystkim użytkownikom sieci w sposób niedyskryminacyjny, dostosowując je do zapotrzebowania rynkowego; w szczególności jeżeli operator instalacji LNG lub terminali wodorowych, instalacji magazynowania wodoru lub operator systemu magazynowego gazu ziemnego oferuje te same usługi różnym odbiorcom, dokonuje tego na równoważnych warunkach umownych;
 - b) oferują usługi, które są zgodne z wykorzystywaniem wzajemnie połączonych systemów przesyłu gazu ziemnego i wodoru, a także ułatwiają dostęp dzięki współpracy z operatorem systemu przesyłowego lub operatorem sieci wodorowej; oraz
 - c) podają do wiadomości publicznej stosowne informacje, w szczególności dane dotyczące wykorzystywania i dostępności usług, w ramach czasowych, które są zgodne z odpowiednimi potrzebami handlowymi użytkowników instalacji

LNG lub instalacji magazynowych LNG, terminali wodorowych lub instalacji magazynowania wodoru, z zastrzeżeniem monitorowania takich publikacji przez organy regulacyjne.

2. Każdy operator systemu magazynowania:
 - a) oferuje zarówno ciągle, jak i przerywane usługi w zakresie dostępu stron trzecich; cena zdolności przerywanej odzwierciedla prawdopodobieństwo wystąpienia przerw;
 - b) oferuje użytkownikom instalacji magazynowych usługi krótko-, jak i długoterminowe;
 - c) oferuje użytkownikom instalacji magazynowych usługi świadczone zarówno w formie pakietu, jak i oddzielnie — w zakresie przestrzeni magazynowej, zdolności załączania i zdolności wyłączenia.
3. Każdy operator systemu LNG oferuje użytkownikom instalacji LNG usługi świadczone w ramach instalacji LNG zarówno w formie pakietu, jak i oddzielnie, w zależności od potrzeb wyrażonych przez użytkowników instalacji LNG.
4. Umowy dotyczące instalacji LNG, instalacji gazu ziemnego oraz instalacji magazynowych nie umożliwiają dowolnego stosowania wyższych taryf, jeżeli zostały podpisane:
 - a) poza rokiem gazowym i określono w nich niestandardowe daty rozpoczęcia ich stosowania; lub
 - b) na okres krótszy niż w przypadku standardowej umowy dotyczącej instalacji LNG oraz instalacji magazynowych w ujęciu rocznym.

Zawarcie umów dotyczących instalacji magazynowania wodoru i umów w sprawie terminali wodorowych na okres krótszy niż w przypadku standardowej rocznej umowy dotyczącej instalacji LNG oraz instalacji magazynowych nie umożliwia dowolnego stosowania wyższych taryf.
5. W stosownych przypadkach usługi związane z dostępem stron trzecich mogą być świadczone pod warunkiem, że użytkownicy sieci przedstawią odpowiednie gwarancje dotyczące swojej wiarygodności finansowej. Gwarancje takie nie mogą

stanowić nieuzasadnionych barier przy wejściu na rynek oraz są niedyskryminacyjne, przejrzyste i proporcjonalne.

6. Granice umowne w odniesieniu do wymaganej minimalnej zdolności instalacji LNG lub terminalu wodorowego i zdolności magazynowania gazu ziemnego lub wodoru są uzasadniane w oparciu o ograniczenia techniczne i umożliwiają mniejszym użytkownikom instalacji magazynowych uzyskanie dostępu do usług magazynowych.

Artykuł 8

Ocena rynku *gazu odnawialnego* i *gazu niskoemisyjnego* przez operatorów systemu LNG i operatorów systemu magazynowania

Co najmniej raz na dwa lata operatorzy systemu LNG i operatorzy systemu magazynowania *we współpracy z właściwymi organami regulacyjnymi* oceniają zapotrzebowanie rynku na nowe inwestycje umożliwiające wykorzystanie w instalacjach *gazu odnawialnego* i *gazu niskoemisyjnego*, w tym *ich przekształcenie na potrzeby paliw wodoropochodnych i terminali wodorowych*. Przy planowaniu nowych inwestycji operatorzy systemu LNG i operatorzy systemu magazynowania oceniają zapotrzebowanie na rynku i uwzględniają bezpieczeństwo dostaw, *a także popyt rynkowy na wodór płynny i nowe powiązane inwestycje*. Operatorzy systemu LNG i operatorzy systemu magazynowania podają do wiadomości publicznej wszelkie plany dotyczące nowych inwestycji umożliwiających *nadanie priorytetu* wykorzystaniu *gazu odnawialnego* i *gazu niskoemisyjnego* w swoich instalacjach.

Artykuł 9

Zasady mechanizmów alokacji zdolności i procedury zarządzania ograniczeniami w zakresie odnoszącym się do operatorów systemów przesyłowych

1. Uczestnikom rynku udostępnia się maksymalną zdolność we wszystkich punktach, o których mowa w art. 30 ust. 3, uwzględniając integralność systemu i skuteczną eksploatację sieci.
2. Operator systemu przesyłowego wdraża i podaje do wiadomości publicznej niedyskryminacyjne i przejrzyste mechanizmy alokacji zdolności, które:
 - a) wysyłają właściwe sygnały ekonomiczne dla efektywnego i maksymalnego wykorzystania zdolności technicznej, ułatwiają inwestowanie w nową

infrastrukturę oraz transgraniczną wymianę gazu ziemnego, ***biorąc pod uwagę inwestycje w likwidację, oszczędność kosztów dzięki przekształceniu na potrzeby przesyłu wodoru oraz inwestycje w alternatywne rozwiązania po stronie popytu, które nie wymagają nowych inwestycji w infrastrukturę;***

- b) są kompatybilne z mechanizmami rynkowymi, w tym z mechanizmami rynków umów natychmiastowych i węzłów wymiany handlowej, zarazem zachowując elastyczność i możliwość dostosowywania się do zmieniających się uwarunkowań rynkowych; oraz
- c) są zgodne z systemami dostępu do sieci państw członkowskich.

3. Operator systemu przesyłowego wdraża i podaje do wiadomości publicznej niedyskryminacyjne i przejrzyste procedury zarządzania ograniczeniami, które ułatwiają transgraniczną wymianę gazu ziemnego w oparciu o zasadę niedyskryminacji oraz które oparte są na następujących zasadach:

- a) w przypadku ograniczeń kontraktowych operator systemu przesyłowego oferuje niewykorzystaną zdolność na rynku pierwotnym na warunkach przewidujących co najmniej jednodniowe wyprzedzenie i na zasadach przerywanych; oraz
- b) użytkownikom sieci zamierzającym odsprzedać lub poddzierżawić ich niewykorzystaną zakontraktowaną zdolność na rynku wtórnym przysługuje takie prawo.

W odniesieniu do akapitu pierwszego lit. a) państwo członkowskie może wymagać powiadomienia lub poinformowania o tym operatora systemu przesyłowego przez użytkowników sieci.

4. Operatorzy systemów przesyłowych regularnie oceniają zapotrzebowanie rynku na nowe inwestycje, uwzględniając wspólne scenariusze opracowane na potrzeby zintegrowanego planu rozwoju sieci w oparciu o art. 51 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] oraz bezpieczeństwo dostaw.

Artykuł 10

Zasady dotyczące mechanizmów alokacji zdolności i procedur zarządzania ograniczeniami

dotyczące instalacji magazynowych gazu ziemnego, terminali wodorowych, instalacji magazynowania wodoru oraz instalacji LNG

1. Uczestnikom rynku udostępnia się maksymalną pojemność instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji LNG lub instalacji magazynowania wodoru, jak również terminali wodorowych, uwzględniając integralność i eksploatację systemu.
2. Operatorzy systemu LNG, instalacji magazynowania wodoru, jak również terminali wodorowych oraz systemu magazynowego gazu ziemnego wdrażają i podają do wiadomości publicznej niedyskryminacyjne i przejrzyste mechanizmy alokacji zdolności, które:
 - a) wysyłają właściwe sygnały ekonomiczne dla efektywnego i maksymalnego wykorzystania zdolności oraz ułatwiają inwestowanie w nową infrastrukturę;
 - b) są zgodne z mechanizmami rynkowymi, w tym z mechanizmami rynków kontraktów krótkoterminowych i centrów handlu gazem, a jednocześnie zachowują elastyczność i możliwość dostosowywania się do zmieniającej się sytuacji rynkowej;
 - c) są zgodne z przyłączonymi systemami dostępu do sieci.
3. Umowy dotyczące terminali LNG, terminali wodorowych oraz instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji magazynowania wodoru obejmują środki przeciwdziałające akumulacji rezerw zdolności przez uwzględnienie następujących zasad, które stosuje się w przypadku ograniczeń kontraktowych:
 - a) operator systemu niezwłocznie oferuje niewykorzystaną zdolność instalacji LNG, zdolność terminalu wodorowego i zdolność magazynowania na rynku pierwotnym; w przypadku instalacji magazynowych następuje to z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem i na zasadach przerywanych;
 - b) użytkownicy instalacji LNG, terminalu wodorowego oraz instalacji magazynowania, którzy chcą odsprzedać swoją zakontraktowaną zdolność na rynku wtórnym, są do tego uprawnieni; operatorzy instalacji LNG, terminalu wodorowego oraz systemu magazynowego, indywidualnie lub regionalnie zapewniają użytkownikom instalacji LNG, terminalu wodorowego i instalacji magazynowania dostęp do platformy rezerwacyjnej na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach na potrzeby odsprzedania ich

zakontraktowanej zdolności na rynku wtórnym nie później niż 18 miesięcy od [wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Artykuł 11

Handel prawami do zdolności

Każdy operator systemu przesyłowego, systemu magazynowego, systemu LNG i systemu wodorowego podejmuje rozsądne kroki, aby umożliwić i ułatwić swobodny handel prawami do zdolności w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny. Każdy operator opracowuje zharmonizowane umowy i procedury przesyłowe i umowy dotyczące instalacji LNG, terminali wodorowych i instalacji magazynowania gazu ziemnego i wodoru obowiązujące na rynku pierwotnym, aby ułatwić handel prawami do zdolności na rynku wtórnym i uznaje przeniesienie pierwotnych praw do zdolności, jeżeli zostanie o nim powiadomiony przez użytkowników systemu.

Organy regulacyjne są powiadamiane o zharmonizowanych umowach i procedurach.

Artykuł 12

Zasady bilansowania i opłaty za niezbilansowanie

1. Zasady bilansowania opracowywane są w sposób sprawiedliwy, niedyskryminacyjny i przejrzysty oraz opierają się na obiektywnych kryteriach. Zasady bilansowania odzwierciedlają prawdziwe potrzeby systemu i uwzględniają środki, którymi dysponuje operator systemu przesyłowego. Zasady bilansowania mają charakter rynkowy.
2. Aby umożliwić użytkownikom sieci podejmowanie środków zaradczych w odpowiednim czasie, operator systemu przesyłowego dostarcza wystarczające, terminowe i wiarygodne, pobierane on-line informacje na temat statusu bilansowego użytkowników sieci.

Dostarczane informacje odzwierciedlają poziom informacji, którymi dysponuje operator systemu przesyłowego, oraz okres rozliczeniowy, za który naliczane są opłaty za niezbilansowanie.

Za dostarczanie informacji na mocy niniejszego ustępu nie pobiera się opłat.
3. Opłaty za niezbilansowanie odzwierciedlają w miarę możliwości koszty, a jednocześnie zachęcają użytkowników sieci do bilansowania ilości gazu wprowadzanego przez nich do sieci i pobieranego z niej. Nie mogą być

wykorzystywane jako subsydiowanie skrośne między użytkownikami sieci i nie utrudniają wejścia na rynek nowym podmiotom.

Właściwe organy lub, w stosownych przypadkach, operator systemu przesyłowego podają do wiadomości publicznej wszelkie metody kalkulacji opłat za niezbilansowanie, a także wartości końcowe.

4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w celu ułatwienia handlu gazem w wirtualnym punkcie obrotu operatorzy systemów przesyłowych starali się zharmonizować systemy bilansowania oraz minimalizować struktury i poziomy opłat za bilansowanie.

Artykuł 13

Certyfikacja operatorów systemu przesyłowego i operatorów sieci wodorowej

1. Komisja bada wszelkie zgłoszenia decyzji w sprawie certyfikacji operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej zgodnie z art. 65 ust. 6 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], niezwłocznie po ich otrzymaniu. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania zgłoszenia Komisja przekazuje właściwemu organowi regulacyjnemu swoją opinię dotyczącą zgodności z art. 65 ust. 2 lub art. 66, oraz art. 54 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w odniesieniu do operatorów systemu przesyłowego, oraz art. 65 tej dyrektywy w odniesieniu do operatorów sieci wodorowej.

Podczas przygotowywania opinii, o której mowa w akapicie pierwszym, Komisja może zwrócić się do ACER o wydanie opinii w sprawie decyzji organu regulacyjnego. W takim przypadku termin dwóch miesięcy, o którym mowa w akapicie pierwszym, przedłuża się o kolejne dwa miesiące.

Jeżeli Komisja nie wyda opinii w terminie, o którym mowa w pierwszym i drugim akapicie, uznaje się, że Komisja nie wnosi sprzeciwu wobec decyzji organu regulacyjnego.

2. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania opinii Komisji organ regulacyjny przyjmuje ostateczną decyzję w sprawie certyfikacji operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej, uwzględniając w najwyższym stopniu tę opinię. Decyzja organu regulacyjnego jest publikowana wraz z opinią Komisji.

3. Organy regulacyjne lub Komisja mogą w każdej chwili w czasie trwania procedury zwrócić się do operatorów systemu przesyłowego, operatorów sieci wodorowej lub przedsiębiorstw prowadzących jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw o dostarczenie wszelkich informacji istotnych z punktu widzenia wypełniania ich zadań zgodnie z niniejszym artykułem.
4. Organy regulacyjne oraz Komisja zachowują poufność informacji handlowych podlegających szczególnej ochronie.
5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63, aby sformułować wytyczne określające w sposób szczegółowy procedurę, która ma być stosowana w ramach stosowania ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.
6. Jeżeli Komisja otrzymała zgłoszenie w sprawie certyfikacji operatora systemu przesyłowego zgodnie z art. 54 ust. 10 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx, podejmuje ona decyzję w sprawie certyfikacji. Organ regulacyjny stosuje się do decyzji Komisji.

Artykuł 14

Współpraca między operatorami systemów przesyłowych

1. Operatorzy systemów przesyłowych współpracują z innymi operatorami systemów przesyłowych i infrastruktury przy koordynowaniu konserwacji i remontów swoich sieci, aby zminimalizować zakłócenia usług przesyłowych świadczonych na rzecz użytkowników sieci i operatorów systemów przesyłowych na innych obszarach.
2. Operatorzy systemów przesyłowych współpracują między sobą, jak również z innymi operatorami infrastruktury, w celu maksymalizacji zdolności technicznej w ramach systemu wejścia-wyjścia oraz ograniczenia stosowania paliwa gazowego do niezbędnego minimum.

Sekcja 2

DOSTĘP DO SIECI

Artykuł 15

Taryfy za dostęp do sieci

1. Taryfy lub metody ich kalkulacji stosowane przez operatorów systemów przesyłowych i zatwierdzone przez organy regulacyjne zgodnie z art. 72 ust. 7 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, jak również taryfy opublikowane zgodnie z art. 27 ust. 1 tej dyrektywy są przejrzyste, uwzględniają potrzebę zachowania integralności systemu oraz potrzebę jego udoskonalania, odzwierciedlają rzeczywiście poniesione koszty w zakresie, w jakim koszty te odpowiadają kosztom ponoszonym przez operatora sieci o porównywalnej wydajności i strukturze, oraz są przejrzyste, a jednocześnie obejmują odpowiedni zwrot nakładów inwestycyjnych. Taryfy lub metody wykorzystywane do ich kalkulacji stosowane są w sposób niedyskryminacyjny.

Taryfy można ustalać także z wykorzystaniem mechanizmów rynkowych, takich jak aukcje, pod warunkiem że mechanizmy te i wynikające z nich dochody są zatwierdzone przez organ regulacyjny.

Taryfy lub metody ich kalkulacji ułatwiają skuteczny handel gazem oraz konkurencję, pozwalając jednocześnie uniknąć subsydiowania skróśnego między użytkownikami sieci oraz zachęcają do inwestycji, jak również utrzymują lub umożliwiają interoperacyjność sieci przesyłowych. ***Unika się przy tym zachęcania do stosowania praktyki mieszania wodoru w systemie gazu ziemnego, aby zwiększyć ilość gazu ziemnego transportowanego lub magazynowanego lub aby przedłużyć okres eksploatacji infrastruktury gazu ziemnego.***

Taryfy dla użytkowników sieci są niedyskryminacyjne i są ustalane oddzielnie dla poszczególnych punktów wejścia do systemu przesyłowego lub wyjścia z niego. Mechanizmy alokacji kosztów oraz metody ustalania stawek w odniesieniu do punktów wejścia i punktów wyjścia są zatwierdzane przez organy regulacyjne. Państwa członkowskie zapewniają, aby opłaty sieciowe nie były obliczane na podstawie ścieżek kontraktowych.

2. Taryfy za dostęp do sieci nie ograniczają płynności rynku ani nie zakłócają handlu transgranicznego między różnymi systemami przesyłowymi. W przypadku gdy

różnice w strukturach taryf utrudniałyby handel między systemami przesyłowymi, i niezależnie od art. 72 ust. 7 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, operatorzy systemów przesyłowych w ścisłej współpracy z właściwymi organami krajowymi aktywnie wzmacniają zbieżność struktur taryfowych i zasad dotyczących stosowania opłat.

- 2a. Organ regulacyjny może zastosować do taryf przesyłowych i dystrybucyjnych opartych na zdolności w punktach wejścia i punktach wyjścia do podziemnych magazynów i instalacji LNG rabat w wysokości do 100 %, jeżeli i w takim stopniu, w jakim instalacja magazynowania połączona z więcej niż jedną siecią przesyłową lub dystrybucji konkuruje z punktem połączenia międzysystemowego. Komisja ponownie analizuje ten rabat taryfowy do ... [pięć lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Komisja ocenia, czy poziom rabatu określony w niniejszym ustępie jest nadal wystarczający, aby zwiększyć bezpieczeństwo dostaw i w świetle obowiązku magazynowania zgodnie z art. 6a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938¹⁶.**

Artykuł 16

Rabaty taryfowe na gaz odnawialny i gaz niskoemisyjny

Organy regulacyjne oceniają, czy oferować wsparcie na rzecz obniżki kosztów i opłat za przyłączenie do sieci dla instalacji produkujących gaz odnawialny i gaz niskoemisyjny.

Artykuł 17

Przychody operatorów systemu przesyłowego gazu

1. Od dnia [1 rok po transpozycji] r. właściwy organ regulacyjny zapewnia przejrzystość metod, parametrów i wartości stosowanych do określania dozwolonych lub docelowych przychodów operatorów systemów przesyłowych. Organ regulacyjny publikuje informacje, o których mowa w załączniku I, lub żąda ich opublikowania przez właściwego operatora systemu przesyłowego. Informacje te są udostępniane w formacie przyjaznym dla użytkownika oraz, w miarę możliwości, w co najmniej jednym powszechnie zrozumiałym języku.

¹⁶ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz. U. L 280 z 28.10.2017, s. 1).**

2. Koszty ponoszone przez operatora systemu przesyłowego podlegają porównaniu efektywności między unijnymi operatorami systemów przesyłowych i są odpowiednio określone przez ACER. ACER publikuje w dniu [3 lata po transpozycji] r., a następnie co cztery lata, badanie porównawcze efektywności kosztów ponoszonych przez unijnych operatorów systemów przesyłowych. Właściwe organy regulacyjne i operatorzy systemów przesyłowych przekazują ACER wszystkie dane niezbędne do tego porównania. Wyniki tego porównania są uwzględniane przez właściwe organy regulacyjne, wraz z uwarunkowaniami krajowymi, przy okresowym ustalaniu dozwolonych lub docelowych przychodów operatorów systemów przesyłowych.
3. Właściwe organy regulacyjne oceniają długoterminową ewolucję taryf przesyłowych w oparciu o oczekiwane zmiany w ich dozwolonych lub docelowych dochodach oraz w zapotrzebowaniu na gaz do 2050 r. Przy przeprowadzaniu tej oceny organ regulacyjny uwzględnia informacje na temat strategii opisanej w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu poszczególnych państw członkowskich oraz scenariusze będące podstawą zintegrowanego planu rozwoju sieci opracowanego zgodnie z art. 51 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx].

Artykuł 17a

Ułatwianie przyłączania biometanu i analiza potencjału

1. ***Do dnia ... [rok po dacie transpozycji, o której mowa w art. 5 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy RED III [COD 2021/0218]] państwa członkowskie opracowują mapy regionalne obszarów, które, ze względu na dostępność surowców takich jak odpady lub pozostałości oraz obecność działających zakładów wytwarzających biogaz lub biometan, mają największy potencjał zrównoważonej produkcji biogazu i biometanu z paliw z biomasy. Paliwa z biomasy powinny spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 29 dyrektywy (UE) 2018/2001. Przed opracowaniem map regionalnych państwa członkowskie zasięgają opinii właściwego organu regulacyjnego, władz regionalnych i lokalnych, operatorów systemu przesyłowego i systemu dystrybucyjnego oraz innych zainteresowanych stron. Mapy regionalne mogą być aktualizowane, aby uwzględnić nowe źródła zrównoważonych surowców do produkcji biogazu i biometanu.***

2. *Operatorzy systemu dystrybucyjnego i systemu przesyłowego mapują potencjał przyłączeń na podstawie dotychczasowej i oczekiwanej zdolności, by ułatwić składanie wniosków o przyłączenie, z uwzględnieniem potencjału zwiększenia zrównoważonej produkcji biogazu i biometanu z paliw z biomasy, o której mowa w ust. 1.*
3. *Do dnia ...[dwa lata po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] każde państwo członkowskie opracowuje – biorąc pod uwagę mapy regionalne, o których mowa w ust. 1 – krajowe strategie produkcji zrównoważonego biogazu i biometanu i ich wykorzystania, aby ocenić potencjał produkcji zrównoważonego biogazu i biometanu, bariery utrudniające produkcję i zatłaczanie biometanu do sieci, a także aby opracować trajektorię osiągnięcia zidentyfikowanego potencjału krajowego do 2030 i 2050 r. Krajowe strategie państw członkowskich są blisko powiązane ze zintegrowanymi krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999. Państwa członkowskie informują o postępach w dążeniu do osiągnięcia unijnego celu 35 mld m³ w składanych co dwa lata sprawozdaniach zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999.*
4. *Począwszy od 2024 r., a następnie regularnie i we współpracy z właściwymi zainteresowanymi stronami organy regulacyjne składają sprawozdanie z postępów w produkcji, transporcie i wprowadzaniu biometanu na rynek.*
5. *Krajowy organ normalizacji zatwierdza odpowiednie normy jakości gazu na podstawie europejskich norm przyjętych przez Europejski Komitet Normalizacyjny, które umożliwiają zatłaczanie biometanu do istniejących sieci gazowych, gwarantując jednocześnie integralność systemu.*

Sekcja 3

FUNKCJONOWANIE SYSTEMU PRZESYŁU, MAGAZYNOWANIA, LNG ORAZ TERMINALI WODOROWYCH

Artykuł 18

Zdolność ciągła w zakresie dostępu *gazu odnawialnego* i *gazu niskoemisyjnego* do systemu przesyłowego

1. Operatorzy systemów przesyłowych zapewniają zdolność ciągłą dostępu do instalacji produkcyjnych *gazu odnawialnego* i *gazu niskoemisyjnego* podłączonych do ich sieci. W tym celu operatorzy systemów przesyłowych opracowują we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych procedury i ustalenia, w tym w zakresie inwestycji, aby zapewnić przepływ zwrotny z sieci dystrybucyjnej do sieci przesyłowej, ***oraz plany wzmocnienia sieci w razie zaistnienia takiego zapotrzebowania.***
2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla możliwości opracowania przez operatorów systemów przesyłowych alternatyw dla inwestycji w odwrócony przepływ, takich jak rozwiązania w zakresie inteligentnych sieci lub podłączenie do sieci innych operatorów. Stały dostęp może być ograniczony jedynie z powodu oferowania zdolności podlegających ograniczeniom operacyjnym, w celu zapewnienia ***bezpieczeństwa infrastruktury i efektywności ekonomicznej.*** Organ regulacyjny ***odpowiada za przegląd i zatwierdzanie warunków operatorów systemów przesyłowych dotyczących zdolności warunkowej oraz*** dopilnowuje, by wszelkie ograniczenia zdolności ciągłej lub ograniczenia eksploatacyjne były wprowadzane na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur i by nie tworzyły nieuzasadnionych przeszkód utrudniających wejście na rynek. Ograniczenia nie mają zastosowania, w przypadku gdy instalacja produkcyjna ponosi koszty związane z zapewnieniem ciągłej zdolności produkcyjnej.
- 2a. ***W celu szybkiego włączenia do sieci gazu odnawialnego państwa członkowskie zapewniają, by:***
 - a) ***operator systemu przesyłowego przestrzegał rozsądnych terminów oceny wniosków o wtłoczenie gazu odnawialnego do sieci, złożenia oferty i wdrożenia przyłączenia, pod kontrolą organu regulacyjnego zgodnie z art. 37***

i art. 72 ust. 1 lit. t) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx];

- b) brak zdolności administracyjnych nie utrudniał procedur wydawania pozwoleń na realizację przyłączenia i nie stanowił przeszkody dla osiągnięcia krajowego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.**

Artykuł 19

Transgraniczna koordynacja jakości gazu w systemie gazu ziemnego

1. Operatorzy systemów przesyłowych współpracują, aby uniknąć ograniczeń w przepływie transgranicznym wynikających z różnic w jakości gazu w punktach połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi. **Współpracując ze sobą, operatorzy systemów przesyłowych uwzględniają charakterystykę instalacji odbiorców końcowych gazu.**
 - 1a. **Operatorzy systemów przesyłowych akceptują w punktach połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi w systemie gazu ziemnego tylko przepływy gazu o zawartości wodoru do 3 % objętości, z zastrzeżeniem zakończenia procedury opisanej w niniejszym artykule.**
 - 1b. **Państwa członkowskie dopilnowują, by rozbieżnych specyfikacji technicznych, w tym parametrów jakości gazu, takich jak zawartość tlenu i mieszanie wodoru w systemie gazu ziemnego, nie wykorzystywano, aby ograniczyć transgraniczny przepływ gazu.**
2. Jeżeli ze względu na różnice w jakości gazu zainteresowani operatorzy systemów przesyłowych nie mogą uniknąć ograniczenia przepływu transgranicznego w ramach ich standardowej działalności, niezwłocznie informują o tym zainteresowane organy regulacyjne. Informacje te zawierają opis i uzasadnienie wszelkich kroków już podjętych przez operatorów systemów przesyłowych.
3. W ciągu sześciu miesięcy zainteresowane organy regulacyjne uzgadniają wspólnie, czy uznać ograniczenie.
4. Jeżeli zainteresowane organy regulacyjne uznają ograniczenie, zwracają się do zainteresowanych operatorów systemów przesyłowych o przeprowadzenie, w terminie 12 miesięcy od tego uznania i kolejno następujących działań:

- a) współpraca i opracowanie technicznie wykonalnych wariantów, bez zmiany specyfikacji dotyczących jakości gazu, które mogą obejmować zobowiązania dotyczące przepływu i uzdatniania gazu, w celu usunięcia uznanego ograniczenia, **z uwzględnieniem informacji dostarczanych przez odbiorców końcowych bezpośrednio podłączonych do sieci operatora systemu przesyłowego, operatora systemu dystrybucyjnego i innych zainteresowanych stron, które mogą odczuwać skutki tej procedury;**
 - b) wspólna analiza kosztów i korzyści technicznie wykonalnych wariantów, aby określić opłacalne rozwiązania, z podziałem kosztów i korzyści między kategorie stron, na które ma to wpływ;
 - c) oszacowanie czasu wdrożenia każdego z możliwych wariantów;
 - d) przeprowadzenie konsultacji społecznych, **w szczególności z zainteresowanymi odbiorcami końcowymi przyłączonymi do sieci przesyłowej**, w sprawie zidentyfikowanych wykonalnych rozwiązań, oraz uwzględnienie wyników konsultacji;
 - e) przedłożenie właściwym organom regulacyjnym do zatwierdzenia oraz pozostałym właściwym organom krajowym każdego zainteresowanego państwa członkowskiego wspólnego wniosku, opartego na analizie kosztów i korzyści oraz wynikach konsultacji publicznych, dotyczącego rozwiązania usuwającego uznane ograniczenie, w tym ram czasowych jego wdrożenia.
5. Jeżeli odpowiedni operatorzy systemów przesyłowych nie osiągną porozumienia co do rozwiązania, każdy operator systemu przesyłowego bezzwłocznie informuje o tym swój organ regulacyjny.
6. Zainteresowane organy regulacyjne podejmują wspólną skoordynowaną decyzję o usunięciu **lub utrzymaniu** uznanego ograniczenia, uwzględniając analizę kosztów i korzyści przygotowaną przez zainteresowanych operatorów systemów przesyłowych oraz wyniki konsultacji publicznych w terminie sześciu miesięcy, jak określono w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. **Każda decyzja o utrzymaniu uznanego ograniczenia podlega przeglądowi co cztery lata.**
7. Wspólna skoordynowana decyzja zainteresowanych organów regulacyjnych obejmuje decyzję w sprawie alokacji kosztów inwestycyjnych ponoszonych przez

każdego operatora systemu przesyłowego w celu wdrożenia uzgodnionego rozwiązania, a także włączenia tych kosztów do taryf, z uwzględnieniem kosztów i korzyści gospodarczych, społecznych i środowiskowych wynikających z rozwiązania w zainteresowanych państwach członkowskich.

8. ACER może wydawać organom regulacyjnym zalecenia dotyczące szczegółów takich decyzji dotyczących alokacji kosztów, o których mowa w ust. 7.
9. Jeżeli zainteresowane organy regulacyjne nie mogą osiągnąć porozumienia, o którym mowa w ust. 3, ACER podejmuje decyzję w sprawie ograniczenia zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. Jeżeli ACER uzna ograniczenie, zwraca się do zainteresowanych operatorów systemów przesyłowych o przeprowadzenie w terminie 12 miesięcy kolejno działań, o których mowa w ust. 4 lit. a)–e).
10. Jeżeli **zainteresowane** organy regulacyjne nie zdołają podjąć wspólnych skoordynowanych decyzji, o których mowa w ust. 6 i 7, ACER podejmuje decyzję w sprawie rozwiązania polegającego na usunięciu **lub utrzymaniu** uznanego ograniczenia oraz w sprawie alokacji kosztów inwestycyjnych, które każdy operator systemu przesyłowego ma ponieść w związku z wdrożeniem uzgodnionego rozwiązania, zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. **Każda decyzja o utrzymaniu uznanego ograniczenia podlega przeglądowi co cztery lata.**
11. Dalsze szczegółowe dane potrzebne do wdrożenia **niniejszego artykułu**, w tym szczegółowe dane dotyczące analizy kosztów **oraz wspólnej wiążącej specyfikacji jakości gazu ziemnego dla transgranicznych połączeń wzajemnych gazu ziemnego**, określa się w kodeksie sieci ustanowionym na podstawie art. 53 **.**

■

Artykuł 21

Wspólna unijna organizacja operatorów systemów przesyłowych gazu i operatorów sieci wodorowych

Wszyscy operatorzy systemów przesyłowych **gazu i operatorzy sieci wodorowych** współpracują na poziomie Unii **we wspólnej unijnej organizacji** operatorów systemów przesyłowych **gazu i operatorów sieci wodorowych (ENTSO gazu i wodoru)**, aby promować

dokończenie budowy i funkcjonowanie rynku wewnętrznego gazu ziemnego *i wodoru* oraz transgranicznego handlu tymi gazami i aby zapewnić optymalne zarządzanie, skoordynowaną eksploatację sieci przesyłowej gazu ziemnego *i sieci wodorowej* oraz ich właściwy rozwój techniczny.

Artykuł 22

Organizacja *ENTSO gazu i wodoru*

1. ***Do 1 września 2024 r. ENTSO gazu i wodoru publikuje i*** przedkłada Komisji i ACER projekt statutu, wykaz członków *i kandydatów oczekujących na certyfikat operatora sieci wodorowej* oraz projekt regulaminu wewnętrznego – w tym również regulaminu procedur konsultacji z innymi zainteresowanymi stronami – dla ***ENTSO gazu i wodoru***, w przypadku zmian tych dokumentów lub na uzasadniony wniosek Komisji lub ACER.
 - 1a. ***Przed złożeniem dokumentacji Komisji i ACER zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu ENTSO gazu i wodoru organizuje konsultacje publiczne z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 26. Konsultacje są efektywne i szeroko zakrojone oraz odbywają się w odpowiednim terminie i są adekwatne, otwarte, inkluzywne i przejrzyste. Udział zainteresowanych stron w konsultacjach jest dobrowolny i zaprasza się wszystkie odpowiednie zainteresowane strony. ENTSO gazu i wodoru należycie uwzględni wyniki tych konsultacji.***
2. Po przeprowadzeniu formalnych konsultacji z podmiotami reprezentującymi wszystkie zainteresowane strony, w szczególności użytkowników systemu, w tym również odbiorców, ACER przedstawia Komisji opinię o projekcie statutu, wykazie członków i projekcie regulaminu w terminie czterech miesięcy od dnia ich otrzymania.
3. Komisja wydaje opinię w sprawie projektu statutu, wykazu członków i projektu regulaminu wewnętrznego, uwzględniając opinię ACER, o której mowa w ust. 2, w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania opinii ACER.
4. W terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania opinii Komisji ***ENTSO gazu i wodoru*** przyjmuje i publikuje zmieniony statut i regulamin wewnętrzny ***ENTSO gazu i wodoru***.
 - 4a. ***Statut ENTSO gazu i wodoru, o którym mowa w ust. 1, gwarantuje, że:***

- a) *udział w pracach ENTSO gazu i wodoru biorą tylko zarejestrowani operatorzy sieci wodorowej i systemów przesyłowych lub inne zainteresowane strony, aby wypełniać zadania regulacyjne ENTSO gazu i wodoru;*
- b) *strategiczne decyzje dotyczące działalności ENTSO gazu i wodoru oraz wytyczne polityczne dla zarządu ENTSO gazu i wodoru przyjmuje zarząd ENTSO gazu i wodoru;*
- c) *decyzje walnego zgromadzenia umożliwiają realizację misji ENTSO gazu i wodoru;*
- d) *członkowie zarządu ENTSO gazu i wodoru są wybierani przez walne zgromadzenie na kadencję nieprzekraczającą czterech lat;*
- e) *zarząd wybiera prezesa i wiceprezesa spośród członków zarządu ENTSO gazu i wodoru;*
- f) *współpracą między operatorami systemów przesyłowych gazu i sieci wodorowych zgodnie z art. 21 kieruje zarząd ENTSO gazu i wodoru;*
- g) *dyrektora generalnego wybiera walne zgromadzenie na podstawie propozycji zarządu ENTSO gazu i wodoru na czteroletnią kadencję z możliwością jednokrotnego przedłużenia;*
- h) *ENTSO gazu i wodoru publikuje protokoły swoich zgromadzeń oraz posiedzeń zarządu i regularnie przekazuje do wiadomości publicznej informacje dotyczące podejmowanych decyzji i swojej działalności.*

4b. *Regulamin, o którym mowa w ust. 1, gwarantuje sprawiedliwe i proporcjonalne traktowanie członków oraz odzwierciedla różnorodność ich struktury geograficznej, demograficznej, gospodarczej i sektorowej. W szczególności przewiduje on, że zarząd składa się z:*

- a) *prezesa i wiceprezesa wybieranych odpowiednio na trzyletnią rotacyjną kadencję spośród grup operatorów sieci wodorowych i systemów przesyłowych lub na odwrót, którzy pełnią te funkcje na zmianę; oraz*
- b) *członków zarządu, którzy są wyznaczani zarówno spośród przedstawicieli operatorów systemów przesyłowych, jak i przedstawicieli operatorów sieci wodorowych, co zapewnia sprawiedliwą równowagę pomiędzy operatorami*

sieci wodorowych i operatorami systemów przesyłowych. Statut ENTSO gazu i wodoru przewiduje równą liczbę członków zarządu dla każdej kategorii. Równą liczbę członków zarządu osiąga się w momencie, gdy istnieje wystarczająca liczba certyfikowanych operatorów sieci wodorowych z różnych państw członkowskich.

- 4c. *Statut ENTSO gazu i wodoru zawiera jasne zasady organizacyjne, w tym w odniesieniu do budżetu przeznaczanego na działalność operatorów systemów przesyłowych i sieci wodorowych w ramach ENTSO gazu i wodoru, przy jednoczesnej dbałości o wydajność i wspólne usługi świadczone przez personel ENTSO gazu i wodoru zarówno operatorom systemów przesyłowych gazu, jak i operatorom sieci wodorowych.*
- 4d. *Statut zawiera także jasne zasady organizacji i powoływania grup roboczych i definicje ich zakresu oraz działalności, aby zagwarantować uczciwe i równe traktowanie członków organizacji. Poszczególne grupy robocze tworzy się, aby skupić się konkretnie na rozwoju infrastruktury wodorowej, z uwzględnieniem jakości, perspektyw podaży i popytu oraz potrzeb infrastrukturalnych.*

Artykuł 23

Zadania *ENTSO gazu i wodoru*

1. *ENTSO gazu i wodoru* opracowuje kodeksy sieci w obszarach **określonych w art. 53 i 54** na wniosek Komisji zgodnie z art. 53 ust. 9 **lub art. 54 ust. 9**.
2. *ENTSO gazu i wodoru* może opracować kodeksy sieci w obszarach określonych w **art. 53 i 54**, mając na uwadze osiągnięcie celów określonych w art. 21, jeżeli kodeksy te nie dotyczą obszarów objętych wnioskiem skierowanym do niej przez Komisję. Kodeksy sieci zostają przedłożone ACER do zaopiniowania. Opinia ta jest należycie uwzględniana przez *ENTSO gazu i wodoru*.
3. *ENTSO gazu i wodoru* przyjmuje **i publikuje**:
 - a) wspólne narzędzia eksploatacji sieci w celu zapewnienia koordynacji eksploatacji sieci w warunkach normalnych i w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym również wspólną skalę klasyfikacji incydentów oraz plany badawcze;
 - b) niewiążący dziesięcioletni plan rozwoju sieci **gazu i wodoru** o zasięgu unijnym („plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym”), w tym **europejski plan**

priorytetowych korytarzy wodoru zgodny z załącznikiem I do rozporządzenia (UE) 2022/869 i wzmocniony planem REPowerEU, wraz z europejską prognozą dotyczącą dostaw, co dwa lata; plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym opracowuje się we współpracy z organami regulacyjnymi, a jeżeli jest to technicznie możliwe, jest on zharmonizowany z ogólnounijnym planem rozwoju sieci energii elektrycznej;

- c) zalecenia dotyczące koordynacji współpracy technicznej między unijnymi operatorami systemów przesyłowych z Unii i państw trzecich **oraz operatorami sieci wodorowych z państw trzecich;**
- ca) **zalecenia dotyczące koordynacji współpracy technicznej w Unii między operatorami systemów przesyłowych i dystrybucyjnych gazu z jednej strony a operatorami sieci wodorowych z drugiej strony;**
- d) roczny program prac;
- e) sprawozdanie roczne;
- f) coroczne letnie i zimowe prognozy dotyczące dostaw;
- fa) **roczną prognozę dostaw wodoru obejmującą państwa członkowskie, w których wodór jest wykorzystywany do produkcji lub dostaw energii elektrycznej;**
- g) sprawozdanie z monitorowania jakości gazu **i dekarbonizacji** do 15 maja 2024 r. **i z monitorowania jakości gazu i wodoru oraz dekarbonizacji najpóźniej do 15 maja 2026 r.**, a następnie co dwa lata, obejmujące zmiany parametrów jakości gazu, zmiany poziomu i ilości **gazu odnawialnego i gazu niskoemisyjnego zatłaczanych do systemu gazowego, a także** domieszanego wodoru w systemie gazu ziemnego, prognozy dotyczące oczekiwanego rozwoju parametrów jakości gazu i ilości wodoru domieszanego do systemu gazu ziemnego, wpływ domieszania wodoru na przepływy transgraniczne, a także informacje na temat przypadków różnic w specyfikacjach jakości gazu lub specyfikacjach poziomów domieszania oraz sposobu postępowania w takich przypadkach **z myślą o spełnieniu wymogów jakości różnych zastosowań końcowych;**

- h) sprawozdanie z monitorowania jakości gazu i **wodoru oraz dekarbonizacji**, **które** obejmuje również rozwój obszarów wymienionych w lit. g), o ile jest to istotne dla sieci dystrybucyjnej, w oparciu o informacje dostarczone przez unijną organizację operatorów systemów dystrybucyjnych („organizacja OSD UE”).
4. Europejska prognoza dotycząca dostaw, o której mowa w ust. 3 lit. b), obejmuje ogólną zdolność systemu gazowego **i wodorowego** do zaspokajania obecnego i przewidywanego popytu na gaz **i wodór** w następującym okresie pięcioletnim, a także w okresie między piątym a dziesiątym rokiem od daty tej prognozy. Europejska prognoza dotycząca dostaw opiera się na krajowych prognozach dotyczących dostaw, przygotowanych przez poszczególnych **operatorów** systemów przesyłowych gazu i operatorów **sieci wodorowych**.
- Plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym, o którym mowa w ust. 3 lit. b), obejmuje modelowanie zintegrowanej sieci, w tym sieci wodorowych, opracowywanie scenariuszy, europejską prognozę dotyczącą adekwatności dostaw, **ocenę skutków dla klimatu** oraz ocenę odporności systemu na awarie. **Plan promuje zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” i integrację systemu energetycznego oraz przyczynia się do ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych i do osiągnięcia celów Unii w zakresie klimatu i energii.**
5. Roczny program prac, o którym mowa w ust. 3 lit. d), zawiera wykaz i opis kodeksów sieci, które mają zostać opracowane, plan koordynacji eksploatacji sieci oraz działania w zakresie badań i rozwoju, które mają zostać zrealizowane w danym roku, jak również orientacyjny harmonogram. **W rocznym programie wyraźnie zaznacza się, które działania dotyczą wodoru, a które gazu lub ich obu.**

7. Kodeksy sieci są opracowywane dla kwestii transgranicznych związanych z siecią oraz kwestii integracji rynku i pozostają bez uszczerbku dla praw państw członkowskich do ustanowienia krajowych kodeksów sieci niemających wpływu na handel transgraniczny.
8. **ENTSO gazu i wodoru** monitoruje i analizuje wdrażanie kodeksów sieci i wytycznych przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 53 ust. 13, **art. 54** lub 56 oraz ich wpływ na harmonizację stosowanych zasad mających na celu ułatwienie

integracji rynku. **ENTSO gazu i wodoru** przedstawia swoje ustalenia ACER i zamieszcza wyniki analizy w sprawozdaniu rocznym, o którym mowa w ust. 3 lit. e) niniejszego artykułu.

9. **ENTSO gazu i wodoru** udostępnia wszystkie informacje wymagane przez ACER w celu wykonywania jej zadań zgodnie z art. 24. **Aby umożliwić ENTSO gazu i wodoru spełnienie tego wymogu, operatorzy systemów przesyłowych i sieci wodorowych przekazują ENTSO gazu i wodoru wymagane informacje.**
10. ACER dokonuje przeglądu krajowych dziesięcioletnich planów rozwoju sieci, aby ocenić ich spójność z dziesięcioletnim planem rozwoju sieci o zasięgu unijnym. W przypadku stwierdzenia przez ACER niespójności między krajowym dziesięcioletnim planem rozwoju sieci a dziesięcioletnim planem rozwoju sieci o zasięgu unijnym, ACER zaleca odpowiednią zmianę krajowego dziesięcioletniego planu rozwoju sieci lub dziesięcioletniego planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym. Jeżeli krajowy dziesięcioletni plan rozwoju sieci jest opracowany zgodnie z art. 51 [przekształconej dyrektywy w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], ACER zaleca właściwemu organowi regulacyjnemu zmianę krajowego dziesięcioletniego planu rozwoju sieci zgodnie z art. 51 ust. 5 tej dyrektywy oraz informuje o tym Komisję. **ENTSO gazu i wodoru modyfikuje plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym, uwzględniając zalecenia ACER. Aby zagwarantować wczesny i skuteczny udział, ENTSO gazu i wodoru publikuje projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym odpowiednio wcześniej przed przekazaniem go organowi regulacyjnemu, aby zainteresowane strony mogły zgłosić uwagi.**
11. Na wniosek Komisji **ENTSO gazu i wodoru** przedstawia Komisji swoje uwagi w sprawie przyjęcia wytycznych, jak określono w art. 56.
- 11a. **ENTSO gazu i wodoru wspiera cyberbezpieczeństwo i ochronę danych w sieciach gazu i wodoru we współpracy z odpowiednimi organami i podmiotami objętymi regulacją.**

Artykuł 24

Monitorowanie prowadzone przez ACER

1. ACER monitoruje wykonywanie zadań **ENTSO gazu i wodoru**, o których mowa w art. 23 ust. 1, 2 i 3, oraz składa sprawozdania Komisji.

ACER monitoruje wdrażanie przez *ENTSO gazu i wodoru* kodeksów sieci opracowanych zgodnie z art. 23 ust. 2 oraz kodeksów sieci opracowanych zgodnie z art. 53 ust. 1–12 **lub art. 54 ust. 1–12**, które nie zostały jednak przyjęte przez Komisję zgodnie z art. 53 ust. 13 **lub art. 54 ust. 13**. W przypadku gdy *ENTSO gazu i wodoru* nie wdroży takich kodeksów sieci, ACER zwraca się do niego z wnioskiem o należyte uzasadnione wyjaśnienie takiego stanu rzeczy. ACER informuje Komisję o tym wyjaśnieniu i wydaje na jego temat opinię.

ACER monitoruje i analizuje wdrażanie kodeksów sieci i wytycznych przyjętych przez Komisję, zgodnie z art. 52, 53, **54**, 55 i 56 oraz ich wpływ na harmonizację obowiązujących zasad, które mają ułatwić integrację rynku **i systemu energetycznego**, jak również na niedyskryminację, skuteczną konkurencję, **unijne cele klimatyczne i energetyczne, zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”** i sprawne funkcjonowanie rynku, oraz składa sprawozdania Komisji.

2. *ENTSO gazu i wodoru* przedkłada ACER do zaopiniowania projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym oraz projekt rocznego programu prac, wraz z informacjami o procedurze konsultacji oraz innymi dokumentami, o których mowa w art. 23 ust. 3. **Po otrzymaniu tej dokumentacji ACER przedkłada projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym oraz projekt rocznego programu prac Europejskiemu Naukowemu Komitetowi Doradczemu ds. Zmian Klimatu. Europejski Naukowy Komitet Doradczy ds. Zmian Klimatu publikuje niezależną analizę i opinię na temat zgodności projektów z celami Unii w zakresie klimatu i energii.**

W terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania projektów ACER przedstawia *ENTSO gazu i wodoru* oraz Komisji należyte uzasadnioną opinię oraz zalecenia, jeżeli uzna, że projekt rocznego programu prac lub projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym przedłożone przez *ENTSO gazu i wodoru* nie przyczyniają się do niedyskryminacji, skutecznej konkurencji, sprawnego funkcjonowania rynku lub wystarczającego poziomu wzajemnych połączeń transgranicznych z dostępem dla stron trzecich. **Program i plan uwzględniają opinię i zalecenia ACER.**

Artykuł 25

Organy regulacyjne

Wykonując swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia, organy regulacyjne zapewniają przestrzeganie niniejszego rozporządzenia, kodeksów sieci i wytycznych przyjętych zgodnie z art. 52–56.

W stosownych przypadkach organy te współpracują między sobą, z Komisją oraz z ACER, zgodnie z rozdziałem V przekształconej dyrektywy w sprawie gazu.

Artykuł 26

Konsultacje

1. Przygotowując kodeksy sieci, projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym oraz swój roczny program prac, o których mowa w art. 23 ust. 1, 2 i 3, **ENTSO gazu i wodoru** prowadzi rozległe konsultacje **publiczne**, na wczesnym etapie oraz w sposób otwarty i przejrzysty, z udziałem wszystkich właściwych uczestników rynku oraz – w szczególności – organizacji reprezentujących wszystkie zainteresowane strony, zgodnie z regulaminem wewnętrznym, o którym mowa w art. 22 ust. 1.
W konsultacjach tych uczestniczą organy regulacyjne i inne organy krajowe, **regionalne i lokalne**, przedsiębiorstwa zajmujące się dostarczaniem i produkcją gazu, użytkownicy sieci, w tym również odbiorcy, operatorzy systemów dystrybucyjnych, w tym również odpowiednie zrzeszenia branżowe, podmioty techniczne, **społeczeństwo obywatelskie** i platformy zainteresowanych stron. **ENTSO gazu i wodoru publikuje dokumenty, aby zainteresowane strony mogły zgłaszać uwagi, oraz zapewnia im wystarczająco dużo czasu na efektywne uczestnictwo.** Celem ENTSO gazu i wodoru jest **poznanie** uwag i wniosków wszystkich właściwych stron w ramach procesu decyzyjnego.
2. Wszystkie dokumenty i protokoły ze spotkań dotyczących konsultacji, o których mowa w ust. 1, podaje się do wiadomości publicznej.
3. Przed przyjęciem rocznego programu prac oraz kodeksów sieci, o których mowa w art. 23 ust. 1, 2 i 3, **ENTSO gazu i wodoru** informuje, w jaki sposób uwagi otrzymane podczas konsultacji zostały uwzględnione. Podaje również przyczyny, jeżeli uwagi nie zostały uwzględnione.

Artykuł 27

Koszty

Koszty związane z działalnością ENTSO gazu i wodoru, o której mowa w art. 21, **22**, 23, 52, 53 **i 54** niniejszego rozporządzenia oraz w art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013¹⁷, ponoszone są przez operatorów systemów przesyłowych gazu **i sieci wodorowych** oraz uwzględniane przy wyliczaniu taryf. Organy regulacyjne zatwierdzają te koszty jedynie pod warunkiem, że są one uzasadnione i odpowiednie.

Artykuł 28

Współpraca regionalna operatorów systemów przesyłowych **i operatorów sieci wodorowych**

1. Operatorzy systemów przesyłowych **i operatorzy sieci wodorowych** ustanawiają współpracę regionalną w ramach **ENTSO gazu i wodoru**, aby przyczynić się do realizacji zadań, o których mowa w art. 23 ust. 1, 2 i 3.
2. Operatorzy systemów przesyłowych **i operatorzy sieci wodorowych** promują opracowywanie rozwiązań operacyjnych, aby zapewnić optymalne zarządzanie siecią, a także wspierają rozwój giełd energii, skoordynowaną alokację zdolności transgranicznych poprzez niedyskryminacyjne rozwiązania rynkowe, w należyty sposób uwzględniając specyficzne zalety aukcji typu implicit dla alokacji krótkoterminowych oraz integracji mechanizmów bilansowania.
3. Aby osiągnąć cele określone w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63, aby zdefiniować obszar geograficzny objęty każdą z regionalnych struktur współpracy z uwzględnieniem istniejących regionalnych struktur współpracy. Każde państwo członkowskie uprawnione jest do promowania współpracy w więcej niż jednym obszarze geograficznym.

W tym celu Komisja konsultuje się z ACER oraz z ENTSO gazu.

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39).

Plan rozwoju sieci gazowej i wodorowej o zasięgu unijnym

ENTSO gazu i wodoru przyjmuje i publikuje co dwa lata plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym, o którym mowa w art. 23 ust. 3 lit. b). Plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym obejmuje modelowanie zintegrowanej sieci, opracowywanie scenariuszy, europejską prognozę dotyczącą dostaw, **ocenę wpływu na klimat** oraz ocenę odporności systemu na awarie.

Plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym w szczególności:

- a) opiera się na krajowych planach inwestycyjnych oraz rozdziale IV rozporządzenia (UE) 347/2013;
- b) w odniesieniu do połączeń transgranicznych opiera się również na uzasadnionych potrzebach różnych użytkowników sieci i obejmuje długoterminowe zobowiązania inwestorów, o których mowa w art. 56 oraz w art. 52 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx]; oraz
- c) identyfikuje luki inwestycyjne, zwłaszcza w odniesieniu do zdolności transgranicznych, **w stosownym zakresie biorąc pod uwagę europejski plan priorytetowych korytarzy wodoru zgodny z załącznikiem I do rozporządzenia (UE) 2022/869 i wzmocniony planem REPowerEU, a także inwestycje dotyczące likwidacji infrastruktury lub zmiany przeznaczenia infrastruktury gazu ziemnego do transportu wodoru oraz inwestycje w rozwiązania po stronie popytu niewymagające nowych inwestycji infrastrukturalnych, poparte analizą kosztów i korzyści zgodną z metodami, o których mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2022/869;**
 - ca) **sprzyja integracji systemu energetycznego, wspiera i wdraża zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” oraz przyczynia się do osiągnięcia celów klimatycznych i energetycznych Unii;**
 - cb) **uwzględnia potrzebę priorytetowego traktowania wykorzystania wodoru w sektorach, w których trudno jest obniżyć emisyjność.**

W odniesieniu do akapitu drugiego lit. c), do planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym może zostać załączony przegląd barier hamujących wzrost transgranicznej zdolności sieci

wynikających z różnych procedur zatwierdzania lub praktyk, **w tym rozwiązań alternatywnych po stronie popytu niewymagających nowych inwestycji infrastrukturalnych.**

Przy opracowywaniu planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym ENTSO gazu i wodoru współpracuje z ENTSO energii elektrycznej, w szczególności w zakresie opracowania analizy kosztów i korzyści dla całego systemu energetycznego, potrzeb w zakresie zdolności dla całego systemu energetycznego oraz powiązanego modelu rynku energii i sieci, w tym infrastruktury przesyłu energii elektrycznej, gazu i wodoru, a także magazynowania, unijnych celów w zakresie klimatu i efektywności energetycznej, terminali LNG i terminali wodorowych oraz elektrolizerów, o których mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2022/869, scenariuszy dziesięcioletnich planów rozwoju sieci, o których mowa w art. 12 rozporządzenia (UE) 2022/869, oraz identyfikacji luk w infrastrukturze, o której mowa w art. 13 rozporządzenia (UE) 2022/869.

Jeżeli Komisja przedłoży wniosek ustawodawczy dotyczący reformy struktury rynku energii elektrycznej, w stosownym zakresie zapewnia ona, aby obszary współpracy między ENTSO gazu i wodoru oraz ENTSO energii elektrycznej, o których mowa w akapicie czwartym, zostały zachowane lub wprowadzone do zadań ENTSO energii elektrycznej.

Do dnia 31 grudnia 2035 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające konieczność dalszej integracji zadań w zakresie planowania i zarządzania między ENTSO gazu i wodoru a ENTSO energii elektrycznej oraz, w stosownych przypadkach, dołącza do niego wniosek ustawodawczy.

Artykuł 30

Wymogi przejrzystości dotyczące operatorów systemów przesyłowych

1. Operator systemu przesyłowego podaje do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące oferowanych przez siebie zdolności oraz usług i stosowanych warunków, wraz z informacjami technicznymi niezbędnymi użytkownikom sieci do uzyskania skutecznego dostępu do sieci.
2. W celu zapewnienia stosowania przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminacyjnych taryf oraz w celu ułatwienia skutecznego wykorzystania sieci gazowej, operator systemu przesyłowego lub odpowiednie organy krajowe podają do wiadomości publicznej odpowiednio i dostatecznie szczegółowe informacje na temat podstaw, metod kalkulacji i struktury taryf.

3. W odniesieniu do świadczonych przez siebie usług, każdy operator systemu przesyłowego podaje do wiadomości publicznej informacje liczbowe o technicznej, zakontraktowanej i dostępnej zdolności dla wszystkich właściwych punktów, w tym dla punktów wejścia i wyjścia, w sposób regularny i z zachowaniem ciągłości, w przyjaznej dla użytkownika i znormalizowanej formie, jak wyszczególniono w załączniku I.
4. Odpowiednie punkty systemu przesyłowego, których dotyczą informacje mające być objęte wymogiem podania do wiadomości publicznej, zatwierdzane są przez właściwe organy po konsultacji z użytkownikami sieci.
5. Operator systemu przesyłowego zawsze ujawnia informacje wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w sposób **zrozumiały**, wymiernie jasny i łatwo dostępny oraz na niedyskryminacyjnych zasadach.
6. Operator systemu przesyłowego podaje do wiadomości publicznej informacje ex post i ex ante dotyczące podaży i popytu, oparte na nominacjach oraz alokacjach, prognozach oraz zrealizowanych przepływach do i z systemu. Organ regulacyjny zapewnia, aby wszystkie tego rodzaju informacje były podawane do wiadomości publicznej. Poziom szczegółowości informacji podawanych do wiadomości publicznej odzwierciedla informacje, którymi dysponuje operator systemu przesyłowego.

Operator systemu przesyłowego podaje do wiadomości publicznej informacje o działaniach podjętych w celu zbilansowania systemu, a także o poniesionych w związku z tym kosztach i wygenerowanych dochodach.

Uczestnicy rynku, których to dotyczy, dostarczają operatorowi systemu przesyłowego dane, o których mowa w niniejszym artykule.

7. Operatorzy systemu przesyłowego podają do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące ilości **gazu transportowanego** ich siecią, które mogą mieć znaczenie dla użytkowników sieci, w oparciu o art. 16 i 17 rozporządzenia Komisji (UE) 2015/703.

Artykuł 31

Wymogi przejrzystości dotyczące instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji magazynowania wodoru, instalacji LNG oraz terminali wodorowych

1. Operatorzy instalacji magazynowych LNG, systemu magazynowego (gazu ziemnego), jak również operatorzy instalacji magazynowania wodoru i operatorzy terminali wodorowych podają do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące wszystkich oferowanych przez siebie usług i stosowanych warunków wraz z informacjami technicznymi niezbędnymi użytkownikom instalacji magazynowej LNG oraz instalacji magazynowania wodoru oraz terminali wodorowych do uzyskania skutecznego dostępu do instalacji magazynowej LNG oraz instalacji magazynowania wodoru i terminali wodorowych. Organy regulacyjne mogą zwrócić się do tych operatorów o podanie do wiadomości publicznej wszelkich dodatkowych informacji istotnych dla użytkowników systemu.
2. Operatorzy systemów LNG udostępniają przyjazne dla użytkownika instrumenty umożliwiające obliczanie taryf za dostępne usługi.
3. W odniesieniu do świadczonych przez siebie usług, operatorzy instalacji magazynowych LNG i instalacji magazynowania wodoru oraz systemu magazynowego gazu ziemnego podają do wiadomości publicznej informacje liczbowe o zakontraktowanej i dostępnej zdolności instalacji magazynowych LNG i instalacji magazynowania wodoru jak również terminalu wodorowego w sposób regularny i z zachowaniem ciągłości, w przyjaznej dla użytkownika i znormalizowanej formie.
4. Operatorzy instalacji magazynowych LNG i instalacji magazynowania wodoru, jak również systemu magazynowego gazu ziemnego zawsze ujawniają informacje wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w sposób zrozumiały, wymiennie jasny i łatwo dostępny oraz na niedyskryminacyjnych zasadach.
5. Operatorzy systemu LNG i systemu magazynowego oraz operatorzy instalacji magazynowania wodoru i terminali wodorowych podają do wiadomości publicznej informacje o ilości gazu w każdej instalacji magazynowej lub instalacji LNG oraz w terminalu wodorowym, lub w grupie instalacji magazynowych — jeżeli taki dostęp jest oferowany użytkownikom, ilościach gazu wprowadzonych i pobranych, jak również o dostępnej zdolności instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji

magazynowania wodoru, instalacji LNG oraz terminalu wodorowego, w tym w odniesieniu do instalacji zwolnionych z dostępu stron trzecich. Informacje te są również przekazywane operatorowi systemu przesyłowego lub operatorowi sieci wodorowej w odniesieniu do magazynowania wodoru i terminali wodorowych, który podaje je do wiadomości publicznej w ujęciu zbiorczym dla systemu lub podsystemu określonego za pomocą odpowiednich punktów. Informacje te są aktualizowane co najmniej raz dziennie.

W przypadkach, w których użytkownik systemu magazynowego gazu ziemnego lub systemu magazynowania wodoru, jest jedynym użytkownikiem instalacji magazynowej gazu ziemnego lub instalacji magazynowania wodoru, użytkownik ten może przedłożyć organowi regulacyjnemu uzasadniony wniosek dotyczący poufnego traktowania danych, o których mowa w akapicie pierwszym. W przypadku gdy organ regulacyjny uzna, że taki wniosek jest zasadny — uwzględniając w szczególności potrzebę równoważenia interesu zgodnej z prawem ochrony tajemnic handlowych, których wyjawienie negatywnie wpłynęłoby na ogólną strategię handlową użytkownika systemu magazynowego, z celem utworzenia konkurencyjnego rynku wewnętrznego gazu — może zezwolić operatorowi systemu magazynowego na niepodawanie do publicznej wiadomości danych, o których mowa w akapicie pierwszym, przez okres nie dłuższy niż jeden rok.

Drugi akapit stosuje się bez uszczerbku dla obowiązków w zakresie informacji i publikacji nałożonych na operatora systemu przesyłowego, o których mowa w akapicie pierwszym, chyba że dane zbiorcze są identyczne z danymi dotyczącymi konkretnego systemu magazynowego gazu ziemnego lub systemu magazynowania wodoru, w odniesieniu do których organ regulacyjny wyraził zgodę na niepodawanie do publicznej wiadomości.

6. W celu zapewnienia przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminacyjnych taryf oraz w celu ułatwienia skutecznego wykorzystania infrastruktury, operatorzy instalacji magazynowych LNG i instalacji magazynowych gazu ziemnego lub instalacji magazynowania wodoru lub odpowiednie krajowe organy regulacyjne podają do wiadomości publicznej wystarczająco szczegółowe informacje na temat ustalania, metod obliczania i struktury taryf w odniesieniu do infrastruktury w ramach regulowanego dostępu stron trzecich; Instalacje LNG, którym przyznano zwolnienie

zgodnie z art. 22 dyrektywy 2003/55/WE i art. 36 dyrektywy 2009/73/WE oraz art. 60 niniejszego rozporządzenia, oraz operatorzy magazynów gazu ziemnego w ramach wynegocjowanego systemu dostępu stron trzecich podają do wiadomości publicznej taryfy za infrastrukturę, aby zapewnić wystarczający stopień przejrzystości.

Operatorzy systemów LNG i instalacji magazynowych ustanawiają odpowiednio jedną europejską platformę w terminie 18 miesięcy od dnia [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], aby publikować w przejrzysty i przyjazny dla użytkownika sposób informacje wymagane w niniejszym artykule.

Artykuł 32

Prowadzenie dokumentacji przez operatorów systemów

Operatorzy systemów przesyłowych, operatorzy systemów magazynowych i operatorzy systemów LNG przechowują przez okres pięciu lat do dyspozycji organów krajowych, w tym również organu regulacyjnego i krajowego organu ochrony konkurencji oraz Komisji wszystkie informacje, o których mowa w art. 30 i 31 oraz w części 3 załącznika I.

Sekcja 4

FUNKCJONOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

Artykuł 33

Zdolność ciągła w zakresie dostępu **gazu odnawialnego** i **gazu niskoemisyjnego** do systemu dystrybucyjnego

1. Operatorzy systemów dystrybucyjnych zapewniają ciągłą zdolność dostępu ***i stale zatłaczanie*** instalacjom produkcyjnym **gazu odnawialnego** i **gazu niskoemisyjnego** podłączonym do ich sieci. W tym zakresie operatorzy systemów dystrybucyjnych **■** we współpracy ***ze sobą i*** z operatorami systemów przesyłowych ***opracowują*** procedury i ustalenia, w tym w zakresie inwestycji, w celu zapewnienia przepływu zwrotnego z sieci dystrybucyjnej do sieci przesyłowej, ***oraz plany wzmocnienia sieci w razie zaistnienia takiego zapotrzebowania.***
2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla możliwości opracowania przez operatorów systemów dystrybucyjnych alternatyw dla inwestycji w odwrócony przepływ, takich

jak rozwiązania w zakresie inteligentnych sieci lub podłączenie do sieci innych operatorów. Stały dostęp może być ograniczony jedynie z powodu oferowania zdolności podlegających ograniczeniom operacyjnym, w celu zapewnienia **bezpieczeństwa i efektywności infrastruktury ekonomicznej**. Organ regulacyjny zapewnia, by wszelkie ograniczenia zdolności ciągłej lub ograniczenia eksploatacyjne były wprowadzane na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur i by nie tworzyły nieuzasadnionych przeszkód utrudniających wejście na rynek. Ograniczenia nie mają zastosowania w przypadku gdy instalacja produkcyjna ponosi koszty związane z zapewnieniem ciągłej zdolności produkcyjnej.

2a. W celu szybkiego wdrożenia przyłączenia do sieci produkcji gazu odnawialnego państwa członkowskie zapewniają, by:

- a) operator systemu dystrybucyjnego przestrzegaj rozsądnych terminów oceny wniosków o wprowadzanie gazu odnawialnego do sieci, złożenia oferty i wdrożenia przyłączenia, pod kontrolą organu regulacyjnego zgodnie z art. 41 i art. 72 ust. 1 lit. t) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx];**
- b) brak zdolności administracyjnych nie utrudniał procedur wydawania pozwoleń na realizację przyłączenia i nie stanowił przeszkody dla osiągnięcia krajowego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.**

Artykuł 34

Współpraca między operatorami systemów dystrybucyjnych, operatorami systemów przesyłowych **i operatorami sieci wodorowych**

Operatorzy systemów dystrybucyjnych współpracują z innymi operatorami systemów dystrybucyjnych, operatorami systemów przesyłowych **i operatorami sieci wodorowych** w celu koordynacji konserwacji, rozwoju systemu, nowych połączeń, **wyłączania z eksploatacji** i funkcjonowania systemu, aby zapewnić integralność systemu oraz zmaksymalizować zdolności i zminimalizować zużycie paliwa gazowego.

Artykuł 35

Wymogi przejrzystości dotyczące operatorów systemów dystrybucyjnych

W przypadkach, gdy operatorzy systemów dystrybucyjnych są odpowiedzialni za zarządzanie jakością gazu w ich sieciach, podają oni do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące jakości **gazu transportowanego** ich siecią, które mogą mieć znaczenie dla użytkowników sieci, w oparciu o art. 16 i 17 rozporządzenia Komisji (UE) 2015/703.

Rozwój systemu dystrybucyjnego bazuje na przejrzystym planie rozwoju sieci, publikowanym przez operatora systemu dystrybucyjnego przynajmniej co dwa lata i przedkładanym organowi regulacyjnemu. Plan rozwoju sieci zapewnia przejrzystość w zakresie średnio- i długoterminowych potrzebnych usług gazowych.

Operator systemu dystrybucyjnego konsultuje się w sprawie planu rozwoju sieci, o którym mowa w akapicie drugim, z konsumentami, władzami lokalnymi, właściwymi operatorami systemów przesyłowych i innymi zainteresowanymi stronami, w tym związkami zawodowymi. Operator systemu dystrybucyjnego publikuje wyniki procesu konsultacji wraz z planem rozwoju sieci i przedkłada wyniki konsultacji i plan rozwoju sieci organowi regulacyjnemu. Organ regulacyjny może zażądać wprowadzenia zmian do tego planu.

Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu obowiązku określonego w akapicie drugim do operatorów systemów dystrybucyjnych obsługujących mniej niż 100 000 przyłączonych odbiorców.

Artykuł 36

Europejska organizacja operatorów systemów dystrybucyjnych

Operatorzy systemów dystrybucyjnych obsługujący system gazu ziemnego **lub sieć wodorową** współpracują na poziomie Unii za pośrednictwem europejskiej organizacji operatorów systemów dystrybucyjnych („organizacja OSD UE”), ustanowionej zgodnie z art. 52–57 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943¹⁸, aby wspierać ukończenie tworzenia i funkcjonowanie rynku wewnętrznego gazu ziemnego, **współpracować przy rozwoju rynku wodoru** oraz promować optymalne zarządzanie systemami dystrybucyjnymi i przesyłowymi oraz ich skoordynowaną eksploatację.

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54).

Zarejestrowani członkowie mogą uczestniczyć w pracach organizacji OSD UE bezpośrednio lub mogą być reprezentowani przez krajowe stowarzyszenie wyznaczone przez państwo członkowskie lub przez stowarzyszenie na poziomie Unii.

Koszty związane z działalnością organizacji OSD UE ponoszone są przez operatorów systemów dystrybucyjnych, którzy są zarejestrowanymi członkami, oraz podlegają uwzględnieniu przy wyliczaniu taryf. Organy regulacyjne zatwierdzają wyłącznie te koszty, które są uzasadnione i proporcjonalne, **a w razie ich niezatwierdzenia podają powody.**

Artykuł 37

Zmiany głównych zasad i procedur organizacji OSD UE

1. Zasady i procedury dotyczące uczestnictwa operatorów systemów dystrybucyjnych w organizacji OSD UE zgodnie z art. 54 rozporządzenia (UE) 2019/942 mają również zastosowanie do operatorów systemów dystrybucyjnych obsługujących system gazu ziemnego **lub sieć wodorową.**
 - 1a. **Zasady zarządzania i struktury organizacji OSD UE gwarantują sprawiedliwą i zrównoważoną reprezentację operatorów systemów dystrybucyjnych gazu i wodoru.**
2. W skład Rady Konsultacyjnej ds. Przemysłowych i Naukowych na podstawie art. 54 ust. 2 lit. f) rozporządzenia (UE) 2019/942 wchodzi również przedstawiciele stowarzyszeń reprezentujących europejskich operatorów systemów dystrybucyjnych obsługujących wyłącznie system gazu ziemnego **lub sieć wodorową.**
3. Do dnia ... [rok po dacie wejścia w życie **niniejszego rozporządzenia**] organizacja OSD UE przedkłada Komisji i ACER projekt zaktualizowanego statutu, w tym kodeks postępowania, wykaz zarejestrowanych członków, projekt zaktualizowanego regulaminu wewnętrznego, w tym regulamin konsultacji z ENTSO energii elektrycznej, **ENTSO gazu i wodoru** i innymi zainteresowanymi stronami, oraz projekt zaktualizowanych zasad finansowania.

Zaktualizowany projekt regulaminu wewnętrznego organizacji OSD UE zapewnia zrównoważoną reprezentację wszystkich uczestniczących operatorów systemów dystrybucyjnych, w tym operatorów będących właścicielami lub obsługujących wyłącznie systemy gazu ziemnego **lub sieć wodorową.**
4. W terminie czterech miesięcy od otrzymania dokumentów zgodnie z ust. 3 i po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami reprezentującymi wszystkie

zainteresowane strony, w szczególności z użytkownikami systemów dystrybucyjnych, **w tym z klientami**, ACER przekazuje Komisji swoją opinię.

5. Komisja wydaje opinię w sprawie dokumentów przekazanych zgodnie z ust. 3, uwzględniając opinię ACER przewidzianą w ust. 4, w terminie trzech miesięcy od otrzymania opinii ACER.
6. W terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania pozytywnej opinii Komisji operatorzy systemów dystrybucyjnych przyjmują i publikują zmieniony statut, regulamin wewnętrzny i zasady finansowania.
7. Dokumenty, o których mowa w ust. 3, przedkłada się Komisji i ACER w przypadku dokonania w nich zmian lub na uzasadniony wniosek którejkolwiek z nich. ACER i Komisja mogą wydawać opinie zgodnie z procedurą określoną w ust. 3, 4 i 5.

Artykuł 38

Zadania dodatkowe organizacji OSD UE

1. Organizacja OSD UE wykonuje zadania wymienione w art. 55 ust. 1 lit. a)–e) rozporządzenia (UE) 2019/943 i podejmuje działania wymienione w art. 55 ust. 2 lit. c)–e) tego rozporządzenia, również w odniesieniu do tych sieci dystrybucyjnych, które stanowią część systemu gazu ziemnego **lub sieci wodorowej**.
2. Oprócz zadań wymienionych w art. 55 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/943 organizacja OSD UE uczestniczy w opracowywaniu kodeksów sieci, które są istotne dla eksploatacji i planowania sieci dystrybucyjnych oraz skoordynowanej eksploatacji sieci przesyłowych i dystrybucyjnych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, oraz przyczynia się do ograniczenia niezorganizowanych emisji metanu z systemu gazu ziemnego.

Uczestnicząc w opracowywaniu nowych kodeksów sieci zgodnie z art. 53, organizacja OSD UE musi spełniać wymogi dotyczące konsultacji, określone w art. 56 rozporządzenia (UE) 2019/943.

3. Oprócz działań wymienionych w art. 55 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/943 organizacja OSD UE:
 - a) współpracuje z **ENTSO gazu i wodoru** przy monitorowaniu wdrażania kodeksów sieci i wytycznych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia, które są istotne z punktu widzenia eksploatacji i planowania

sieci dystrybucyjnych oraz skoordynowanej eksploatacji sieci przesyłowych i dystrybucyjnych;

- b) współpracuje z **ENTSO gazu i wodoru** przy przyjmowaniu najlepszych praktyk w zakresie skoordynowanej eksploatacji i planowania systemów przesyłowych i dystrybucyjnych, w tym kwestii takich jak wymiana danych między operatorami i koordynacja rozproszonych zasobów energetycznych;
 - c) pracuje nad określeniem najlepszych praktyk w zakresie wdrażania wyników ocen zgodnie z art. 23 ust. 1a [wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie energii odnawialnej III] i art. 23 [wniosku dotyczącego zmienionej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej] oraz w zakresie współpracy między operatorami **systemów** dystrybucyjnych energii elektrycznej, **systemów** dystrybucyjnych gazu ziemnego, **sieci dystrybucyjnych wodoru** i lokalnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych, w tym do celów oceny zgodnie z art. 24 ust. 8 [wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie energii odnawialnej III], **włącznie z zaleceniami dotyczącymi odpowiedniego umiejscowienia elektrolizerów w celu zapewnienia wykorzystania ciepła odpadowego w lokalnej sieci ciepłowniczej.**
4. Organizacja OSD UE przekazuje **ENTSO gazu i wodoru** dane na potrzeby jej sprawozdawczości dotyczącej jakości gazu **i wodoru** w odniesieniu do sieci dystrybucyjnych, w których za zarządzanie jakością gazu odpowiedzialni są operatorzy systemów dystrybucyjnych, o czym mowa w art. 23 ust. 3.

Rozdział III

PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO WYSPECJALIZOWANYCH SIECI WODOROWYCH

Artykuł 39

Transgraniczna koordynacja jakości wodoru

1. Operatorzy sieci wodorowej współpracują w celu uniknięcia ograniczeń w przepływach transgranicznych wodoru wynikających z różnic w jego jakości, **aby**

spełnić wymogi jakościowe dotyczące różnych zastosowań końcowych zgodnie z obowiązującymi normami jakości wodoru.

2. W przypadku gdy ze względu na różnice w jakości wodoru zainteresowani operatorzy sieci wodorowej nie mogą uniknąć ograniczenia przepływów transgranicznych w ramach ich standardowej działalności, niezwłocznie informują o tym zainteresowane organy regulacyjne. Informacje te zawierają opis i uzasadnienie wszelkich kroków już podjętych przez operatorów sieci wodorowej.
3. W ciągu sześciu miesięcy zainteresowane organy regulacyjne uzgadniają wspólnie, czy uznać ograniczenie.
4. W przypadku gdy zainteresowane organy regulacyjne uznają ograniczenie, zwracają się do zainteresowanych operatorów sieci wodorowej o przeprowadzenie, w terminie 12 miesięcy i kolejno następujących działań:
 - a) współpraca i opracowanie technicznie wykonalnych wariantów w celu usunięcia uznanego ograniczenia;
 - b) wspólne przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści technicznie wykonalnych wariantów w celu określenia opłacalnych rozwiązań określających podział kosztów i korzyści między kategorie stron, na które ma to wpływ;
 - c) oszacowanie czasu wdrożenia każdego z możliwych wariantów;
 - d) przeprowadzenie konsultacji społecznych w sprawie zidentyfikowanych wykonalnych rozwiązań oraz uwzględnienie wyników konsultacji;
 - e) przedłożenie właściwym organom regulacyjnym do zatwierdzenia oraz pozostałym właściwym organom krajowym każdego zainteresowanego państwa członkowskiego wspólnego wniosku w sprawie rozwiązania, opartego na analizie kosztów i korzyści oraz wynikach konsultacji społecznych, dotyczącego rozwiązania usuwającego uznane ograniczenie, w tym ram czasowych jego wdrożenia.
5. W przypadku gdy zainteresowani operatorzy sieci wodorowej nie osiągną porozumienia co do rozwiązania w terminie 12 miesięcy, każdy operator systemu wodoru niezwłocznie informuje o tym swój organ regulacyjny.

6. Zainteresowane organy regulacyjne podejmują wspólną skoordynowaną decyzję o usunięciu **lub utrzymaniu** uznanego ograniczenia, uwzględniając analizę kosztów i korzyści przygotowaną przez zainteresowanych operatorów systemów przesyłowych oraz wyniki konsultacji publicznych w terminie sześciu miesięcy, jak określono w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. **Każda decyzja o utrzymaniu uznanego ograniczenia podlega przeglądowi co cztery lata.**
7. Wspólna skoordynowana decyzja zainteresowanych organów regulacyjnych obejmuje decyzję w sprawie alokacji kosztów inwestycyjnych ponoszonych przez każdego operatora sieci wodorowej w celu wdrożenia uzgodnionego rozwiązania, a także włączenia tych kosztów do taryf po dniu 1 stycznia 2031 r., z uwzględnieniem kosztów i korzyści gospodarczych, społecznych i środowiskowych wynikających z rozwiązania w zainteresowanych państwach członkowskich.
8. ACER może wydawać organom regulacyjnym zalecenia dotyczące szczegółów takich decyzji dotyczących alokacji kosztów, o których mowa w ust. 7.
9. Jeżeli zainteresowane organy regulacyjne nie mogą osiągnąć porozumienia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, ACER podejmuje decyzję w sprawie ograniczenia zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. Jeżeli ACER uzna ograniczenie, zwraca się do zainteresowanych operatorów sieci wodorowej o przeprowadzenie w terminie 12 miesięcy i kolejno działań, o których mowa w ust. 4 lit. a)–e).
10. W przypadku gdy właściwe organy regulacyjne nie zdołają podjąć wspólnych skoordynowanych decyzji, o których mowa w ust. 6 i 7 niniejszego artykułu, ACER podejmuje decyzję w sprawie rozwiązania polegającego na usunięciu **lub utrzymaniu** uznanego ograniczenia oraz w sprawie alokacji kosztów inwestycyjnych, które każdy operator systemu ma ponieść w związku z wdrożeniem uzgodnionego rozwiązania, zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. **Każda decyzja o utrzymaniu uznanego ograniczenia podlega przeglądowi co cztery lata.**
11. Dalsze szczegółowe dane potrzebne do wdrożenia niniejszego artykułu, w tym szczegółowe informacje na temat wspólnej wiążącej specyfikacji jakości wodoru dla transgranicznych połączeń wzajemnych wodoru, analizy kosztów i korzyści usunięcia ograniczeń w przepływie transgranicznym wynikających z różnic w

jakości wodoru, przepisy dotyczące interoperacyjności transgranicznej infrastruktury wodorowej, w tym odnoszące się do umów dotyczących połączeń międzysystemowych, jednostek, wymiany danych, komunikacji i dostarczania informacji odpowiednim uczestnikom rynku, określa się w kodeksie sieci ustanowionym zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. b).

Artykuł 48

Wymogi przejrzystości dotyczące operatorów sieci wodorowych

1. Operatorzy sieci wodorowych podają do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące oferowanych przez nich usług i stosowanych warunków, wraz z informacjami technicznymi niezbędnymi użytkownikom sieci wodorowych do uzyskania skutecznego dostępu do sieci.
2. W celu zapewnienia stosowania przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminacyjnych taryf oraz w celu ułatwienia skutecznego wykorzystania sieci wodorowej, od dnia 1 stycznia 2031 r. operatorzy sieci wodorowych lub odpowiednie organy podają do wiadomości publicznej dostatecznie szczegółowe informacje na temat podstaw, metod kalkulacji i struktury taryf.
3. Operatorzy sieci wodorowych podają do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące jakości wodoru transportowanego w ich sieciach, które mogą mieć znaczenie dla użytkowników sieci.
4. Odpowiednie punkty sieci wodorowej, których dotyczą informacje objęte wymogiem podania do wiadomości publicznej, są zatwierdzane przez właściwe organy po konsultacji z użytkownikami sieci wodorowej.
5. Informacje wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia powinny zawsze być ujawniane przez operatorów sieci wodorowych w sposób zrozumiały, zawierać jasno przedstawione dane liczbowe, być łatwo dostępne i udostępniane na niedyskryminacyjnych zasadach.
6. Operatorzy sieci wodorowych podają do wiadomości publicznej *ex ante* i *ex post* informacje dotyczące podaży i popytu, w tym okresowe prognozy i informacje zarejestrowane. Organ regulacyjny zapewnia, aby wszystkie tego rodzaju informacje były podawane do wiadomości publicznej. Poziom szczegółowości informacji

podawanych do wiadomości publicznej odzwierciedla informacje, którymi dysponują operatorzy sieci wodorowej.

7. Uczestnicy rynku, których to dotyczy, dostarczają operatorowi sieci wodorowej dane, o których mowa w niniejszym artykule.
8. Dalsze szczegółowe dane potrzebne operatorom sieci wodorowych do wdrożenia wymogów w zakresie przejrzystości, w tym dalsze szczegółowe dane dotyczące treści, częstotliwości i formy przekazywania informacji przez operatorów sieci wodorowych, określa się w kodeksie sieci ustanowionym zgodnie z art. 54 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 49

Prowadzenie rejestrów dotyczących systemu wodorowego

Operatorzy sieci wodorowych, operatorzy instalacji magazynowych wodoru i operatorzy terminali wodorowych przechowują przez okres pięciu lat do dyspozycji organów krajowych, w tym również organu regulacyjnego i krajowego organu ochrony konkurencji oraz Komisji wszystkie informacje, o których mowa w art. 31 i 48 oraz w części 4 załącznika I.

Artykuł 50

Domniemanie zgodności z normami zharmonizowanymi

1. Normy zharmonizowane lub ich części, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, uznaje się za zgodne z wymogami, o których mowa w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 54 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia lub w aktach wykonawczych wydanych zgodnie z art. 51.
2. Komisja informuje zainteresowaną europejską instytucję normalizacyjną oraz, jeżeli to konieczne, udziela nowego upoważnienia w celu weryfikacji zharmonizowanych norm.

Artykuł 51

Wspólne specyfikacje

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych określających wspólne specyfikacje dotyczące wymogów określonych w art. 46 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] lub może określić

te specyfikacje w kodeksie sieci zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia, jeżeli:

- a) wymogi te nie są objęte normami zharmonizowanymi – lub ich częściami – do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej; lub
- b) Komisja zauważa nadmierne opóźnienia w przyjmowaniu norm zharmonizowanych, o które wnioskowano, lub uznaje, że odpowiednie normy zharmonizowane nie są wystarczające; lub
- c) Komisja zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 11 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, zdecydowała o utrzymaniu w mocy ograniczenia lub o wycofaniu odniesień do norm zharmonizowanych – lub ich części – którymi objęte są dane wymogi.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 61 ust. 3.

Rozdział IV

KODEKSY SIECI I WYTYCZNE

Artykuł 52

Przyjmowanie kodeksów sieci i wytycznych

1. Komisja może przyjmować akty wykonawcze lub delegowane zgodnie z uprawnieniami przewidzianymi w art. 53–56. Akty te mogą być przyjmowane jako kodeksy sieci w oparciu o treść propozycji opracowanych przez *ENTSO gazu i wodoru* lub – w przypadku gdy tak przewidziano w wykazie priorytetów zgodnie z art. 53 ust. 3 – przez organizację OSD UE, w stosownych przypadkach we współpracy z *ENTSO gazu i wodoru* oraz ACER, zgodnie z procedurą określoną w art. 53–55, albo jako wytyczne zgodnie z procedurą określoną w art. 56.
2. Kodeksy sieci i wytyczne:
 - a) zapewniają minimalny stopień harmonizacji niezbędny do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia;
 - b) uwzględniają, w stosownych przypadkach, specyfikę regionalną;

- c) nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów określonych w lit. a); oraz
- d) mają zastosowanie do wszystkich punktów połączeń międzysystemowych w Unii oraz punktów wejścia z państw trzecich i punktów wyjścia do państw trzecich.

Artykuł 53

Ustanowienie kodeksów sieci

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących ustanowienia kodeksów sieci w następujących obszarach:
 - a) zasady wymiany danych i rozliczeń wdrażające art. 21 i 22 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] dotyczące interoperacyjności i wymiany danych oraz zharmonizowane zasady eksploatacji systemów przesyłowych gazu, platformy rezerwacyjne zdolności i procesy informatyczne istotne dla funkcjonowania rynku wewnętrznego;
 - b) przepisy dotyczące interoperacyjności systemu gazu ziemnego, wdrażające **art. 19 niniejszego rozporządzenia oraz** art. 9, 35 i 40 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], w tym kwestii umów dotyczących wzajemnych połączeń, przepisów dotyczących sterowania przepływem i zasad pomiaru ilości i jakości gazu, przepisów dotyczących kontroli i pomiaru przepływu gazu w odniesieniu do ilości i jakości gazu, zasad alokacji i dopasowywania, wspólnych zestawów jednostek, wymiany danych, jakości gazu, w tym przepisów dotyczących zarządzania ograniczeniami transgranicznymi wynikającymi z różnic w jakości gazu lub ze względu na różnice w praktykach w zakresie nawaniania lub ze względu na różnice w ilości domieszanego wodoru w systemie gazu ziemnego, analizy kosztów i korzyści związane z usunięciem transgranicznych ograniczeń przepływu, **a także wspólnej wiążącej specyfikacji jakości gazu ziemnego dla transgranicznych połączeń wzajemnych gazu ziemnego**, klasyfikacja wg liczby Wobbego, środki łagodzące, minimalne poziomy akceptacji parametrów jakości gazu istotnych dla zapewnienia niezakłóconego transgranicznego przepływu biometanu (np. zawartości tlenu), krótko- i długoterminowe

monitorowanie jakości gazu, dostarczanie informacji i współpraca między odpowiednimi uczestnikami rynku, sprawozdawczość na temat jakości gazu, przejrzystość, procedury komunikacji, w tym w przypadku wyjątkowych zdarzeń;

- c) zasady alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi wdrażające art. 27 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] oraz art. 7–10 niniejszego rozporządzenia, w tym zasady dotyczące współpracy w zakresie procedur utrzymania i wyznaczania zdolności przesyłowych mające wpływ na alokację zdolności, standaryzację produktów i jednostek zdolności wytwórczych, w tym sprzedaż wiążaną, metodę alokacji, w tym algorytmy aukcji, kolejność i procedurę w odniesieniu do zdolności istniejącej, przyrostowej, ciągłej i przerywanej, platformy rezerwowania zdolności, systemy nadmiernej subskrypcji i wykupu zdolności, krótkoterminowe i długoterminowe systemy „wykorzystaj lub strać” lub wszelkie inne systemy zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, które zapobiegają akumulacji rezerw zdolności;
- d) zasady bilansowania, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedury nominacji, przepisy dotyczące opłat za niezbilansowanie oraz zasady bilansowania operacyjnego między systemami operatorów systemów przesyłowych wdrażające art. 35 ust. 5 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] i art. 7–10 niniejszego rozporządzenia, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedur nominacji, opłat za niezbilansowanie, procesów rozliczeniowych związanych z dobową opłatą za niezbilansowanie i bilansowanie operacyjne między sieciami operatorów systemów przesyłowych;
- e) przepisy dotyczące zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych wdrażające art. 72 ust. 7 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] i art. 15–16 niniejszego rozporządzenia, w tym przepisy dotyczące stosowania metody wyznaczania ceny referencyjnej, związanych z nimi wymogów w zakresie konsultacji i publikacji, a także obliczania cen bazowych standardowych produktów z

zakresu zdolności, rabatów na LNG i magazynowanie, dozwolonych przychodów, procedur wprowadzania rabatów w odniesieniu do **gazu odnawialnego** i **gazu niskoemisyjnego**, w tym wspólnych zasad dotyczących mechanizmów rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 61 ust. 3.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63, dotyczących ustanowienia kodeksów sieci w następujących obszarach:
 - a) zasady bezpieczeństwa i niezawodności sieci, w tym zasady dotyczące bezpieczeństwa operacyjnego sieci, jak również zasady niezawodności zapewniające jakość usług sieci;
 - b) zasady przyłączenia do sieci, w tym przepisy dotyczące przyłączania instalacji do produkcji gazu ze źródeł odnawialnych i **gazu niskoemisyjnego**, procedury składania wniosków o przyłączenie;
 - c) procedury operacyjne w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym plany obrony systemu przed zagrożeniami, plany odbudowy systemu, interakcje na rynku, wymiana informacji, komunikacja oraz narzędzia i ułatwienia;
 - d) zasady dotyczące wymiany handlowej w odniesieniu do technicznej i eksploatacyjnej organizacji usług dostępu do sieci i bilansowania systemu;
 - e) efektywność energetyczna sieci gazowych i ich komponentów, a także efektywność energetyczna w odniesieniu do planowania sieci i inwestycji umożliwiających najbardziej efektywnie energetycznie rozwiązanie z perspektywy systemu;
 - f) aspekty cyberbezpieczeństwa w transgranicznych przepływach energii elektrycznej, w tym zasady dotyczące wspólnych wymogów minimalnych, planowania, monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania kryzysowego;
 - fa) zasady dostępu stron trzecich;*
 - fb) zasady przejrzystości.*

3. Po konsultacji z ACER, *ENTSO gazu i wodoru*, organizacją OSD UE i z innymi właściwymi zainteresowanymi stronami Komisja ustanawia co trzy lata wykaz priorytetów, wskazując obszary określone w ust. 1 i 2, które należy uwzględnić przy opracowywaniu kodeksów sieci. Jeżeli przedmiot kodeksu sieci jest bezpośrednio związany z pracą systemu dystrybucyjnego, lecz zasadniczo nie ma znaczenia dla systemu przesyłowego, Komisja może zobowiązać organizację OSD UE, we współpracy z *ENTSO gazu i wodoru*, do zwołania komitetu redakcyjnego i przedłożenia ACER propozycji kodeksu sieci.
4. Komisja zwraca się do ACER o przedłożenie jej w rozsądnym terminie, nieprzekraczającym sześciu miesięcy od otrzymania wniosku Komisji, niewiązanych wytycznych ramowych określających jasne i obiektywne zasady opracowywania kodeksów sieci odnoszących się do obszarów określonych w wykazie priorytetów. Wniosek Komisji może obejmować warunki, które mają zostać uregulowane w wytycznych ramowych. Każda wytyczna ramowa przyczynia się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i sprawnego funkcjonowania rynku. Na uzasadniony wniosek ACER Komisja może przedłużyć termin przedłożenia wytycznych.
5. ACER konsultuje się z *ENTSO gazu i wodoru*, organizacją OSD UE, oraz z innymi właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie wytycznych ramowych w okresie nie krótszym niż dwa miesiące, w sposób otwarty i przejrzysty.
6. Na wystosowane na podstawie ust. 4 wezwanie Komisji, ACER przedkłada jej niewiążące wytyczne ramowe.
7. Jeżeli Komisja uzna, że wytyczne ramowe nie przyczyniają się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i sprawnego funkcjonowania rynku, może się zwrócić do ACER o przegląd wytycznych ramowych w rozsądnym terminie i o ponowne ich przedłożenie Komisji.
8. Jeżeli ACER nie przedłoży wytycznych ramowych lub nie przedłoży ich ponownie w terminie wyznaczonym przez Komisję zgodnie z ust. 4 lub 7, Komisja opracowuje dany projekt wytycznych ramowych.
9. Komisja zwraca się do *ENTSO gazu i wodoru* lub – jeżeli tak przewidziano w wykazie priorytetów, o którym mowa w ust. 3 – do organizacji OSD UE we współpracy z *ENTSO gazu i wodoru* o przedłożenie ACER, w rozsądnym terminie,

nieprzekraczającym 12 miesięcy od otrzymania wniosku Komisji, propozycji kodeksu sieci zgodnie z odpowiednimi wytycznymi ramowymi.

10. ***ENTSO gazu i wodoru*** lub – w przypadku gdy tak przewidziano w wykazie priorytetów, o którym mowa w ust. 3 – organizacja OSD UE, we współpracy z ***ENTSO gazu i wodoru***, zwołuje komitet redakcyjny, aby uzyskać wsparcie w procesie opracowywania kodeksu sieci. W skład komitetu redakcyjnego wchodzi przedstawiciele ACER, ***ENTSO gazu i wodoru***, w stosownych przypadkach organizacji OSD UE, a także ograniczona liczba głównych zainteresowanych stron, na które ma to wpływ. ***ENTSO gazu i wodoru*** lub – w przypadku gdy tak przewidziano w wykazie priorytetów, o którym mowa w ust. 3 – organizacja OSD UE, we współpracy z ***ENTSO gazu i wodoru***, opracowuje propozycje kodeksów sieci w obszarach, o których mowa w ust. 1 i 2, na wniosek Komisji zgodnie z ust. 9.
- 10a. ***W ciągu trzech miesięcy od dnia otrzymania projektu kodeksu sieci ACER przedstawia ENTSO gazu i wodoru lub organizacji OSD UE, stosownie do przypadku, uzasadnioną opinię.***
- 10b. ***ENTSO gazu i wodoru lub organizacja OSD UE we współpracy z ENTSO gazu i wodoru, stosownie do przypadku, mogą zmienić kodeks sieci w oparciu o opinię ACER i ponownie przedłożyć go ACER.***
11. ACER weryfikuje ***ponownie przedłożony*** kodeks sieci, aby zapewnić jego zgodność z odpowiednimi wytycznymi ramowymi i przyczynianie się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji oraz sprawnego funkcjonowania rynku, oraz przedkłada zweryfikowany kodeks sieci Komisji w terminie sześciu miesięcy od otrzymania propozycji. W projekcie przedłożonym Komisji ACER uwzględnia uwagi przekazane przez wszystkie zaangażowane strony w trakcie prac nad propozycją, którymi kieruje ***ENTSO gazu i wodoru*** lub organizacja OSD UE, oraz konsultuje się z właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie wersji kodeksu sieci, która ma zostać przedłożona Komisji.
12. W przypadku gdy ***ENTSO gazu i wodoru*** lub organizacja OSD UE nie opracowały kodeksu sieci w terminie określonym przez Komisję zgodnie z ust. 9, Komisja może zwrócić się do ACER o przygotowanie projektu kodeksu sieci w oparciu o odpowiednie wytyczne ramowe. ACER może rozpocząć dalsze konsultacje. ACER

przedkłada Komisji projekt kodeksu sieci przygotowany zgodnie z niniejszym ustępem i może zalecić jego przyjęcie.

13. W przypadku gdy *ENTSO gazu i wodoru* lub organizacja OSD UE nie opracowały kodeksu sieci, lub ACER nie opracowała projektu kodeksu sieci, o którym mowa w ust. 12, lub na podstawie propozycji ACER zgodnie z ust. 11, Komisja może z własnej inicjatywy przyjąć przynajmniej jeden kodeks sieci w obszarach wymienionych w ust. 1 i 2.
14. W przypadku gdy Komisja proponuje przyjęcie kodeksu sieci z własnej inicjatywy, konsultuje się w sprawie projektu kodeksu sieci z ACER, *ENTSO gazu i wodoru* i ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami przez okres przynajmniej dwóch miesięcy.
15. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa Komisji do przyjmowania i zmiany wytycznych zgodnie z art. 56. Pozostaje on bez uszczerbku dla możliwości opracowywania przez *ENTSO gazu i wodoru* niewiążących wytycznych w obszarach określonych w ust. 1 i 2, w przypadku gdy takie wytyczne nie obejmują obszarów, których dotyczy wniosek skierowany do *ENTSO gazu i wodoru* przez Komisję. *ENTSO gazu i wodoru* przedkłada wszelkie takie wytyczne ACER do zaopiniowania oraz należycie uwzględnia tę opinię.

Artykuł 54

Ustanawianie kodeksów sieci dotyczących wodoru

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia przez ustanowienie kodeksów sieci w obszarze przepisów dotyczących przejrzystości wdrażających art. 48 niniejszego rozporządzenia, w tym dalszych szczegółowych danych dotyczących treści, częstotliwości i formy przekazywania informacji przez operatorów sieci wodorowych oraz wdrażających pkt 4 załącznika I do niniejszego rozporządzenia, w tym szczegółowych informacji na temat formatu i treści informacji niezbędnych użytkownikom sieci do skutecznego dostępu do sieci, informacji, które mają być publikowane w odpowiednich punktach, szczegółowych informacji dotyczących harmonogramów.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 61 ust. 2.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63, uzupełniających niniejsze rozporządzenie, dotyczących ustanowienia kodeksów sieci w następujących obszarach:

- a) efektywność energetyczna sieci wodorowych i ich komponentów, a także efektywność energetyczna w odniesieniu do planowania sieci i inwestycji umożliwiających najbardziej efektywnie energetycznie rozwiązanie z perspektywy systemu;
- b) przepisy dotyczące interoperacyjności sieci wodorowej, w tym w zakresie umów dotyczących wzajemnych połączeń, jednostek, wymiany danych, przejrzystości, komunikacji, postanowień dotyczących informacji i współpracy między odpowiednimi uczestnikami rynku, a także jakości wodoru, w tym wspólnych specyfikacji i normalizacji, nawaniania, analiz kosztów i korzyści służących usunięciu ograniczeń w przepływie transgranicznym wynikających z różnic w jakości wodoru oraz sprawozdawczości w zakresie jakości wodoru;
- c) przepisy dotyczące systemu rekompensat finansowych w odniesieniu do transgranicznej infrastruktury wodorowej;
- d) zasady alokacji zdolności i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, w tym zasady współpracy w zakresie procedur utrzymania i wyznaczania zdolności przesyłowych mające wpływ na alokację zdolności, standaryzację produktów i jednostek z zakresu zdolności, w tym sprzedaż wiążaną, metodę alokacji, w tym algorytmy aukcji, kolejność i procedurę w odniesieniu do zdolności istniejącej, przyrostowej, ciągłej i przerywanej, platformy rezerwowania zdolności, systemy nadmiernej subskrypcji i wykupu zdolności, krótkoterminowe i długoterminowe systemy „wykorzystaj lub strać” lub wszelkie inne systemy zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, które zapobiegają akumulacji rezerw zdolności;
- e) zasady dotyczące zharmonizowanych struktur taryf za dostęp do sieci wodorowej, w tym zasady stosowania metody wyznaczania ceny referencyjnej, związane z nimi wymogi w zakresie konsultacji i publikacji, a także obliczania cen wywoławczych standardowych produktów z zakresu zdolności i dozwolonych przychodów;
- f) zasady określania wartości aktywów przeniesionych i specjalnej opłaty;

- g) zasady bilansowania, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedury nominacji, przepisy dotyczące opłat za niezbilansowanie oraz zasady bilansowania operacyjnego między sieciami operatorów sieci wodorowych, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedur nominacji, opłat za niezbilansowanie, procesów rozliczeniowych związanych z dobową opłatą za niezbilansowanie i bilansowanie operacyjne między sieciami operatorów systemów przesyłowych;
 - h) aspekty cyberbezpieczeństwa w transgranicznych przepływach wodoru, w tym zasady dotyczące wspólnych wymogów minimalnych, planowania, monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania kryzysowego.
3. Po konsultacji z ACER, **ENTSO gazu i wodoru**, organizacją OSD UE i z innymi właściwymi zainteresowanymi stronami Komisja ustanawia co trzy lata wykaz priorytetów ustalający obszary określone w ust. 1 i 2, które należy uwzględnić przy opracowywaniu kodeksów sieci.
 4. Komisja zwraca się do ACER o przedłożenie jej w rozsądnym terminie, nieprzekraczającym sześciu miesięcy od otrzymania wniosku Komisji, niewiązujących wytycznych ramowych określających jasne i obiektywne zasady opracowywania kodeksów sieci odnoszących się do obszarów określonych w wykazie priorytetów. Wniosek Komisji może obejmować warunki, które mają być uregulowane w wytycznych ramowych. Każda wytyczna ramowa przyczynia się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i sprawnego funkcjonowania rynku. Na uzasadniony wniosek ACER Komisja może przedłużyć termin przedłożenia wytycznych.
 5. ACER przeprowadza konsultacje z **ENTSO gazu i wodoru** oraz z innymi właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie wytycznych ramowych przez okres przynajmniej dwóch miesięcy, w otwarty i przejrzysty sposób.
 6. Na wystosowane na podstawie ust. 4 wezwanie Komisji, ACER przedkłada jej niewiążące wytyczne ramowe.
 7. Jeżeli Komisja uzna, że wytyczne ramowe nie przyczyniają się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i sprawnego funkcjonowania rynku, może się zwrócić do ACER o przegląd wytycznych ramowych w rozsądnym terminie i o ponowne ich przedłożenie Komisji.

8. Jeżeli ACER nie przedłoży wytycznych ramowych lub nie przedłoży ich ponownie w terminie wyznaczonym przez Komisję zgodnie z ust. 4 lub 6, Komisja opracowuje dany projekt wytycznych ramowych.
9. Komisja zwraca się do **ENTSO gazu i wodoru** o przedłożenie ACER, w rozsądnym terminie nieprzekraczającym 12 miesięcy od otrzymania wniosku Komisji, propozycji kodeksu sieci zgodnie z odpowiednimi wytycznymi ramowymi.
10. **ENTSO gazu i wodoru** zwołuje komitet redakcyjny, który ma wesprzeć ją w procesie opracowywania kodeksu sieci. W skład komitetu redakcyjnego wchodzi przedstawiciele ACER, ■ ENTSO energii elektrycznej, w stosownych przypadkach organizacji OSD UE, a także ograniczona liczba głównych zainteresowanych stron, na które ma to wpływ. **ENTSO gazu i wodoru** opracowuje propozycje kodeksów sieci w obszarach, o których mowa w ust. 1 i 2.
 - 10a. **W ciągu trzech miesięcy od dnia otrzymania kodeksu sieci ACER przedstawia ENTSO gazu i wodoru lub organizacji OSD UE, stosownie do przypadku, uzasadnioną opinię.**
 - 10b. **ENTSO gazu i wodoru zmienia kodeks sieci w oparciu o opinię ACER i ponownie przedkłada go ACER.**
11. ACER weryfikuje **ponownie przedłożony** kodeks sieci, aby zapewnić jego zgodność z odpowiednimi wytycznymi ramowymi i przyczynianie się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji oraz sprawnego funkcjonowania rynku, oraz przedkłada zweryfikowany kodeks sieci Komisji w terminie sześciu miesięcy od otrzymania propozycji. W projekcie kodeksu sieci ACER uwzględnia opinie przekazane przez wszystkie zaangażowane strony w trakcie prac nad propozycją pod kierunkiem **ENTSO gazu i wodoru** oraz konsultuje się z właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie zweryfikowanej wersji, która ma zostać przedłożona Komisji.
12. W przypadku gdy **ENTSO gazu i wodoru** nie opracowała kodeksu sieci w terminie określonym przez Komisję zgodnie z ust. 9, Komisja może zwrócić się do ACER o przygotowanie projektu kodeksu sieci w oparciu o odpowiednie wytyczne ramowe. W trakcie przygotowywania projektu kodeksu sieci zgodnie z niniejszym ustępem ACER może rozpocząć dalsze konsultacje. ACER przedkłada Komisji projekt

kodeksu sieci przygotowany zgodnie z niniejszym ustępem i może zalecić jego przyjęcie.

13. W przypadku gdy *ENTSO gazu i wodoru* nie opracuje kodeksu sieci lub ACER nie opracuje projektu kodeksu sieci, o którym mowa w ust. 12, Komisja może, z własnej inicjatywy lub na wniosek ACER zgodnie z ust. 11, przyjąć przynajmniej jeden kodeks sieci w obszarach wymienionych w ust. 1 i 2.
14. W przypadku gdy Komisja proponuje przyjęcie kodeksu sieci z własnej inicjatywy, konsultuje się w sprawie projektu kodeksu sieci z ACER, *ENTSO gazu i wodoru* i ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami przez okres nie krótszy niż dwa miesiące.
15. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa Komisji do przyjmowania i zmiany wytycznych zgodnie z art. 56. Pozostaje on bez uszczerbku dla możliwości opracowywania przez *ENTSO gazu i wodoru* niewiążących wytycznych w obszarach określonych w ust. 1 i 2, w przypadku gdy takie wytyczne nie obejmują obszarów, których dotyczy wniosek skierowany do *ENTSO gazu i wodoru* przez Komisję. *ENTSO gazu i wodoru* przedkłada wszelkie takie wytyczne ACER do zaopiniowania oraz należycie uwzględnia tę opinię.

Artykuł 55

Zmiany w kodeksach sieci

1. Komisja jest uprawniona do zmiany kodeksów sieci w obszarach wymienionych w art. 53 ust. 1 i 2 oraz w art. 54 ust. 1 i 2 zgodnie z odpowiednią procedurą określoną w tych artykułach.
2. Strony, które mogą mieć interes w związku z którymkolwiek kodeksem sieci przyjętym zgodnie z art. 52–55 w tym: *ENTSO gazu i wodoru*, organizacja OSD UE, organy regulacyjne, operatorzy systemów przesyłowych, operatorzy systemów dystrybucyjnych, użytkownicy systemu i konsumenci, mogą przedkładać ACER projekty zmian do tego kodeksu sieci. ACER może również proponować zmiany z własnej inicjatywy.
3. ACER może przedłożyć Komisji uzasadnione propozycje zmian, wyjaśniając, w jaki sposób takie wnioski są zgodne z celami kodeksów sieci określonymi w art. 52 niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy uzna propozycję zmian za

dopuszczalną, a także w przypadku zmian proponowanych z własnej inicjatywy, ACER konsultuje się ze wszystkimi zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2019/942.

Artykuł 56

Wytyczne

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania wiążących wytycznych w obszarach wymienionych w niniejszym artykule.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania wytycznych w obszarach, w których takie akty mogłyby być również opracowane w ramach procedury opracowywania kodeksów sieci zgodnie z art. 53 i 54. Te wytyczne przyjmuje się w drodze aktów delegowanych lub aktów wykonawczych, w zależności od odpowiednich uprawnień przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63, uzupełniających niniejsze rozporządzenie, dotyczących ustanowienia wytycznych w następujących obszarach:
 - a) szczegóły dotyczące usług związanych z dostępem stron trzecich, w tym charakter, czas trwania i inne wymogi dotyczące tych usług zgodnie z art. 5–7;
 - b) szczegóły dotyczące zasad będących podstawą mechanizmu alokacji zdolności oraz stosowania procedur zarządzania ograniczeniami w przypadku ograniczeń kontraktowych, zgodnie z art. 9 i 10;
 - c) szczegóły dotyczące dostarczania informacji i określenia informacji technicznych potrzebnych użytkownikom sieci do uzyskania skutecznego dostępu do systemu oraz określenia wszystkich odpowiednich punktów w celu spełnienia wymogów w zakresie przejrzystości, w tym informacji, które mają zostać podane do wiadomości publicznej dla wszystkich odpowiednich punktów, a także harmonogramu publikowania tych informacji, zgodnie z art. 30 i 31;
 - d) szczegóły dotyczące metod kalkulacji taryf związanych z transgranicznym handlem gazem ziemnym, zgodnie z art. 15 i 16 niniejszego rozporządzenia;
 - e) szczegóły dotyczące obszarów wymienionych w art. 23 ust. 6.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w celu zmiany wytycznych określonych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.
5. Przyjmując lub zmieniając wytyczne, Komisja konsultuje się z ACER, **ENTSO gazu i wodoru**, organizacją OSD UE oraz, w stosownych przypadkach, z innymi zainteresowanymi stronami.

Artykuł 57

Prawo państw członkowskich do wprowadzania bardziej szczegółowych środków

Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla praw państw członkowskich do utrzymania lub wprowadzenia środków zawierających przepisy bardziej szczegółowe niż te określone w niniejszym rozporządzeniu, w wytycznych, o których mowa w art. 56, lub w kodeksach sieci, o których mowa w art. 52–55, pod warunkiem że środki te są zgodne z prawem Unii.

Artykuł 58

Dostarczanie informacji oraz poufność

1. Państwa członkowskie oraz organy regulacyjne dostarczają Komisji, na wniosek, wszelkie informacje niezbędne do celów egzekwowania niniejszego rozporządzenia, w tym wytyczne i kodeksy sieci przyjęte na mocy niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja ustala rozsądny termin, w jakim należy dostarczać informacje, uwzględniając stopień złożoności i pilności wymaganych informacji.
3. Jeżeli państwo członkowskie lub organ regulacyjny, którego to dotyczy, nie przekaza informacji w ustalonym przez Komisję terminie, Komisja może zwrócić się o wszelkie informacje niezbędne do celów egzekwowania niniejszego rozporządzenia bezpośrednio do przedsiębiorstw, których to dotyczy.
Wysyłając przedsiębiorstwu wniosek o udzielenie informacji, Komisja przesyła równocześnie kopię tego wniosku do organów regulacyjnych państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się siedziba przedsiębiorstwa.
4. W swym wniosku o udzielenie informacji, Komisja określa podstawę prawną żądania, termin w jakim informacja ma zostać dostarczona, cel żądania, jak również kary przewidziane w art. 59 ust. 2 za dostarczenie informacji nieprawidłowych, niekompletnych lub wprowadzających w błąd.

5. Informacji, o których udzielenie się zwrócono, dostarczają właściciele przedsiębiorstwa lub ich przedstawiciele, a w przypadku osób prawnych, osoby fizyczne uprawnione do reprezentowania przedsiębiorstwa zgodnie z prawem lub ich statutem. W przypadku gdy do dostarczenia informacji w imieniu ich klienta upoważnieni są prawnicy, klient ponosi w pełni odpowiedzialność w przypadku gdy dostarczone informacje są nieprawdziwe, niepełne lub wprowadzają w błąd.
6. W przypadku gdy przedsiębiorstwo nie przekaże informacji, o których udzielenie się zwrócono, w wyznaczonym przez Komisję terminie lub dostarczy niepełnych informacji, Komisja może w drodze decyzji wymagać przekazania tych informacji. W decyzji tej określa się wymagane informacje oraz wskazuje odpowiedni termin, w jakim informacje mają zostać dostarczone. Decyzja ta informuje o sankcjach przewidzianych w art. 59 ust. 2. Zawiera ona również informacje o prawie do kontroli tej decyzji przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
Komisja wysłała równocześnie kopię swojej decyzji do organów regulacyjnych państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się miejsce zamieszkania osoby lub siedziba przedsiębiorstwa.
7. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, wykorzystuje się jedynie do celów egzekwowania niniejszego rozporządzenia.
Komisja nie ujawnia informacji, które uzyskano zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w przypadku, gdy informacje te są objęte tajemnicą zawodową.

Artykuł 59

Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia, kodeksów sieci i wytycznych przyjętych na podstawie art. 52–56 i wytycznych określonych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach, a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.

2. Komisja może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorstwa grzywnę nieprzekraczającą 1 % wartości całkowitego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym, w przypadku gdy przedsiębiorstwa te umyślnie lub przez zaniedbanie, w odpowiedzi na wniosek przesłany zgodnie z art. 58 ust. 4, dostarczyły nieprawdziwe, niepełne lub wprowadzające w błąd informacje, lub nie dostarczyły informacji w terminie ustalonym w decyzji podjętej zgodnie z art. 58 ust. 6 akapit pierwszy. Przy ustalaniu wysokości grzywny Komisja uwzględnia powagę naruszenia wymogów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Sankcje przewidziane zgodnie z ust. 1 oraz wszelkie decyzje podejmowane zgodnie z ust. 2 nie mogą mieć charakteru karnoprawnego.

Rozdział V

Przepisy końcowe

Artykuł 60

Nowa infrastruktura gazu ziemnego i wodoru

1. Istotna nowa infrastruktura gazu ziemnego, tj. połączenia wzajemne, instalacje LNG i instalacje magazynowe, mogą na wniosek zostać zwolnione na czas określony ze stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia, jak również art. 28, art. 27 ust. 1, art. 29, art. 54 i art. 72 ust. 7 i 9 oraz art. 73 ust. 1 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu]. Istotna nowa infrastruktura wodorowa, tj. połączenia wzajemne, terminale wodorowe i podziemne instalacje magazynowania wodoru, mogą na wniosek zostać zwolnione na czas określony ze stosowania przepisów art. 62, 31, 32, 33 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu] oraz art. 15 niniejszego rozporządzenia. ***Każde takie zwolnienie jest uzależnione od spełnienia wszystkich następujących warunków:***
 - a) inwestycja zwiększa konkurencję w zakresie dostaw gazu lub dostaw wodoru i zwiększa bezpieczeństwo dostaw;
 - b) inwestycja przyczynia się do ***osiągnięcia celów Unii w zakresie klimatu i energii;***

- c) poziom ryzyka związanego z inwestycją jest taki, że inwestycja nie miałaby miejsca bez zastosowania odstępstwa;
- ca) ***jako ewentualne alternatywne rozwiązania dla nowej infrastruktury uwzględniono rozwiązania po stronie popytu, które nie wymagają nowych inwestycji infrastrukturalnych;***
- d) infrastruktura jest własnością osoby fizycznej lub prawnej, odrębnej – przynajmniej w zakresie formy prawnej – od operatorów systemów, w których systemach ta infrastruktura ma zostać zbudowana;
- e) na użytkowników tej infrastruktury nałożone są opłaty; █
- f) zwolnienie nie może mieć szkodliwego wpływu na konkurencję na odpowiednich rynkach, na które inwestycja może mieć wpływ, na skuteczne funkcjonowanie ***wewnętrznego i zintegrowanego rynku energii, w tym gazu, energii elektrycznej, wodoru i rozwiązań po stronie popytu***, na skuteczne funkcjonowanie danych systemów podlegających regulacji, na obniżenie emisyjności ani na bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego w Unii;
- fa) ***infrastruktura nie otrzymała unijnej pomocy finansowej na roboty na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153¹⁹;***
- fb) ***zwolnienie promuje zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” oraz integrację systemu energetycznego i nie prowadzi do unieruchamiania aktywów.***

Warunki te należy oceniać z uwzględnieniem zasady solidarności energetycznej.

Organy krajowe powinny uwzględnić sytuację w innym dotkniętym państwie członkowskim i wyważyć ewentualne negatywne skutki z korzystnymi skutkami na jego terytorium.

2. Zwolnienie przewidziane w ust. 1 ma zastosowanie również w przypadku znacznego wzrostu zdolności istniejącej infrastruktury i zmian tej infrastruktury umożliwiających rozwój nowych źródeł dostaw ***gazu odnawialnego i gazu niskoemisyjnego***.

¹⁹ ***Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające instrument „Łącząc Europę” i uchylające rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014 (Dz.U. L 249 z 14.7.2021, s. 38).***

3. Organ regulacyjny może, indywidualnie dla każdego przypadku, podjąć decyzję o zwolnieniu, o którym mowa w ust. 1 i 2.

Przed przyjęciem decyzji o zwolnieniu organ regulacyjny lub, w stosownych przypadkach, inny właściwy organ tego państwa członkowskiego konsultuje się z:

- a) organami regulacyjnymi państw członkowskich, na których rynki nowa infrastruktura może wywierać wpływ; oraz
- b) odpowiednimi organami państw trzecich, w przypadku gdy dana infrastruktura jest połączona z siecią unijną objętą jurysdykcją państwa członkowskiego i rozpoczyna się lub kończy w państwie trzecim lub w państwach trzecich.

W przypadku gdy konsultowane organy państwa trzeciego nie odpowiedzą na zapytanie **lub nie podają w swojej odpowiedzi powodów zwolnienia** w rozsądnym czasie lub w ustalonym terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy, organ regulacyjny, którego to dotyczy, może podjąć konieczną decyzję.

4. W przypadku gdy dana infrastruktura znajduje się na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego, ACER może przedłożyć opinię doradczą organom regulacyjnym państw członkowskich, których to dotyczy, w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania wniosku o zwolnienie przez ostatni z tych organów regulacyjnych. Opinia ta może zostać wykorzystana jako podstawa ich decyzji.

W przypadku gdy wszystkie organy regulacyjne, których to dotyczy, osiągnęły porozumienie w sprawie decyzji o zwolnieniu w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania wniosku o zwolnienie przez ostatni z organów regulacyjnych, informują one ACER o swojej decyzji. W przypadku gdy dana infrastruktura jest linią przesyłową między państwem członkowskim a państwem trzecim, organ regulacyjny lub, w stosownych przypadkach, inny właściwy organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się pierwszy punkt połączenia międzysystemowego z siecią państw członkowskich, przed podjęciem decyzji o zwolnieniu może konsultować się z odpowiednim organem tego państwa trzeciego w celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do danej infrastruktury na terytorium i, w stosownych przypadkach, na morzu terytorialnym tego państwa członkowskiego. W przypadku gdy konsultowany organ państwa trzeciego nie odpowie na zapytanie w rozsądnym czasie lub w ustalonym terminie

nieprzekraczającym trzech miesięcy, organ regulacyjny, którego to dotyczy, może podjąć konieczną decyzję.

ACER wykonuje zadania powierzone organom regulacyjnym państw członkowskich, których to dotyczy, na mocy tego artykułu:

- a) w przypadku gdy wszystkie organy regulacyjne, których to dotyczy, nie zdołały osiągnąć porozumienia w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania wniosku o zwolnienie przez ostatni z tych organów regulacyjnych; lub
- b) na wspólny wniosek organów regulacyjnych, których to dotyczy.

Wszystkie organy regulacyjne, których to dotyczy, mogą wspólnie wystąpić z wnioskiem o przedłużenie terminu, o którym mowa w lit. a) akapit trzeci, o maksymalnie trzy miesiące.

5. Przed podjęciem decyzji ACER konsultuje się z odpowiednimi organami regulacyjnymi oraz z wnioskodawcami.
6. Zwolnienie może obejmować całość lub część zdolności nowej infrastruktury lub istniejącej infrastruktury o znacząco zwiększonej zdolności.

Przy podejmowaniu decyzji w sprawie zwolnienia należy zwrócić uwagę, indywidualnie dla każdego przypadku, na potrzebę nałożenia warunków dotyczących okresu obowiązywania zwolnienia i niedyskryminacyjnego dostępu do infrastruktury. W trakcie podejmowania decyzji w sprawie tych warunków uwzględnia się w szczególności dodatkową zdolność, która ma być zbudowana lub zmianę istniejącej zdolności, horyzont czasowy projektu oraz uwarunkowania krajowe.

Przed przyznaniem zwolnienia, organ regulacyjny podejmuje decyzje w sprawie zasad i mechanizmów zarządzania i alokacji zdolności. Zgodnie z tymi zasadami wszyscy potencjalni użytkownicy infrastruktury są wzywani do zgłoszenia swojego zainteresowania zawieraniem umów dotyczących zdolności, zanim nastąpi alokacja zdolności dla nowej infrastruktury, w tym również alokacja na własny użytek. Organ regulacyjny wymaga, aby zasady dotyczące zarządzania ograniczeniami obejmowały obowiązek oferowania niewykorzystanej zdolności na rynku, jak również wymaga, aby użytkownicy infrastruktury byli uprawnieni do handlu swoimi

zakontraktowanymi zdolnościami na rynku wtórnym. W swojej ocenie kryteriów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i e), organ regulacyjny uwzględnia wyniki procedury alokacji zdolności.

Decyzję w sprawie zwolnienia, w tym warunki, o których mowa w niniejszym ustępie akapit drugi, uzasadnia się należycie i publikuje.

7. Analizując, czy oczekuje się, że istotna nowa infrastruktura zwiększy bezpieczeństwo dostaw zgodnie z ust. 1 lit. a), właściwy organ rozważa, w jakim stopniu nowa infrastruktura ma poprawić wypełnianie przez państwa członkowskie ich obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938²⁰, zarówno na szczeblu regionalnym, jak i krajowym.
8. Państwa członkowskie **zapewniają, aby** ich organ regulacyjny lub ACER **przedkładały**, w stosownych przypadkach, odpowiedniemu podmiotowi w państwie członkowskim, w celu uzyskania decyzji formalnej, swoją opinię w sprawie wniosku o zwolnienie. Opinię tę publikuje się wraz z decyzją.
9. Organ regulacyjny niezwłocznie przekazuje Komisji kopię każdego wniosku o zwolnienie z chwilą otrzymania go. Właściwy organ bezzwłocznie zgłasza Komisji decyzję o zwolnieniu, wraz ze wszystkimi niezbędnymi informacjami. Informacje te mogą zostać przedłożone Komisji w formie podsumowania, umożliwiającego jej ocenę decyzji o zwolnieniu. Informacje zawierają w szczególności:
 - a) szczegółowe powody, na podstawie których organ regulacyjny lub państwo członkowskie przyznały zwolnienie lub odmówiły jego przyznania, wraz z odniesieniem do odpowiedniej litery lub liter ust. 1, na których oparta jest taka decyzja, w tym również informacje finansowe uzasadniające potrzebę zastosowania zwolnienia;
 - b) przeprowadzone analizy wpływu na konkurencję i skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego powodowanego przyznaniem zwolnienia;

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1).

- c) powody okresu trwania zwolnienia i wielkości udziału całkowitej zdolności danej infrastruktury, na którą przyznano zwolnienie;
- d) w przypadku zwolnienia dotyczącego połączenia wzajemnego, wyniki konsultacji z zainteresowanymi organami regulacyjnymi;
- e) wpływ infrastruktury na dywersyfikację dostaw.

10. W terminie 50 dni roboczych od następnego dnia po otrzymaniu powiadomienia zgodnie z ust. 7 Komisja może podjąć decyzję o zwróceniu się do organów powiadamiających, aby zmieniły lub cofnęły decyzję o zwolnieniu. ***Przed podjęciem decyzji w sprawie zwolnienia Komisja może zasięgnąć opinii Europejskiego Naukowego Komitetu Doradczego ds. Zmian Klimatu ustanowionego na mocy art. 10a rozporządzenia (WE) nr 401/2009²¹ dotyczącej kwestii, czy zwolnienie przyczynia się do osiągnięcia celów Unii w zakresie klimatu i energii.*** Termin ten może zostać przedłużony o dodatkowe 50 dni roboczych w przypadku gdy Komisja zwróci się o przekazanie dalszych informacji. Bieg tego dodatkowego terminu rozpoczyna się następnego dnia po otrzymaniu pełnych informacji. Początkowy termin może również zostać przedłużony za zgodą zarówno Komisji, jak i organów powiadamiających.

Zgłoszenie uważa się za cofnięte w przypadku gdy informacje, o które wystąpiono, nie zostały dostarczone w terminie wyznaczonym we wniosku, o ile przed jego upływem nie został on przedłużony za zgodą zarówno Komisji, jak i organu regulacyjnego lub organ regulacyjny, w należycie uzasadnionym oświadczeniu, poinformował Komisję o tym, że uważa powiadomienie za kompletne.

Organ regulacyjny stosuje się do decyzji Komisji w sprawie zmiany decyzji lub cofnięcia decyzji o zwolnieniu w terminie miesiąca i odpowiednio informuje Komisję.

Komisja zachowuje poufność szczególnie chronionych informacji handlowych.

W przypadku gdy Komisja zatwierdzi decyzję o zwolnieniu, zatwierdzenie to wygasa:

²¹ ***Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz.U. L 126 z 21.5.2009, s. 13).***

- a) po upływie dwóch lat od przyjęcia, w przypadku gdy budowa infrastruktury jeszcze się nie rozpoczęła,
 - b) po upływie pięciu lat od przyjęcia, jeżeli infrastruktura nie zaczęła funkcjonować w tym okresie, chyba że Komisja uzna, że wszelkie opóźnienia wynikają z poważnych przeszkód niezależnych od osoby *fizycznej lub prawnej*, której przyznano zwolnienie.
11. Komisja posiada uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 63, ustanawiających wytyczne dotyczące stosowania warunków określonych w ust. 1 niniejszego artykułu oraz procedury, zgodnie z którymi należy postępować do celów stosowania ust. 3, 6, 8 i 9 niniejszego artykułu.
- 11a. *Zwolnienia ustanowione do dnia [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] pozostają w mocy.***

Artykuł 61

Procedura komitetowa

1. Komisja jest wspierana przez [nazwa komitetu] ustanowiony na mocy art. 84 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx]. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 62

Odstępstwa

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do systemów przesyłowych gazu ziemnego znajdujących się w państwach członkowskich — w okresie obowiązywania odstępstw przyznanych zgodnie z art. art. 80 [nowej dyrektywy w sprawie gazu];

W odniesieniu do odstępstw przyznanych na mocy art. 81 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu XXXX] Komisja do dnia [trzy miesiące od daty przyjęcia niniejszego rozporządzenia] przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat

odstępstw przyznanych na mocy wspomnianego powyżej artykułu [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu]. Następnie Komisja przedkłada takie sprawozdanie na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego. Sprawozdanie zawiera w szczególności ocenę wpływu odstępstw na skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego gazu ziemnego i konkurencję na tym rynku, a także na bezpieczeństwo dostaw energii i podstawowe interesy bezpieczeństwa Unii i państw członkowskich, z uwzględnieniem zasady solidarności energetycznej i celów planu REPowerEU. Jeżeli w sprawozdaniu stwierdzi się, że przyznane odstępstwo zagraża skutecznemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego gazu ziemnego lub konkurencji na tym rynku, bezpieczeństwu dostaw energii lub podstawowym interesom bezpieczeństwa Unii lub państw członkowskich, w terminie jednego miesiąca od przedłożenia sprawozdania Komisja podejmuje decyzję zobowiązującą odpowiedni właściwy organ do uchylecia odstępstwa. Po uchyleciu odstępstwa odpowiednie państwo członkowskie dba o to, aby egzekwowanie przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu i [przekształconej dyrektywie w sprawie gazu] uwzględniało ich skuteczne stosowanie na terytorium Unii oraz zintegrowany charakter linii przesyłowej.

Artykuł 63

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 28, 53, 54, 56 i 60, powierza się Komisji na **okres pięciu lat** od dnia [data wejścia w życie]. **Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.**
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 28, 53, 54, 56 i 60, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 28, 53, 54, 56 **lub** 60 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 64

Zmiana w decyzji (UE) 2017/684

Obowiązki w zakresie powiadamiania dotyczące umów międzyrządowych w dziedzinie energii dotyczących gazu, określone w decyzji (UE) 2017/684, interpretuje się jako obejmujące umowy międzyrządowe dotyczące wodoru, w tym związków wodoru, takich jak amoniak i ciekłe organiczne nośniki wodoru.

Artykuł 65

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2019/942

W rozporządzeniu (UE) 2019/942 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:
 - „a) wydaje opinie i zalecenia skierowane do operatorów systemów przesyłowych, ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu **i wodoru**, organizacji OSD UE, regionalnych centrów koordynacyjnych, wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej oraz podmiotów utworzonych przez operatorów systemów przesyłowych gazu, operatorów systemów LNG, operatorów systemów magazynowych gazu lub magazynowania wodoru lub operatorów sieci wodorowych;”;
- 2) art. 3 ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Na wniosek ACER organy regulacyjne, ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru*, regionalne centra koordynacji, organizacja OSD UE, operatorzy systemów przesyłowych, operatorzy sieci wodorowych, wyznaczeni operatorzy rynku energii elektrycznej oraz podmioty utworzone przez operatorów systemów przesyłowych gazu, operatorów systemów LNG, operatorów systemów magazynowych gazu lub magazynowania wodoru lub operatorów terminali wodorowych, *rynku gazu lub wodoru oraz dostawców gazu i wodoru* udostępniają ACER informacje niezbędne do wykonywania jej zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia, chyba że ACER już wystąpiła z wnioskiem o udzielenie takich informacji i je otrzymała.”;

3) art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 3 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

- „1. ACER przedstawia Komisji opinię w sprawie projektu statutu, wykazu członków oraz projektu regulaminu wewnętrznego ENTSO energii elektrycznej zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/943, ENTSO gazu *i wodoru* zgodnie z art. 22 ust. 2 [rozporządzenia w sprawie gazu] ■ oraz organizacji OSD UE zgodnie z art. 53 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/943 i art. 37 ust. 4 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804].”;
2. ACER monitoruje wykonywanie zadań ENTSO energii elektrycznej zgodnie z art. 32 rozporządzenia (UE) 2019/943, ENTSO gazu *i wodoru* zgodnie z art. 24 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804] ■ oraz organizacji OSD UE, jak określono w art. 55 rozporządzenia (UE) 2019/943 i art. 38 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804].”;
3. ACER może przedstawiać opinie:
 - a) ENTSO energii elektrycznej, zgodnie z art. 30 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2019/943, oraz ENTSO gazu *i wodoru*, zgodnie z art. 23 ust. 2 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804] ■ – dotyczące kodeksów sieci;”;

b) ENTSO energii elektrycznej, zgodnie z art. 32 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/943, ENTSO gazu *i wodoru*, zgodnie z art. 24 ust. 2 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] – dotyczące projektu planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym oraz innych odpowiednich dokumentów, o których mowa w art. 30 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/943, art. 23 ust. 3 i art. 42 ust. 1 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804], z uwzględnieniem celów, jakimi są niedyskryminacja, skuteczna konkurencja oraz sprawne i bezpieczne funkcjonowanie rynków wewnętrznych energii elektrycznej i gazu ziemnego;”;

4) art. 4 ust. 6, art. 4 ust. 7 i art. 4 ust. 8 otrzymują brzmienie:

„6. Właściwe organy regulacyjne prowadzą koordynację w celu wspólnego ustalenia, czy ma miejsce niewykonywanie przez ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru* oraz organizację OSD UE lub regionalne centra koordynacji ich obowiązków wynikających z prawa Unii, i podejmują odpowiednie działania zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. c) i art. 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 lub art. 72 ust. 1 lit. e) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 803].

ACER, na wiosek co najmniej jednego organu regulacyjnego lub z własnej inicjatywy, wydaje uzasadnioną opinię, a także zalecenia dla ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru*, organizacji OSD UE lub regionalnych centrów koordynacji dotyczące wykonywania przez nie ich obowiązków.

7. Jeżeli w uzasadnionej opinii ACER stwierdzono przypadek potencjalnego niewykonywania przez ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru*, organizację OSD UE lub regionalne centrum koordynacji ich obowiązków, właściwe organy regulacyjne podejmują jednomyślnie skoordynowane decyzje stwierdzające, czy miało miejsce niewykonywanie odpowiednich obowiązków, oraz, w stosownych przypadkach, określające, jakie środki mają zostać podjęte przez ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru*, organizację OSD UE lub regionalne centrum koordynacji w celu usunięcia niewykonywania obowiązków. Jeżeli organy regulacyjne nie zdołają podjąć jednomyślnie takich

skoordynowanych decyzji w terminie czterech miesięcy od dnia otrzymania uzasadnionej opinii ACER, sprawę przekazuje się ACER celem podjęcia decyzji zgodnie z art. 6 ust. 10.

8. Jeżeli niewykonywanie obowiązków przez ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru*, organizację OSD UE lub regionalne centrum koordynacji, stwierdzone zgodnie z ust. 6 lub 7 niniejszego artykułu, nie zostanie usunięte w terminie trzech miesięcy, lub jeżeli organ regulacyjny państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba podmiotu, nie podjął działań w celu zapewnienia zgodności, ACER wydaje zalecenie dla organu regulacyjnego do podjęcia działania zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. c) oraz 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 lub art. 74 ust. 1 lit. d) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] w celu zapewnienia, aby ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru*, organizacja OSD UE lub regionalne centrum koordynacji wykonało swoje obowiązki oraz informuje Komisję.”;

5) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. ACER uczestniczy w opracowywaniu kodeksów sieci zgodnie z art. 59 rozporządzenia (UE) 2019/943 oraz art. 53 i 54 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804], a także wytycznych zgodnie z art. 61 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2019/943 oraz art. 56 ust. 5 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]. ACER w szczególności:
- a) przedkłada Komisji niewiążące wytyczne ramowe, w przypadku gdy Komisja wystąpi do niego z takim wnioskiem zgodnie z art. 59 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 ust. 4 lub art. 54 ust. 4 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]. ACER dokonuje przeglądu wytycznych ramowych i przedkłada je ponownie Komisji, w przypadku gdy wystąpi ona do niego z takim wnioskiem zgodnie z art. 59 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 ust. 7 lub art. 54 ust.

7 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804];

- b) dokonuje przeglądu kodeksu sieci zgodnie z art. 59 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 ust. 11 lub art. 54 ust. 11 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]. Dokonując przeglądu, ACER uwzględnia uwagi przekazane przez wszystkie zaangażowane strony w trakcie prac nad zmienionym kodeksem sieci, którymi kieruje ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru* lub organizacja OSD UE, oraz przeprowadza formalne konsultacje z właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie wersji, która ma zostać przedłożona Komisji. W tym celu ACER może, w stosownych przypadkach, skorzystać z pomocy komitetu ustanowionego na podstawie kodeksów sieci. ACER przedstawia Komisji sprawozdanie na temat wyników konsultacji. Następnie ACER przedkłada Komisji zmieniony kodeks sieci zgodnie z art. 59 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 ust. 11 lub art. 54 ust. 11 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]. Jeżeli ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru* lub organizacja OSD UE nie opracowały kodeksu sieci, ACER przygotowuje i przedkłada projekt kodeksu sieci Komisji, w przypadku gdy Komisja wystąpi do niej z takim wnioskiem zgodnie z art. 59 ust. 12 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 ust. 12 lub art. 54 ust. 12 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804];
- c) przedstawia Komisji należycie uzasadnioną opinię, zgodnie z art. 32 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 24 ust. 1 lub art. 46 ust. 2 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804], w przypadku gdy ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu *i wodoru* lub organizacja OSD UE nie wdrożyły kodeksu sieci opracowanego zgodnie z art. 30 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 23 ust. 1 lub art. 42 ust. 1 lit. a) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu

proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] lub kodeksu sieci ustanowionego zgodnie z art. 59 ust. 3–12 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 ust. 3–12 lub art. 54 ust. 3–12 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804], który nie został jednak przyjęty przez Komisję zgodnie z art. 59 ust. 13 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 ust. 13 lub art. 54 ust. 13 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804];

- d) monitoruje i analizuje wdrażanie kodeksów sieci przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 59 rozporządzenia (UE) 2019/943 i art. 53 i 54 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804] oraz wytycznych przyjętych zgodnie z art. 61 rozporządzenia (UE) 2019/943 oraz art. 56 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804], ich wpływ na harmonizację obowiązujących przepisów mających na celu ułatwienie integracji rynku, a także na niedyskryminację, skuteczną konkurencję i sprawne funkcjonowanie rynku, oraz przedkłada sprawozdanie Komisji.”;

- 6) art. 6 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„3. Do dnia 5 lipca 2022 r., a następnie co cztery lata, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące niezależności organów regulacyjnych, zgodnie z art. 57 ust. 7 dyrektywy (UE) 2019/944 oraz art. 70 ust. 6 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 803].”;

- 7) w art. 6 dodaje się ust. 9a, 9b, 9c i 9d w brzmieniu:

„9a) ACER wydaje zalecenia dla organów regulacyjnych i operatorów sieci dotyczące regulowanych baz aktywów zgodnie z art. 4 ust. 4 [rozporządzenia w sprawie gazu].

9b) ACER może wydawać zalecenia dla organów regulacyjnych dotyczące alokacji kosztów rozwiązań dotyczących ograniczeń w przepływach transgranicznych wynikających z różnic w jakości gazu zgodnie z art. 19 ust. 8

[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804] **oraz spowodowanych wystąpieniem zakłóceń w dostawach gazu.**

- 9c) ACER może wydawać zalecenia dla organów regulacyjnych dotyczące alokacji kosztów rozwiązań dotyczących ograniczeń w przepływach transgranicznych wynikających z różnic w jakości wodoru zgodnie z art. 39 ust. 8 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804].
- 9d) ACER publikuje sprawozdania z monitorowania ograniczeń przesyłowych w punktach połączeń międzysystemowych zgodnie z załącznikiem I sekcja 2.2.1 pkt 2 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804].”;
- 8) art. 6 ust. 10 akapit pierwszy lit. b) i c) otrzymują brzmienie:
- „b) kodeksów sieci i wytycznych, o których mowa w art. 59–61 rozporządzenia (UE) 2019/943, przyjętych przed dniem 4 lipca 2019 r. i późniejszych wersji tych kodeksów sieci i wytycznych;
- c) kodeksów sieci i wytycznych, o których mowa w art. 59–61 rozporządzenia (UE) 2019/943, przyjętych jako akty wykonawcze na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.; lub”;
- 9) w art. 6 ust. 10 akapit pierwszy dodaje się następujące litery:
- „d) wytycznych zgodnie z załącznikiem I do [rozporządzenia w sprawie gazu]; lub
- e) kodeksów sieci i wytycznych, o których mowa w art. 53–56 [rozporządzenia w sprawie gazu].”;
- 10) art. 6 ust. 10 akapit drugi lit. a) otrzymuje brzmienie:
- „a) jeżeli właściwe organy regulacyjne nie były w stanie osiągnąć porozumienia w terminie sześciu miesięcy od przedłożenia sprawy ostatniemu z tych organów regulacyjnych lub w terminie czterech miesięcy w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, w art. 59 ust. 1 lit. c) lub art. 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 lub art. 72 ust. 1 lit. e)

[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 803];”;

11) art. 6 ust. 10 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Właściwe organy regulacyjne mogą zwrócić się wspólnie z wnioskiem o przedłużenie terminu, o którym mowa w akapicie drugim lit. a) niniejszego ustępu, na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 4 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, art. 59 ust. 1 lit. c) lub art. 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 lub art. 72 ust. 1 lit. e) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 803]”;

12) art. 6 ust. 10 akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli uprawnienia do wydawania decyzji dotyczących kwestii transgranicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zostały powierzone organom regulacyjnym w nowych kodeksach sieci lub wytycznych, o których mowa w art. 59–61 rozporządzenia (UE) 2019/943, przyjętych w formie aktów delegowanych po dniu 4 lipca 2019 r., ACER jest uprawniona wyłącznie na zasadzie dobrowolności zgodnie z akapitem drugim lit. b) niniejszego ustępu, na podstawie wniosku złożonego przez co najmniej 60 % właściwych organów regulacyjnych. Jeżeli zaangażowane są tylko dwa organy regulacyjne, którykolwiek z nich może skierować sprawę do ACER.”;

13) art. 6 ust. 12 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wydaje decyzję w terminie sześciu miesięcy od dnia przekazania sprawy lub w terminie czterech miesięcy w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, w art. 59 ust. 1 lit. c) lub w art. 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 lub art. 72 ust. 1 lit. e) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 803]; oraz”;

14) art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„W ramach wykonywania swoich zadań, w szczególności w ramach procesu opracowywania wytycznych ramowych zgodnie z art. 59 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 i 54 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], oraz w ramach procesu

proponowania zmian kodeksów sieci na podstawie art. 60 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 55 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] ACER prowadzi na wczesnym etapie szerokie konsultacje z uczestnikami rynku, operatorami systemów przesyłowych, operatorami sieci wodorowych, konsumentami, użytkownikami końcowymi oraz, w stosownych przypadkach, z organami ochrony konkurencji, nie naruszając ich kompetencji, w otwarty i przejrzysty sposób, w szczególności gdy jego zadania dotyczą operatorów systemów przesyłowych i operatorów sieci wodorowych.”;

15) w art. 15 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. ACER wydaje badania porównujące efektywność kosztów ponoszonych przez operatorów systemów przesyłowych UE zgodnie z art. 17 ust. 2 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804].

7. ACER przedkłada opinie określające zharmonizowany format publikacji informacji technicznych na temat dostępu do sieci wodorowych zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia.”;

16) art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„ACER, w ścisłej współpracy z Komisją, państwami członkowskimi i właściwymi organami krajowymi, w tym z organami regulacyjnymi, oraz bez uszczerbku dla uprawnień organów ochrony konkurencji, monitoruje rynki hurtowe i detaliczne energii elektrycznej i gazu ziemnego, **w tym funkcjonowanie tych rynków**, ceny hurtowe i detaliczne energii elektrycznej i gazu ziemnego **oraz mechanizm ustalania cen, łącznie z cenami określonymi w umowach handlowych, pod kątem ewentualnych antykonkurencyjnych, nieuczciwych i nieprzejrzystych zachowań operatorów rynku, a także** przestrzeganie praw konsumentów określonych w dyrektywie (UE) 2019/944 i w [przekształconej dyrektywie w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 803], wpływ zmian rynkowych na odbiorców będących gospodarstwami domowymi, dostęp do sieci, w tym dostęp do energii elektrycznej wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii, postępy w budowie połączeń wzajemnych, potencjalne bariery dla obrotu transgranicznego, w tym wpływ mieszania wodoru w systemie gazu ziemnego i

bariery dla transgranicznego przepływu biometanu, bariery regulacyjne dla nowych podmiotów wchodzących na rynek i mniejszych podmiotów, w tym obywatelskich społeczności energetycznych *i społeczności energii ze źródeł odnawialnych*, interwencje państwa uniemożliwiające odzwierciedlanie w cenach faktycznych niedoborów, takie jak te określone w art. 10 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/943 oraz działania państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w oparciu o wyniki oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim, o której mowa w art. 23 tego rozporządzenia, ze szczególnym uwzględnieniem oceny ex post, o której mowa w art. 17 rozporządzenia (UE) 2019/941.”;

17) w art. 15 ust. 1 dodaje się akapit drugi w brzmieniu:

„ACER, w ścisłej współpracy z Komisją, państwami członkowskimi i właściwymi organami krajowymi, w tym z organami regulacyjnymi, i bez uszczerbku dla kompetencji organów ochrony konkurencji, monitoruje rynki wodoru, w szczególności wpływ zmian na rynku na odbiorców wodoru, dostęp do sieci wodorowej, w tym dostęp wodoru produkowanego z odnawialnych źródeł energii do sieci, postępy w zakresie połączeń wzajemnych i potencjalne bariery w handlu transgranicznym.”;

18) art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„ACER publikuje co roku sprawozdanie w sprawie wyników monitorowania, o którym mowa w ust. 1. W sprawozdaniu tym ACER wskazuje wszelkie przeszkody, *w tym wszelkie antykonkurencyjne, nieuczciwe i nieprzejrzyste zachowania operatorów rynku*, w dokończeniu budowy rynków wewnętrznych energii elektrycznej, gazu ziemnego i wodoru.”;

Artykuł 66

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 1227/2011

W rozporządzeniu nr 1227/2011 wprowadza się następujące zmiany:

a) w art. 2, art. 3 ust. 3 i 4, art. 4 ust. 1 oraz art. 8 ust. 5 sformułowanie „energia elektryczna lub gaz ziemny” zastępuje się sformułowaniem „energia elektryczna, wodór lub gaz ziemny”;

aa) w art. 2 dodaje się punkty w brzmieniu:

- „16) „obrot LNG” oznacza oferty kupna lub sprzedaży LNG lub transakcje, których przedmiotem jest zakup lub sprzedaż LNG:*
- a) które przewidują dostawę w Unii;*
 - b) które skutkują dostawą w Unii; lub*
 - c) w ramach których jeden kontrahent dokonuje regazyfikacji LNG w terminalu w Unii;*
- 17) „dane dotyczące rynku LNG” oznaczają ewidencję ofert kupna i sprzedaży lub transakcji dotyczących obrotu LNG wraz z odpowiednimi informacjami określonymi w art. 8d;*
- 18) „uczestnik rynku LNG” oznacza osobę fizyczną lub prawną – niezależnie od jej miejsca rejestracji lub miejsca zamieszkania – która zajmuje się obrotem LNG;*
- 19) „oszacowanie ceny LNG” oznacza określenie dziennej ceny referencyjnej obrotu LNG zgodnie z metodą, którą określa Agencja;*
- 20) „poziom odniesienia dla LNG” oznacza określenie spreadu między oszacowaniem ceny LNG a ceną rozliczeniową dla kontraktu terminowego typu futures na gaz na następny miesiąc, będącego przedmiotem obrotu w wirtualnym punkcie obrotu (TTF), ustalaną codziennie przez ICE Endex Markets B.V.;*
- b) w art. 6 ust. 2 sformułowanie „rynki energii elektrycznej i gazu” zastępuje się sformułowaniem „rynki energii elektrycznej, wodoru i gazu ziemnego”;
- ba) *dodaje się artykuły w brzmieniu:*

„Artykuł 8a

Zadania i uprawnienia Agencji w zakresie szacowania ceny LNG i ustalania wskaźników referencyjnych LNG

- 1. Agencja sporządza i publikuje oszacowanie ceny LNG. Na potrzeby oszacowania ceny LNG Agencja systematycznie gromadzi i przetwarza dane dotyczące transakcji na rynku LNG.*
- 2. Agencja opracowuje i publikuje wskaźnik referencyjny LNG i w tym celu systematycznie gromadzi i przetwarza wszystkie dane dotyczące rynku LNG.*

- 3. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 4 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 określone w niniejszym rozporządzeniu obowiązki i zakazy dotyczące uczestników rynku mają zastosowanie do uczestników rynku LNG. Zastosowanie do nich mają też uprawnienia powierzone Agencji na mocy niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1348/2014, w tym przepisy dotyczące zachowania poufności.*

Artykuł 8b

Publikacja oszacowania ceny LNG i poziomu odniesienia dla LNG

- 1. Oszacowanie ceny LNG, o którym mowa w art. 8a ust. 1, publikuje się codziennie, nie później niż o godz. 18.00 czasu środkowoeuropejskiego, dla oszacowania ceny w transakcji bezwarunkowej typu outright. Agencja publikuje też codziennie poziom odniesienia dla LNG, o którym mowa w art. 8a ust. 2, nie później niż o godz. 19.00 czasu środkowoeuropejskiego lub tak szybko, jak jest to technicznie możliwe.*
- 2. Do celów niniejszego artykułu Agencja może korzystać z usług strony trzeciej.*

Artykuł 8c

Dostarczanie Agencji danych dotyczących rynku LNG

- 1. Uczestnicy rynku LNG przekazują codziennie Agencji dane dotyczące rynku LNG zgodnie ze specyfikacjami określonymi w art. 8d, w znormalizowanym formacie, przy użyciu protokołu komunikacyjnego gwarantującego wysoką jakość przesyłu danych oraz w czasie na tyle zbliżonym do czasu rzeczywistego, na ile jest to technicznie możliwe, przed publikacją dziennego oszacowania ceny LNG (godz. 18.00 czasu środkowoeuropejskiego).*
- 2. Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające moment, do kiedy należy przekazać dane dotyczące rynku LNG przed codzienną publikacją oszacowania ceny LNG, o której mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 21 ust. 2.*
- 3. W stosownych przypadkach Agencja, po konsultacji z Komisją, wydaje wskazówki dotyczące:*

- a) *szczegółowych informacji, które mają być zgłaszane, oprócz aktualnych szczegółów dotyczących transakcji i podstawowych danych podlegających zgłoszeniu na podstawie rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1348/2014, w tym ofert kupna i sprzedaży; oraz*
 - b) *procedury, standardowego i elektronicznego formatu oraz wymogów technicznych i organizacyjnych dotyczących przekazywania danych, które mają być stosowane przy przekazywaniu wymaganych danych dotyczących rynku LNG.*
4. *Uczestnicy rynku LNG przekazują Agencji wymagane dane dotyczące rynku LNG nieodpłatnie i za pośrednictwem utworzonych przez nią kanałów sprawozdawczych, w miarę możliwości przy zastosowaniu istniejących i dostępnych procedur.*

Artykuł 8d

Jakość danych dotyczących rynku LNG

1. *Dane dotyczące rynku LNG obejmują szczegółowe informacje na temat:*
- a) *stron umowy, w tym wskazanie, kto jest kupującym, a kto sprzedającym;*
 - b) *strony dokonującej zgłoszenia;*
 - c) *ceny transakcyjnej;*
 - d) *ilości będących przedmiotem umowy;*
 - e) *wartości umowy;*
 - f) *okna czasowego dostawy ładunku LNG;*
 - g) *warunków dostawy;*
 - h) *punktów dostawy;*
 - i) *informacji o znaczniku czasu w odniesieniu do wszystkich następujących elementów:*
 - (i) *czas złożenia oferty kupna lub sprzedaży;*
 - (ii) *czas transakcji;*
 - (iii) *czas zgłoszenia oferty kupna, oferty sprzedaży lub transakcji;*

(iv) moment otrzymania przez Agencję danych dotyczących rynku LNG.

2. *Uczestnicy rynku LNG przekazują Agencji dane dotyczące rynku LNG w następujący sposób:*
- a) *ceny jednostkowe dla transakcji oraz ofert kupna i sprzedaży zgłasza się w walucie określonej w umowie i w EUR/MWh oraz, w stosownych przypadkach, uwzględnia się stosowane kursy przeliczenia i wymiany;*
 - b) *ilości będące przedmiotem umowy zgłasza się w jednostkach określonych w umowach i w MWh;*
 - c) *okno czasowe dostawy zgłasza się jako daty dostawy wyrażone w formacie UTC;*
 - d) *punkt dostawy wskazuje ważny identyfikator z wykazu sporządzonego przez Agencję, taki jak ten, o którym mowa w wykazie instalacji LNG podlegających obowiązkowi sprawozdawczym oraz niniejszemu rozporządzeniu i rozporządzeniu wykonawczemu (UE) nr 1348/2014; informacje dotyczące znacznika czasu zgłasza się w formacie UTC;*
 - e) *w stosownych przypadkach formułę cenową zawartą w umowie długoterminowej, z której wyprowadza się cenę, podaje się w pełnym brzmieniu.*
3. *Agencja wydaje wskazówki dotyczące kryteriów, według których uznaje się, że pojedynczy podmiot przekazujący dane odpowiada za znaczną część danych dotyczących rynku LNG przedłożonych we wskazanym okresie odniesienia, oraz tego, w jaki sposób należy uwzględnić tę sytuację w oszacowaniach ceny LNG i poziomach odniesienia dla LNG.*

Artykuł 8e

Ciągłość działania

Agencja regularnie dokonuje przeglądu, aktualizacji i publikacji swojej metody szacowania ceny referencyjnej LNG i obliczania poziomu odniesienia dla LNG, a także metody stosowanej do celów zgłaszania danych dotyczących rynku LNG oraz publikacji swoich oszacowań ceny LNG i poziomów odniesienia dla LNG, z uwzględnieniem opinii podmiotów przekazujących dane rynkowe.”;

Artykuł 67

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2017/1938

W rozporządzeniu (UE) 2017/1938 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy służące zagwarantowaniu bezpieczeństwa dostaw gazu w Unii poprzez zapewnienie prawidłowego i ciągłego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ziemnego, **gazu** odnawialnego i **gazu** niskoemisyjnego (zwanych dalej „gazem”), poprzez umożliwienie wprowadzenia środków wyjątkowych, w przypadku gdy rynek nie jest już w stanie zapewnić wymaganych dostaw gazu, w tym środków solidarnościowych stosowanych w ostateczności, oraz poprzez przejrzyste określenie i podział obowiązków pomiędzy przedsiębiorstwa gazowe, państwa członkowskie i Unię w zakresie zarówno działań zapobiegawczych, jak i reakcji na konkretne zakłócenia dostaw gazu.

W niniejszym rozporządzeniu zachęca się również do stosowania środków zapobiegawczych, które pozwolą zmniejszyć zapotrzebowanie na gaz, w tym środków mających na celu poprawę efektywności energetycznej i zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych, aby zmniejszyć zależność Unii od importu gazu.”;

2) w art. 2 dodaje się definicje w brzmieniu:

„27) »gaz« oznacza gaz ziemny zgodnie z definicją w art. 2 pkt 1 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx];

29a) „system obrotu” oznacza którekolwiek z poniższych:

a) „rynek regulowany” zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 21 dyrektywy 2014/65/UE;

b) „wielostronną platformę obrotu” zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 22 dyrektywy 2014/65/UE;

c) „zorganizowaną platformę obrotu” zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 23 dyrektywy 2014/65/UE;

29b) „energetyczny towarowy instrument pochodny” oznacza towarowy instrument pochodny zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014²² – będący przedmiotem obrotu w systemie obrotu – którego instrumentem bazowym jest energia elektryczna lub gaz i którego termin wygaśnięcia nie przekracza 12 miesięcy;”;

3) w art. 2 dodaje się następujący akapit:

„Odniesienia do gazu ziemnego należy rozumieć jako odniesienia do gazu zdefiniowanego w pkt 27.”;

3a) art. 6b ust. 1 akapit trzeci lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) stosowanie dobrowolnego mechanizmu wspólnego udzielania zamówień na gaz ziemny;”;

4) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 1 listopada 2017 r. ENTSOG przeprowadza ogólnounijną symulację scenariuszy zakłócenia dostaw gazu i funkcjonowania infrastruktury gazowej. Symulacja obejmuje określenie i ocenę korytarzy dostaw awaryjnych gazu, ma także wskazać, które państwa członkowskie mogą zaradzić zidentyfikowanym ryzykom, w tym w odniesieniu do magazynowania i LNG, **a ponadto obejmuje scenariusze sprawdzające sposoby zmniejszenia zapotrzebowania na gaz poprzez środki w zakresie oszczędności energii i efektywności energetycznej.** Scenariusze zakłóceń dostaw i infrastruktury gazu oraz metodykę symulacji określa ENTSOG we współpracy z Grupą Koordynacyjną ds. Gazu. ENTSOG zapewnia odpowiedni poziom przejrzystości oraz dostęp do założeń modelowania stosowanych w swoich scenariuszach. Ogólnounijną symulację scenariuszy dotyczących dostaw gazu i zakłóceń infrastruktury powtarza

²² **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).**

się co cztery lata *do czasu, kiedy okoliczności będą uzasadniać* częstsze aktualizacje.”;

5) ust. 4 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) uwzględnienie ryzyka związanego z kontrolą nad infrastrukturą mającą znaczenie dla bezpieczeństwa dostaw gazu w zakresie, w jakim ryzyko to może obejmować, między innymi, ryzyko niedoinwestowania, ograniczenia dywersyfikacji, niewłaściwego wykorzystania istniejącej infrastruktury, w tym akumulację rezerw zdolności magazynowania, lub naruszenie prawa Unii;”;

6) dodaje się ■ artykuł ■ w brzmieniu:

„Artykuł 7a

Środki zapobiegawcze i nadzwyczajne

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki zapobiegawcze i nadzwyczajne, *w tym w zakresie oszczędności energii i efektywności energetycznej*. Środki te muszą uwzględniać wyniki ostatniej ogólnounijnej symulacji scenariuszy zakłóceń przewidzianej w art. 7 i odpowiednio przeciwdziałać zagrożeniom zidentyfikowanym we wspólnych i krajowych ocenach ryzyka.”;

7) art. 8 ust. 1 i art. 9 ust. 3–10 przenosi się do art. 7a ust. 2– 12;

8) dodaje się artykuły ■ w brzmieniu:

„Artykuł 7b

Efektywne i wspólne wykorzystanie infrastruktury i magazynowanie gazu

1. Państwa członkowskie zapewniają efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury na szczeblu krajowym i regionalnym z korzyścią dla bezpieczeństwa dostaw. W szczególności państwa członkowskie umożliwiają transgraniczną wymianę gazu i transgraniczny dostęp do magazynowania i LNG.
2. Wspólne oceny ryzyka i wszelkie późniejsze aktualizacje obejmują analizę: adekwatności zdolności dostępnych w regionie instalacji magazynowych, funkcjonowania zdolności magazynowania i ich wkładu w bezpieczeństwo dostaw w Unii, w tym ryzyka związanego z *bezpośrednią lub pośrednią własnością lub* kontrolą infrastruktury magazynowania istotnej dla

bezpieczeństwa dostaw gazu przez podmioty z państw trzecich. ***Wspólne oceny ryzyka i wszelkie późniejsze aktualizacje pozwalają określić środki w zakresie oszczędności energii i efektywności energetycznej w myśl zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” zgodnie z [art. X przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej] oraz zasady dotyczącej efektywności systemu zgodnie z [art. X przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej].*** W analizie tej porównuje się rolę magazynowania gazu z alternatywnymi środkami, takimi jak inwestycje w efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii. ***Analiza obejmuje oszczędność kosztową magazynowania gazu i uwzględnia ryzyko inwestycji osieroconych.***

3. W przypadku gdy wyniki tej analizy we wspólnej ocenie ryzyka lub jakiegokolwiek aktualizacji tej oceny wskazują, że istnieje ryzyko na poziomie regionalnym, które może stanowić zagrożenie dla jednego lub kilku państw członkowskich należących do tej samej grupy ryzyka, którego nie można rozwiązać w inny sposób, państwa członkowskie rozważają **■** umożliwienie pełnej integracji instalacji magazynowych w sieci operatora systemu przesyłowego, jeżeli w przeciwnym razie magazynowanie zostałoby przerwane, a takie wstrzymanie eksploatacji zagrażałoby bezpiecznemu i niezawodnemu funkcjonowaniu systemu przesyłowego. ***Państwa członkowskie konsultują się z odpowiednią grupą ryzyka przed dopuszczeniem takiej możliwości, w szczególności w kwestii sposobu, w jaki środki przeciwdziałają ryzyku zidentyfikowanemu we wspólnej ocenie ryzyka. Taki środek ma zastosowanie do wszystkich instalacji magazynowych, w tym składowisk kontrolowanych przez podmioty z państw trzecich.***

3a. Państwa członkowskie w odpowiedniej grupie ryzyka uzgadniają wspólną skoordynowaną procedurę wycofania gazu składowanego w instalacjach magazynowych, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, w przypadku sytuacji kryzysowej, zgodnie z art. 11 ust. 1. Wspólna procedura skoordynowana obejmuje ustalenia dotyczące wycofania gazu w ramach działań koordynowanych przez Komisję w sytuacji nadzwyczajnej o zasięgu regionalnym lub unijnym, o której mowa w art. 12 ust. 3.

4. Środki przyjęte na podstawie art. 7a i ust. 3 niniejszego artykułu **nie** mogą bezzasadnie zakłócać konkurencji ani skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu, nie mogą zagrażać bezpieczeństwu dostaw gazu do innych państw członkowskich lub do Unii **i nie mogą naruszać krajowych przepisów o bezpieczeństwie dostaw obejmujących również zapasy gazu.**
7. Po przeprowadzeniu wewnętrznych konsultacji w odpowiedniej grupie ryzyka, o której mowa w ust. 3, państwa członkowskie konsultują się z **GKG.**

Artykuł 7c

Ocena ryzyka o zasięgu unijnym

Jako przepis przejściowy, w ciągu sześciu miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszystkie państwa członkowskie uzupełniają istniejące wspólne i krajowe oceny ryzyka oraz, w stosownych przypadkach, plan działań zapobiegawczych i plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, dokonując uzupełnień niezbędnych do zapewnienia zgodności z art. 7b ust. 2–6. Te zaktualizowane plany podaje się do wiadomości publicznej i zgłasza Komisji zgodnie z procedurą określoną w art. 8 ust. 7, a Komisja wydaje – na warunkach określonych w art. 8 ust. 8 – zalecenie uwzględniane przez zainteresowany właściwy organ zgodnie z procedurą opisaną w art. 8 ust. 9.

Artykuł 7d

Dobrowolny mechanizm wspólnego udzielania zamówień na **gaz**

1. Państwa członkowskie mogą ustanowić **dobrowolny** mechanizm wspólnego udzielania zamówień na **gaz** przez operatorów systemów przesyłowych **lub inne przedsiębiorstwa wyznaczone przez państwa członkowskie** w ramach środków zapobiegawczych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostaw.

Mechanizm **taki** jest zaprojektowany zgodnie z prawem **Unii, zwłaszcza z unijnymi i krajowymi** regułami konkurencji, oraz w taki sposób, aby można było wykorzystywać **gaz również** w ramach działań koordynowanych przez Komisję w sytuacji nadzwyczajnej o zasięgu regionalnym lub unijnym, o której mowa w art. 12 ust. 3.

W mechanizmie mogą uczestniczyć wszyscy operatorzy systemów przesyłowych **lub inne przedsiębiorstwa wyznaczone przez państwa członkowskie, dostawcy gazu i inni odpowiedni uczestnicy rynku** w Unii, którzy chcą przystąpić po jego utworzeniu.

2. Uczestniczące państwa członkowskie powiadamiają Komisję o zamiarze ustanowienia takiego mechanizmu. Powiadomienie zawiera informacje niezbędne do oceny zgodności z niniejszym rozporządzeniem, takie jak: ilość gazu, który ma zostać zakupiony, czas trwania środka, uczestniczący operatorzy systemów przesyłowych **lub inne przedsiębiorstwa wyznaczone przez państwa członkowskie, dostawcy gazu i inni odpowiedni uczestnicy rynku**, zasady zarządzania, procedury operacyjne i warunki ich uruchamiania w sytuacji nadzwyczajnej. Określa się w nim również oczekiwane koszty i korzyści. **Komisja informuje o otrzymanym powiadomieniu Grupę Koordynacyjną ds. Gazu oraz, w stosownych przypadkach, ACER.**
3. **W terminie trzech miesięcy od powiadomienia, o którym mowa w ust. 2,** Komisja może ■ wydać opinię na temat zgodności planowanego mechanizmu z niniejszym rozporządzeniem. ■ Uczestniczące państwa członkowskie uwzględniają opinię Komisji w jak największym stopniu.

Artykuł 7da

Wytyczne Komisji w sprawie stosowania dobrowolnego mechanizmu wspólnych zamówień na gaz

Do dnia [trzy miesiące po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przyjmuje wytyczne w sprawie stosowania dobrowolnego mechanizmu wspólnych zamówień na gaz, o którym mowa w art. 7d niniejszego rozporządzenia. Przyjmując te wytyczne, Komisja uwzględnia wnioski wyciągnięte z agregacji popytu i wspólnych zakupów wprowadzonych na mocy rozporządzenia (UE) 2022/2576.

Artykuł 7e

Sprawozdanie dotyczące magazynowania i dobrowolnego mechanizmu wspólnych zamówień na gaz

Do dnia [rok po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat stosowania art. 7b, 7c i 7d oraz doświadczeń, korzyści, kosztów i wszelkich przeszkód napotkanych przy

korzystaniu z możliwości wspólnego udzielania zamówień na gaz. *W razie potrzeby temu sprawozdaniu towarzyszy wniosek ustawodawczy.*

Artykuł 7ea

Przejrzystość i wymiana informacji

- 1. Przedsiębiorstwa gazowe lub przedsiębiorstwa zużywające gaz z siedzibą w Unii, organy lub podmioty regulowane państw członkowskich, które zamierzają przystąpić do negocjacji z producentami lub dostawcami gazu ziemnego w sprawie zakupu gazu, obrotu gazem lub dostaw gazu w ilości powyżej 5 TWh rocznie, informują Komisję o zamiarze zawarcia umowy na dostawę gazu lub protokołu ustaleń przed zawarciem takiej umowy lub takiego protokołu ustaleń, zgodnie z niniejszym artykułem.*
- 2. Przedsiębiorstwa gazowe lub przedsiębiorstwa zużywające gaz z siedzibą w Unii, organy lub podmioty regulowane państw członkowskich informują Komisję co najmniej sześć tygodni przed zawarciem prawnie wiążącej umowy lub protokołu ustaleń, o których mowa w ust. 1, o tożsamości kontrahenta lub kontrahentów będących stroną umowy, o odnośnych ilościach, terminach, pochodzeniu gazu oraz, w stosownych przypadkach, o dostawcy usług organizującym takie zakupy w imieniu państwa członkowskiego.*
- 3. Jeżeli Komisja uzna, że planowane zakupy gazu przez przedsiębiorstwa gazowe lub przedsiębiorstwa zużywające gaz z siedzibą w Unii, organy lub podmioty regulowane państw członkowskich mogą mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie wspólnych zakupów, rynek wewnętrzny, podstawowe interesy Unii w zakresie bezpieczeństwa, na bezpieczeństwo dostaw lub solidarność energetyczną, kieruje do odpowiednich państw członkowskich zalecenie, by zastosowały właściwe środki w celu uniknięcia takiego negatywnego wpływu. Zainteresowane państwa członkowskie uwzględniają zalecenie Komisji w jak największym stopniu.*
- 4. Przekazując Komisji informacje na podstawie ust. 1 i 2, podmioty przekazujące informacje mogą wskazać, czy którekolwiek z informacji, handlowych lub innych, których ujawnienie może spowodować szkodę dla*

działalności zaangażowanych stron, należy traktować jako poufne oraz czy przekazane informacje można udostępnić innym państwom członkowskim.

5. *Wnioski o zastrzeżenie poufności na podstawie niniejszego artykułu nie ograniczają dostępu samej Komisji do informacji poufnych. Komisja dopilnowuje, aby dostęp do informacji poufnych miały wyłącznie te jej służby, dla których jest on bezwzględnie niezbędny. Przedstawiciele Komisji przetwarzają informacje szczególnie chronione z zachowaniem należytej poufności.*
 6. *Bez uszczerbku dla art. 346 TFUE informacje, które są poufne, wymienia się z Komisją i innymi właściwymi organami tylko wtedy, gdy taka wymiana jest niezbędna do stosowania niniejszego rozporządzenia. Informacje będące przedmiotem wymiany ogranicza się do tego, co jest istotne i proporcjonalne do celów takiej wymiany. W toku takiej wymiany informacji zachowuje się ich poufność oraz chroni się bezpieczeństwo i interesy handlowe podmiotów objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia. Zgromadzonych informacji nie wykorzystuje się do żadnych innych celów niż wykonanie umowy.*
 7. *Wszystkie serwery i informacje muszą być fizycznie zlokalizowane i przechowywane na terytorium Unii.”;*
- 9) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:
- a) uchyla się ust. 1;
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Plan działań zapobiegawczych oraz plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej zawierają rozdział regionalny lub kilka rozdziałów regionalnych, w przypadku gdy państwo członkowskie należy do różnych grup ryzyka określonych w załączniku I.

Rozdziały regionalne są opracowywane wspólnie przez wszystkie państwa członkowskie w danej grupie ryzyka przed ich włączeniem do odpowiednich planów krajowych. Komisja pełni rolę koordynatora, dbając o to, aby rozdziały regionalne łącznie zwiększały bezpieczeństwo

dostaw gazu w Unii i nie powodowały żadnych sprzeczności, oraz usuwając wszelkie przeszkody we współpracy.

Rozdziały regionalne zawierają odpowiednie i skuteczne środki transgraniczne, w tym w odniesieniu do magazynów i LNG, pod warunkiem zgody wdrażających te środki państw członkowskich z tej samej lub z różnych grup ryzyka, których dotyczy dany środek, na podstawie symulacji, o której mowa w art. 7 ust. 1, i wspólnej oceny ryzyka.”;

10) w pkt 6 dodaje się zdanie w brzmieniu:

„Propozycja współpracy może obejmować dobrowolny udział we wspólnych zamówieniach na zapasy strategiczne, o których mowa w art. 7c.”;

11) dodaje się nowy art. 8a w brzmieniu:

„Artykuł 8a

Środki dotyczące cyberbezpieczeństwa

1. Ustanawiając plany działań zapobiegawczych i plany na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, państwa członkowskie uwzględniają odpowiednie środki związane z cyberbezpieczeństwem.
2. Komisja może przyjąć zgodnie z art. 19 akt delegowany ustanawiający przepisy sektorowe dotyczące cyberbezpieczeństwa transgranicznych przepływów gazu, w tym przepisy dotyczące wspólnych minimalnych wymogów, planowania, monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania kryzysowego.
3. W celu opracowania tego aktu delegowanego Komisja ściśle współpracuje z Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER), Agencją ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA), europejską siecią operatorów systemów przesyłowych gazu (ENTSO gazu) i ograniczoną liczbą najważniejszych zainteresowanych stron, których to dotyczy, a także z podmiotami posiadającymi już kompetencje w zakresie cyberbezpieczeństwa, w ramach ich własnego mandatu, takimi jak centra operacji w dziedzinie cyberbezpieczeństwa (SOC) odpowiednie dla podmiotów regulowanych oraz zespoły reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT), o

których mowa w art. 9 dyrektywy (UE) 2022/xxx w sprawie środków na rzecz wspólnego wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa w całej Unii.”;

12) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) informacje o pozostałych środkach zapobiegawczych mających odnosić się do ryzyka zidentyfikowanego w ocenie ryzyka, o której mowa w art. 7a ust. 1, jak na przykład o środkach związanych z potrzebą poprawy połączeń międzysystemowych między sąsiadującymi państwami członkowskimi, dalszej poprawy efektywności energetycznej, przeciwdziałania akumulacji rezerw zdolności i zmniejszenia zapotrzebowania na gaz oraz z możliwością dywersyfikacji dróg i źródeł dostaw gazu oraz z regionalnym wykorzystaniem istniejących zdolności w zakresie magazynowania i LNG – w stosownych przypadkach – aby w zakresie, w jakim jest to możliwe, utrzymać dostawy gazu dla wszystkich odbiorców;”;

(ii) lit. k) otrzymuje brzmienie:

„k) informacje o wszystkich obowiązkach świadczenia usług użyteczności publicznej, które mają związek z bezpieczeństwem dostaw gazu, w tym o obowiązkach dotyczących zdolności magazynowania i rezerwy strategicznej;”;

(iii) dodaje się lit. l) w brzmieniu:

„l) informacje na temat środków związanych z cyberbezpieczeństwem, o których mowa w art. 8a.”;

13) w art. 12 ust. 3 dodaje się lit. d) w brzmieniu:

„d) koordynuje działania dotyczące wspólnego udzielania zamówień na rezerwę strategiczną, o których mowa w art. 7c.”;

I
14a) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 13a

Rozszerzenie ochrony w ramach solidarnego wsparcia na ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej

1. ***Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 3 środek solidarnościowy zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ma zastosowanie tylko wówczas, gdy państwo członkowskie wnioskujące o solidarne wsparcie nie było w stanie:***
 - a) ***pokryć deficytu w dostawach gazu do odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia lub – w przypadku gdy państwo członkowskie wprowadziło tymczasowe środki w celu zmniejszenia zużycia innego niż nieodzowne przez odbiorców chronionych zgodnie z art. 13b – nieodzownych ilości zużywanego gazu przez odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia;***
 - b) ***zapewnić niezbędnej ilości gazu wymaganej do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej mimo zastosowania środka, o którym mowa w art. 11 ust. 3. Zastosowanie mają warunki określone w art. 13 ust. 3 lit. b), c) i d).***
2. ***Państwa członkowskie, które są zobowiązane do udzielenia solidarnego wsparcia na podstawie ust. 1, mogą odliczyć od oferty solidarnego wsparcia:***
 - a) ***dostawy gazu do odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia w zakresie, w jakim dotyczy to nieodzownych ilości lub – w przypadku gdy państwo członkowskie wprowadziło tymczasowe środki w celu zmniejszenia zużycia innego niż nieodzowne przez odbiorców chronionych zgodnie z art. 13b – dostawy nieodzownych ilości gazu zużywanego przez jego odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia;***
 - b) ***dostawy niezbędnych ilości gazu wymaganych do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej;***
 - c) ***dostawy gazu na potrzeby energii elektrycznej wymaganej do produkcji i przesyłu gazu; oraz***
 - d) ***ilości gazu niezbędne do działania infrastruktury kluczowej dla bezpieczeństwa dostaw, o której mowa w załączniku VIIIb, a także***

innych instalacji o kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania sił zbrojnych oraz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe i za pomoc humanitarną.

3. *Niezbędne ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 lit. b) i ust. 2 lit. b) i d), nie przekraczają ilości wskazanych w załączniku VIIIa. Jeżeli państwo członkowskie jest w stanie wykazać, że w celu uniknięcia kryzysu elektroenergetycznego na jego terytorium wymagana jest większa ilość gazu, Komisja może, na należycie uzasadniony wniosek, zezwolić na odliczenie większych ilości gazu.*
4. *Jeżeli państwa członkowskie, których system elektroenergetyczny jest zsynchronizowany wyłącznie z systemem elektroenergetycznym państwa trzeciego, są wzywane do zapewnienia środków solidarnościowych, mogą w drodze wyjątku odliczać większe ilości gazu, kiedy ich system elektroenergetyczny nie jest zsynchronizowany z systemem tego państwa trzeciego tak długo, jak wymagane są usługi wydzielonego systemu elektroenergetycznego lub inne usługi na rzecz operatora systemu przesyłowego, aby zapewnić bezpieczną i niezawodną pracę systemu elektroenergetycznego.*

Artykuł 13b

Środki mające na celu ograniczenie popytu w przypadku odbiorców chronionych

1. *Państwa członkowskie mogą w drodze wyjątku wprowadzić środki tymczasowe, aby zmniejszyć zużycie inne niż nieodzwonne przez odbiorców chronionych, w szczególności gdy ogłoszono jeden ze stanów kryzysowych zgodnie z art. 11 ust. 1 i art. 12 lub unijny stan alarmowy na podstawie rozporządzenia (UE) 2022/1369. Środki takie ograniczają się do innych niż nieodzwonne zastosowań gazu i uwzględniają elementy określone w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2022/1369. Takie wyjątkowe środki można przyjąć dopiero wówczas, gdy właściwe organy przeprowadziły ocenę warunków służących określeniu innych niż nieodzwonne ilości gazu.*
2. *W wyniku środków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w żadnym przypadku nie zmniejsza się zużycia przez odbiorców wrażliwych,*

zdefiniowanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 25 przekształconej dyrektywy 2009/73/WE, a państwa członkowskie nie mogą odłączać odbiorców chronionych w wyniku zastosowania ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 13c

Zabezpieczenia w odniesieniu do przepływów transgranicznych

Jeżeli na podstawie art. 12 ust. 6 akapit pierwszy Komisja zwróci się o zniesienie nieuzasadnionych ograniczeń w transgranicznych przepływach gazu lub w dostępie do infrastruktury gazowej lub środków zagrażających dostawom gazu w innym państwie członkowskim, właściwy organ lub państwo członkowskie, zamiast stosować procedurę przewidzianą w art. 12 ust. 6 akapit drugi, zmienia swoje działania lub podejmuje działania w celu zapewnienia zgodności z art. 12 ust. 5.

Artykuł 13d

Tymczasowe rozszerzenie obowiązków związanych z solidarnym wsparciem na państwa członkowskie posiadające instalacje LNG

- 1. Obowiązek zapewnienia środków solidarnościowych na podstawie art. 13 ust. 1 ma zastosowanie nie tylko do państw członkowskich bezpośrednio połączonych z państwem członkowskim zwracającym się o wsparcie, ale również do państw członkowskich posiadających instalacje LNG, pod warunkiem że dysponuje niezbędną zdolnością w stosownej infrastrukturze, w tym statkami i gazowcami LNG.*
- 2. Do państw członkowskich posiadających instalacje LNG stosuje się art. 13 ust. 2–9, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej.*
- 3. Państwa członkowskie posiadające instalacje LNG, które nie są bezpośrednio połączone z państwem członkowskim zwracającym się o wsparcie, mogą zawrzeć dwustronne porozumienie z dowolnym innym państwem członkowskim dotyczące niezbędnych uzgodnień w zakresie solidarności o charakterze technicznym, prawnym i finansowym, które mają zastosowanie do udzielania solidarnego wsparcia.*
- 4. Domyślne zasady zapewniania środków solidarnościowych na podstawie art. 13e mają również zastosowanie do niepołączonych państw członkowskich, o ile w momencie otrzymania wniosku o udzielenie*

solidarnego wsparcia nie było zawarte dwustronne porozumienie.

Artykuł 13e

Domyślne zasady dotyczące środków solidarnościowych

- 1. Jeżeli dwa państwa członkowskie nie zawarły porozumienia dotyczącego niezbędnych uzgodnień technicznych, prawnych i finansowych na podstawie art. 13 ust. 10 (zwanego dalej „porozumieniem o solidarności”), dostawę gazu w ramach wykonania obowiązku określonego w art. 13 ust. 1 w sytuacji nadzwyczajnej regulują warunki określone w niniejszym artykule.*
- 2. Rekompensata za środek solidarnościowy nie może przekraczać rozsądnych kosztów i, na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 8, w każdym przypadku obejmuje:*
 - a) cenę gazu w państwie członkowskim udzielającym solidarnego wsparcia;*
 - b) koszty magazynowania i transportu, w tym ewentualne opłaty wynikające z przekierowania ładunków LNG do żądanego punktu połączeń wzajemnych;*
 - c) koszty procesu wynikające z powiązanego postępowania sądowego lub arbitrażowego, w którym uczestniczy państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia;*
 - d) inne koszty pośrednie, których nie obejmuje cena gazu, takie jak odszkodowanie za straty finansowe lub inne szkody wynikające z przymusowego zmniejszenia – w odniesieniu do zdolności ciągłej – obciążenia odbiorców, powstałe w związku z udzieleniem solidarnego wsparcia, pod warunkiem że te koszty pośrednie nie przekraczają 100 % ceny gazu.*
- 3. Jeżeli państwo członkowskie zwraca się o rekompensatę kosztów pośrednich na podstawie ust. 2 lit. d) przekraczającą 100 % ceny gazu, Komisja, po konsultacji z odpowiednimi właściwymi organami, podejmuje decyzję, czy wyższa rekompensata jest odpowiednia, biorąc pod uwagę szczególne umowne i krajowe uwarunkowania danej sprawy i zasady solidarności energetycznej.*

4. *O ile państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie i państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia nie uzgodnią innej ceny, cena gazu dostarczonego do państwa członkowskiego zwracającego się o solidarne wsparcie odpowiada cenie na rynku państwa członkowskiego udzielającego solidarnego wsparcia z dnia następnego po dniu poprzedzającym wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia lub analogicznej cenie na rynku dnia następnego w najbliższym dostępnym wirtualnym punkcie obrotu lub na uzgodnionej giełdzie w dniu poprzedzającym wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia.*
5. *Państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie wypłaca rekompensatę za ilości gazu dostarczone w związku z wnioskiem o udzielenie solidarnego wsparcia na podstawie art. 13f bezpośrednio państwu członkowskiemu udzielającemu solidarnego wsparcia lub podmiotowi wskazanemu przez oba państwa członkowskie w odpowiedzi na wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia oraz w potwierdzeniu odbioru i ilości, która ma zostać pobrana.*
6. *Państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o zastosowanie środka solidarnościowego, realizuje go jak najszybciej i nie później niż trzy dni po złożeniu wniosku. Państwo członkowskie może odmówić zapewnienia środka solidarnościowego państwu członkowskiemu wnioskującemu o solidarne wsparcie wyłącznie w przypadku, gdy wykaże, że:*
 - a) *nie ma wystarczającej ilości gazu, aby przekazać ilości, o których mowa w art. 13a ust. 2; lub*
 - b) *nie posiada wystarczającej dostępnej przepustowości połączeń wzajemnych, jak określono w art. 13 ust. 7, i nie ma możliwości zapewnienia wystarczających ilości LNG.*
7. *Oprócz domyślnych zasad przewidzianych w niniejszym artykule państwa członkowskie mogą uzgodnić rozwiązania techniczne na potrzeby udzielania solidarnego wsparcia i zasady koordynacji tego procesu.*
8. *Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla dotychczasowych ustaleń dotyczących bezpiecznej i niezawodnej eksploatacji systemu gazowego.*

Artykuł 13f

Procedura stosowania środków solidarnościowych w przypadku braku umowy o solidarność

1. *Państwo członkowskie zwracające się o zastosowanie środków solidarnościowych kieruje do innego państwa członkowskiego wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia, podając co najmniej następujące informacje:*
 - a) *dane kontaktowe swojego właściwego organu;*
 - b) *dane kontaktowe swoich operatorów systemów przesyłowych (w stosownych przypadkach);*
 - c) *dane kontaktowe osoby trzeciej działającej w jego imieniu (w stosownych przypadkach);*
 - d) *okres dostaw, w tym termin pierwszej możliwej dostawy, oraz przewidywany czas trwania dostaw;*
 - e) *punkty dostaw i połączeń wzajemnych;*
 - f) *ilość gazu w kWh dla każdego punktu połączeń wzajemnych;*
 - g) *jakość gazu.*
2. *Wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia kieruje się jednocześnie do państw członkowskich, które mogą być potencjalnie w stanie zapewnić środki solidarnościowe, do Komisji oraz do podmiotów zarządzających w sytuacji kryzysowej wyznaczonych na podstawie art. 10 ust. 1 lit. g).*
3. *Państwa członkowskie otrzymujące wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia przesyłają odpowiedź wskazującą dane kontaktowe, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), oraz ilość, którą mogą dostarczyć do punktów połączeń wzajemnych w wymaganym terminie zgodnie z ust. 1 lit. d)–g). W odpowiedzi wskazują ilość wynikającą z ewentualnego ograniczenia dostaw lub, w przypadku gdy jest to absolutnie niezbędne, z uwolnienia zapasów strategicznych, jeżeli ilość, którą można dostarczyć przy zastosowaniu dobrowolnych środków, jest niewystarczająca.*
4. *Wnioski o udzielenie solidarnego wsparcia składa się co najmniej 72 godziny*

przed podanym czasem dostawy LNG i co najmniej 24 godziny przed podanym czasem dostawy gazu transportowanego rurociągiem. Odpowiedzi na wnioski o udzielenie solidarnego wsparcia udziela się w ciągu 12 godzin. Państwo członkowskie wnioskujące o solidarne wsparcie musi potwierdzić odbiór oraz ilość, którą ma pobrać, w ciągu czterech godzin od otrzymania oferty solidarnego wsparcia.

5. *Wniosek może obejmować okres jednego dnia lub kilku dni, a okres w odpowiedzi musi się zgadzać z okresem, którego dotyczy wniosek.*
6. *Jeżeli solidarnego wsparcia udziela kilka państw członkowskich i istnieją dwustronne uzgodnienia o solidarności zawarte z jednym lub kilkoma z nich, to w relacjach między nimi pierwszeństwo mają te uzgodnienia. Domyślne zasady przewidziane w niniejszym artykule mają natomiast zastosowanie wyłącznie do pozostałych państw członkowskich udzielających solidarnego wsparcia.*
7. *Komisja może ułatwiać realizację porozumień o solidarności, zwłaszcza przez udostępnienie wzoru na zabezpieczonej platformie internetowej umożliwiającej przekazywanie wniosków i ofert w czasie rzeczywistym.*

Artykuł 13g

Przegląd środków solidarnościowych

Do dnia 1 lipca 2025 r. Komisja ocenia stosowanie i skuteczność mechanizmu solidarności w zakresie LNG oraz wykonalność środków solidarnościowych z udziałem państw członkowskich, które nie są bezpośrednio połączone. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z głównych ustaleń tej oceny oraz, w stosownych przypadkach, proponuje zmiany przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących solidarności.”;

- 15) w art. 14 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Po zakończeniu stanu nadzwyczajnego właściwy organ, o którym mowa w ust. 1, najszybciej jak to możliwe, ale nie później niż sześć tygodni po odwołaniu stanu nadzwyczajnego, przedkłada Komisji szczegółową ocenę stanu nadzwyczajnego oraz skuteczności zastosowanych środków, w tym ocenę wpływu stanu nadzwyczajnego na gospodarkę i na sektor

elektroenergetyczny oraz pomocy udzielonej Unii i państwom członkowskim lub uzyskanej od Unii i państw członkowskich. W stosownych przypadkach ocena zawiera szczegółowy opis okoliczności, które doprowadziły do uruchomienia mechanizmu, o którym mowa w art. 13, oraz warunki, na jakich otrzymano brakujące dostawy gazu, w tym cenę i zapłaconą rekompensatę finansową oraz – w stosownych przypadkach – powody, dla których nie przyjęto ofert solidarnego wsparcia lub gaz nie został dostarczony. Ocenę tę udostępnia się Grupie Koordynacyjnej ds. Gazu i uwzględnia w aktualizacjach planów działań zapobiegawczych i planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej.”;

15a) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 14a

Mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną

- 1. Do dnia [miesiąc po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] każdy system obrotu, w którym przedmiotem obrotu są energetyczne towarowe instrumenty pochodne, ustanawia, w odniesieniu do każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu w tym systemie, mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną oparty na górnej i dolnej granicy cen („granice cenowe”), który określa ceny, powyżej i poniżej których zlecenia nie mogą być realizowane („mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną”). Systemy obrotu zapewniają, aby mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną cen zapobiegał nadmiernym wahaniom cen energetycznych towarowych instrumentów pochodnych w ciągu dnia sesyjnego. Ustanawiając mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną, systemy obrotu zapewniają również, aby wdrożenie tych środków pozwalało na kształtowanie się wiarygodnych cen zamknięcia na koniec dnia.***
- 2. W odniesieniu do każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu w danym systemie obrotu systemy obrotu określają obowiązującą metodę obliczania granic cenowych względem ceny referencyjnej. Pierwsza cena referencyjna danego dnia jest równa cenie ustalonej w momencie otwarcia danej sesji obrotu. Kolejne ceny referencyjne***

odpowiadają ostatniej cenie rynkowej obserwowanej w regularnych odstępach czasu. W przypadku przerwy w obrocie w trakcie dnia sesyjnego pierwszą ceną referencyjną po przerwie jest cena otwarcia wznowionego obrotu.

- 3. Granice cenowe wyraża się w wartościach bezwzględnych albo w wartościach względnych jako procentową zmianę w stosunku do ceny referencyjnej. Systemy obrotu dostosowują tę metodę obliczania do specyfiki każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, profilu płynności rynku takiego instrumentu pochodnego i jego profilu zmienności. System obrotu niezwłocznie informuje właściwy organ o tej metodzie.*
- 4. Systemy obrotu obliczają na nowo granice cenowe w regularnych odstępach czasu w godzinach obrotu na podstawie ceny referencyjnej.*
- 5. Systemy obrotu podają do wiadomości publicznej cechy mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną niezwłocznie po jego wprowadzeniu i po każdej modyfikacji.*
- 6. Systemy obrotu wdrażają mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną albo przez włączenie go do swoich istniejących automatycznych mechanizmów zawieszania obrotu ustanowionych już zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE, albo jako mechanizm dodatkowy do tych mechanizmów.*
- 7. Jeżeli system obrotu zamierza zmienić metodę obliczania granic cenowych mających zastosowanie do danego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, niezwłocznie informuje właściwy organ o planowanych zmianach.*
- 8. Jeżeli z informacji zgromadzonych przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych („ESMA”) zgodnie z art. 14b ust. 3 wynika, że potrzebna jest dalsza spójność wdrażania mechanizmu w celu zapewnienia skuteczniejszego zarządzania nadmierną zmiennością cen w całej Unii, Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające jednolite zasady wdrażania mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną z uwzględnieniem specyfiki każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, profilu płynności rynku takiego instrumentu pochodnego i jego profilu zmienności. W szczególności, aby zapewnić sprawne funkcjonowanie*

systemów obrotu oferujących obrót energetycznymi towarowymi instrumentami pochodnymi, Komisja może określić odstępy czasowe, w jakich ponownie oblicza się granice cenowe, lub środki, jakie należy zastosować, jeżeli ceny transakcyjne wykraczają poza te granice cenowe, w tym przepisy mające na celu zapewnienie kształtowania się wiarygodnych cen zamknięcia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 18a ust. 2.

Artykuł 14b

Rola właściwych organów

- 1. Właściwe organy nadzorują wdrażanie mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną. Właściwe organy zapewniają, aby rozbieżności we wdrażaniu przez systemy obrotu z siedzibą w ich państwach członkowskich mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną były należycie uzasadnione specyfiką danych systemów obrotu lub danych energetycznych towarowych instrumentów pochodnych.*
- 2. Właściwe organy dopilnowują, aby do czasu utworzenia mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną, o którym mowa w art. 14a ust. 1, systemy obrotu wdrożyły odpowiednie wstępne mechanizmy ograniczające nadmierną zmienność na rynkach energetycznych towarowych instrumentów pochodnych.*
- 3. Właściwe organy przedkładają ESMA – w terminie trzech tygodni od daty, o której mowa w art. 14a ust. 1, i nie rzadziej niż co kwartał – sprawozdania z wdrożenia przez systemy obrotu, które nadzorują, mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną.*

Artykuł 14c

Koordynacyjna rola ESMA

- 1. ESMA koordynuje i monitoruje wdrażanie mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną na podstawie sprawozdań przedłożonych mu przez właściwe organy zgodnie z art. 14b ust. 3.*
- 2. ESMA dokumentuje wszelkie rozbieżności we wdrażaniu mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną w poszczególnych jurysdykcjach*

w Unii na podstawie sprawozdań właściwych organów. Do dnia 30 czerwca 2023 r., a następnie okresowo, ESMA przedkłada Komisji sprawozdanie oceniające skuteczność mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną. Na podstawie tego sprawozdania Komisja rozważa, czy przedłożyć Radzie wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia.”;

15b) w art. 17a dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2. Sprawozdanie, które Komisja przedkłada zgodnie z ust. 1 do dnia 28 lutego 2025 r., zawiera ogólną ocenę stosowania art. 6a–6d, art. 7 ust. 1, art. 7 ust. 4 lit. g), art. 16 ust. 3, art. 17a, art. 18a, art. 20 ust. 4 oraz załączników Ia i Ib. Sprawozdaniu towarzyszy w razie potrzeby wniosek ustawodawczy.”;

16) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 8, art. 7 ust. 5, art. 8 ust. 5 i art. 8a ust. 2, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia [data przyjęcia zmian] r.”;

b) w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„3. „Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 8, art. 7 ust. 5, art. 8 ust. 5 i art. 8a ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę.”;

c) w ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„6. Akt delegowany przyjęty na mocy art. 3 ust. 8, art. 7 ust. 5, art. 8 ust. 5 i art. 8a ust. 2 wchodzi w życie, tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub jeśli przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu.”;

16a) w art. 22 skreśla się ust. 4;

17) w załączniku VI wprowadza się następujące zmiany:

a) w sekcji 5 lit. a) akapit drugi po tiret drugim dodaje się tiret w brzmieniu:

„Środki mające na celu dywersyfikację dróg i źródeł dostaw gazu.”;

„- środki zapobiegające akumulacji rezerw zdolności,”;

b) w sekcji 11.3 lit. a) akapit drugi po tiret drugim dodaje się tiret w brzmieniu:

„środki mające na celu dywersyfikację dróg i źródeł dostaw gazu,”;

„- środki zapobiegające akumulacji rezerw zdolności,”;

17a) dodaje się załączniki w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK VIIIa

a) Maksymalne ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na podstawie art. 13a w okresie od grudnia 2022 r. do marca 2023 r.

(wartości w milionach metrów sześciennych)([U](#)):

Państwo członkowskie	Grudzień 2022 r.	Styczeń 2023 r.	Luty 2023 r.	Marzec 2023 r.
AT	74,24	196,83	152,20	139,35
BE	399,05	458,77	382,76	398,99
BG	61,49	71,26	61,55	63,29
CY	-	-	-	-
CZ	17,26	49,64	34,80	28,28
DE	2 090,53	2 419,56	2 090,59	1 863,77
DK	249,48	295,56	254,87	268,09
EE	5,89	5,78	5,00	1,05
EL	209,95	326,68	317,18	232,80
ES	1 378,23	1 985,66	1 597,27	1 189,29
IE	372,76	375,29	364,26	375,74
FI	28,42	39,55	44,66	12,97
FR	876,37	875,58	802,53	771,15
HR	10,95	66,01	59,99	48,85
HU	82,13	133,97	126,44	93,72
IT	2 166,46	3 304,99	3 110,79	2 774,67
LV	89,26	83,56	84,96	66,19
LT	16,13	20,22	18,81	4,21
LU	-	-	-	-
MT	32,88	34,84	31,43	33,02
NL	684,26	762,31	556,26	480,31
PL	158,14	158,64	136,97	148,64

<i>PT</i>	<i>409,97</i>	<i>415,22</i>	<i>368,54</i>	<i>401,32</i>
<i>RO</i>	<i>130,35</i>	<i>179,35</i>	<i>162,41</i>	<i>159,71</i>
<i>SI</i>	<i>12,98</i>	<i>15,15</i>	<i>13,35</i>	<i>12,80</i>
<i>SK</i>	<i>33,99</i>	<i>47,26</i>	<i>34,80</i>	<i>34,76</i>
<i>SE</i>	<i>18,05</i>	<i>18,61</i>	<i>17,71</i>	<i>15,76</i>

b) Maksymalne ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na podstawie art. 13a w okresie od kwietnia 2023 r. do grudnia 2023 r. (wartości w milionach metrów sześciennych):

<i>Państwo członkowskie</i>	<i>Wartość miesięczna</i>
<i>AT</i>	<i>140,66</i>
<i>BE</i>	<i>409,89</i>
<i>BG</i>	<i>64,40</i>
<i>CY</i>	-
<i>CZ</i>	<i>32,50</i>
<i>DE</i>	<i>2 116,11</i>
<i>DK</i>	<i>267,00</i>
<i>EE</i>	<i>4,43</i>
<i>EL</i>	<i>271,65</i>
<i>ES</i>	<i>1 537,61</i>
<i>IE</i>	<i>372,01</i>
<i>FI</i>	<i>31,40</i>
<i>FR</i>	<i>831,41</i>
<i>HR</i>	<i>46,45</i>
<i>HU</i>	<i>109,06</i>
<i>IT</i>	<i>2 839,23</i>
<i>LV</i>	<i>80,99</i>
<i>LT</i>	<i>14,84</i>
<i>LU</i>	-
<i>MT</i>	<i>33,03</i>
<i>NL</i>	<i>620,79</i>
<i>PL</i>	<i>150,60</i>
<i>PT</i>	<i>398,76</i>
<i>RO</i>	<i>157,96</i>
<i>SI</i>	<i>13,57</i>

SK	37,70
SE	17,53

(¹) Dane liczbowe w załączniku I lit. a) i b) opierają się na danych z oceny wystarczalności zimowej przeprowadzanej na podstawie art. 9 rozporządzenia (UE) 2019/941 przez europejską sieć operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E), z wyjątkiem Malty, na której wytwarzanie energii elektrycznej opiera się wyłącznie na dostawach LNG przy braku znaczącej zdolności magazynowania. Biorąc pod uwagę specyfikę gazu niskokalorycznego, przedstawione w tabeli wartości dla Niderlandów należy pomnożyć przez współczynnik przeliczenia wynoszący 37,89 podzielony przez 35,17. W załączniku I lit. a) przedstawiono indywidualne miesięczne ilości obliczone przez ENTSO-E dla miesięcy od grudnia 2022 r. do marca 2023 r.; dane liczbowe w załączniku I lit. b) dla miesięcy od kwietnia 2023 r. do grudnia 2023 r. stanowią średnią wartości w okresie od grudnia 2022 r. do marca 2023 r.

ZAŁĄCZNIK VIIIb

Infrastruktura kluczowa dla bezpieczeństwa dostaw zgodnie z art. 13a ust. 2 lit. d)

Sektor	Podsektor	
I. Energia	1. Energia elektryczna	<i>Infrastruktura i urządzenia do wytwarzania i przesyłania energii elektrycznej w odniesieniu do dostaw energii elektrycznej</i>
	2. Ropa naftowa	<i>Produkcja, rafinacja, przetwarzanie, magazynowanie i przesyłanie rurociągami ropy naftowej</i>
	3. Gaz	<i>Produkcja, rafinacja, przetwarzanie, magazynowanie i przesyłanie gazociągami gazu Terminale LNG</i>
II. Transport	4. Transport drogowy	
	5. Transport kolejowy	
	6. Transport lotniczy	

”;

18) tekst znajdujący się w załączniku II do niniejszego rozporządzenia dodaje się jako załącznik IX do rozporządzenia (UE) 2017/1938.

Artykuł 68

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 715/2009 traci moc. Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jak odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku II.

Artykuł 69

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 67 pkt 8a stosuje się od dnia [data zakończenia stosowania rozporządzenia (UE) 2022/2576] r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

Załącznik I

WYTYCZNE

1. INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY OPUBLIKOWAĆ NA TEMAT METODY STOSOWANEJ DO USTALANIA REGULOWANYCH PRZYCHODÓW OPERATORA SYSTEMU PRZESYŁOWEGO

Zgodnie z decyzją organu regulacyjnego przed okresem taryfowym organ regulacyjny lub operator systemu przesyłowego publikują niżej wymienione informacje.

Informacje te przekazuje się oddzielnie w odniesieniu do działalności przesyłowej, w przypadku gdy operator systemu przesyłowego jest częścią większego podmiotu gospodarczego lub przedsiębiorstwa holdingowego.

1. Podmiot odpowiedzialny za obliczanie, ustalanie i zatwierdzanie poszczególnych elementów metody.
2. Opis metody, w tym co najmniej opis:
 - a) metody ogólnie, np. pułap przychodów, metoda hybrydowa, zasada „koszt plus” lub analiza porównawcza taryf;
 - b) metody ustalania regulowanej bazy aktywów (ang. Regulated Asset Base – RAB), w tym:
 - (i) metody określania początkowej (wyjściowej) wartości aktywów zastosowanej na początku obowiązywania regulacji oraz przy włączaniu nowych aktywów do regulowanej bazy aktywów;
 - (ii) metoda ponownej oceny aktywów;
 - (iii) wyjaśnienia dotyczące zmian wartości aktywów;
 - (iv) sposób traktowania aktywów wycofanych z eksploatacji;
 - (v) metoda amortyzacji stosowana do regulowanej bazy aktywów, w tym wszelkie zmiany zastosowane w odniesieniu do wartości;
 - c) metody ustalania kosztu kapitału;
 - d) metody określania całkowitych wydatków (TOTEX) lub, w stosownych przypadkach, koszty operacyjne (OPEX) i nakłady inwestycyjne (CAPEX);

- e) w stosownych przypadkach – metody określania efektywności kosztów;
- f) metody zastosowanej do ustalenia inflacji;
- g) w stosownych przypadkach – metody określania premii i zachęt;
- h) nieprzewidzianych kosztów;
- i) w stosownych przypadkach – usług świadczonych w ramach spółki holdingowej.

3. Wartości zastosowanych w metodzie parametrów

- a) szczegółowe wartości parametrów, które stanowią część kosztu kapitału własnego i kosztu długu lub średniego ważonego kosztu kapitału, wyrażone w procentach;
- b) mające zastosowanie okresy amortyzacji w latach, oddzielnie dla rurociągów i sprzęzarek;
- c) zmiany w okresie amortyzacji lub w przyspieszeniu amortyzacji zastosowanej do aktywów;
- d) cele w zakresie efektywności wyrażone w procentach;
- e) wskaźniki inflacji;
- f) premie i zachęty.

4. Wartości kosztów i wydatków wykorzystywane do ustalania dozwolonych lub docelowych dochodów w walucie lokalnej i w EUR:

- a) regulowana baza aktywów w podziale na rodzaje aktywów w ujęciu rocznym do czasu ich pełnej amortyzacji, w tym:
- b) inwestycje dodane do regulowanej bazy aktywów, według rodzaju aktywów;
- c) amortyzacja w podziale na rodzaje aktywów do czasu pełnej amortyzacji aktywów;
- d) koszt kapitału, w tym koszt kapitału własnego i koszt zadłużenia;
- e) wydatki operacyjne;
- f) premie i zachęty wyszczególnione dla każdej pozycji oddzielnie.

5. Wskaźniki finansowe, które należy przedstawić operatorowi systemu przesyłowego.

W przypadku gdy operator systemu przesyłowego należy do większego holdingu lub spółki, wartości te podaje się oddzielnie operatorowi systemu przesyłowego, w tym:

- a) wynik finansowy przed odsetkami, opodatkowaniem, deprecjacją i amortyzacją (EBITDA);
- b) wynik finansowy przed odsetkami i opodatkowaniem (EBIT);
- c) stopa zwrotu z aktywów I (ROA) = EBITDA/RAB;
- d) stopa zwrotu z aktywów II (ROA) = EBIT/RAB;
- e) stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE) = zysk / kapitał własny;
 - aa) stopa zwrotu z zainwestowanego kapitału (RoCE);
 - bb) wskaźnik dźwigni;
 - cc) zadłużenie netto/(zadłużenie netto + kapitał własny);
 - dd) zadłużenie netto/EBITDA.

Organ regulacyjny lub operator systemu przesyłowego udostępnia uproszczony model taryfy, obejmujący zdezagregowane parametry i wartości wykorzystywane w metodzie oraz umożliwiający odtworzenie obliczeń dozwolonych lub docelowych przychodów operatora systemu przesyłowego.

6. Operatorzy systemów przesyłowych przechowują i udostępniają właściwym organom, na ich wniosek, dzienny rejestr rzeczywiście prowadzonych konserwacji i remontów oraz zaistniałych zakłóceń w przepływie. Informacje te udostępniane są również na wniosek podmiotów, których dotyczą takie zakłócenia.

2. ZASADY MECHANIZMÓW ALOKACJI ZDOLNOŚCI I PROCEDURY ZARZĄDZANIA OGRANICZENIAMI W ZAKRESIE ODNOŚĄCYM SIĘ DO OPERATORÓW SYSTEMÓW PRZESYŁOWYCH ORAZ ICH STOSOWANIE W WYPADKU OGRANICZEŃ KONTRAKTOWYCH

2.1. Zasady mechanizmów alokacji zdolności i procedury zarządzania ograniczeniami w zakresie odnoszącym się do operatorów systemów przesyłowych

1. Mechanizmy alokacji zdolności i procedury zarządzania ograniczeniami ułatwiają rozwój konkurencji i płynność handlu zdolnością oraz są zgodne z mechanizmami

rynkowymi, w tym rynków kontraktów krótkoterminowych i centrów handlu gazem. Są elastyczne i mają zdolność dostosowywania się do zmieniającej się sytuacji rynkowej.

2. Takie mechanizmy i procedury uwzględniają integralność danego systemu, a także bezpieczeństwo dostaw.
3. Takie mechanizmy i procedury nie utrudniają wchodzenia na rynek nowym uczestnikom ani też nie tworzą nieuzasadnionych barier we wchodzeniu na rynek. Nie uniemożliwiają skutecznej konkurencji między uczestnikami rynku, w tym między nowymi, wchodzącymi na rynek uczestnikami oraz spółkami z małym udziałem w rynku.
4. Takie mechanizmy i procedury zapewniają właściwe sygnały ekonomiczne dla skutecznego i maksymalnego wykorzystania zdolności technicznej oraz ułatwiają inwestowanie w nową infrastrukturę.
5. Użytkownicy sieci są informowani o okolicznościach, które mogłyby mieć wpływ na dostępność zakontraktowanej zdolności. Informacje dotyczące przerw powinny odzwierciedlać poziom informacji, jakimi dysponuje operator systemu przesyłowego.
6. W przypadku wystąpienia trudności w realizacji zobowiązań umownych dotyczących dostaw — z powodów związanych z integralnością systemu — operatorzy systemów przesyłowych powinni powiadomić o tym użytkowników sieci oraz niezwłocznie podjąć działania zmierzające do niedyskryminacyjnego rozwiązania zaistniałego problemu.

Przed wdrożeniem procedur, operatorzy systemów przesyłowych konsultują je z użytkownikami sieci oraz uzgadniają je z organem regulacyjnym.

2.2. Procedury zarządzania ograniczeniami w przypadku ograniczeń kontraktowych

2.2.1. Przepisy ogólne

1. Przepisy pkt 2.2 stosuje się do punktów połączeń międzysystemowych pomiędzy sąsiadującymi systemami wejścia-wyjścia, niezależnie od tego, czy są rzeczywiste czy wirtualne, pomiędzy co najmniej dwoma państwami członkowskimi lub w obrębie jednego państwa członkowskiego w zakresie, w jakim punkty te są objęte procedurami rezerwacji dla użytkowników. Mogą one mieć również zastosowanie w

stosunku do punktów wejścia z państw trzecich i punktów wyjścia do państw trzecich w zależności od decyzji właściwego krajowego organu regulacyjnego. Punkty wyjścia do odbiorców końcowych oraz sieci dystrybucji, punkty wejścia z terminali LNG i zakładów produkcyjnych oraz punkty wejścia-wyjścia z i do instalacji magazynowych nie podlegają przepisom pkt 2.2.

2. W oparciu o informacje publikowane przez operatorów systemów przesyłowych na podstawie sekcji 3 niniejszego załącznika i, w stosownych przypadkach, potwierdzone przez krajowe organy regulacyjne ACER publikuje sprawozdanie z monitorowania w zakresie ograniczeń w punktach połączeń międzysystemowych odnośnie do produktów z zakresu zdolności ciągłej sprzedawanych w poprzednim roku z uwzględnieniem, w jak największym zakresie, handlu zdolnościami przesyłowymi na rynku wtórnym i wykorzystania zdolności przerywanych.

Sprawozdanie z monitorowania jest publikowane co dwa lata. Na uzasadniony wniosek Komisji nie częściej niż raz w roku ACER publikuje dodatkowe sprawozdania.

3. Wszelka dodatkowa zdolność udostępniona w wyniku zastosowania jednej z procedur zarządzania ograniczeniami przewidzianych w pkt 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 i 2.2.5 oferowana jest przez odpowiednich operatorów systemów przesyłowych w ramach zwykłego procesu alokacji.

2.2.2. Zwiększanie zdolności poprzez mechanizm nadsubskrypcji i wykupu

1. Operatorzy systemów przesyłowych przedstawiają i po zatwierdzeniu przez krajowy organ regulacyjny wdrażają motywacyjny mechanizm nadsubskrypcji i wykupu, aby zaoferować dodatkową zdolność ciągłą. Przed wdrożeniem krajowy organ regulacyjny konsultuje się z krajowymi organami regulacyjnymi sąsiednich państw i uwzględnia opinie krajowych organów regulacyjnych sąsiednich państw. Dodatkowa zdolność została zdefiniowana jako zdolność ciągła udostępniana w dodatku do zdolności technicznej punktu połączenia międzysystemowego obliczanej na podstawie art. 5 ust. 1 wzmiankowanego rozporządzenia.
2. Mechanizm nadsubskrypcji i wykupu zapewnia operatorom systemów przesyłowych zachętę w celu udostępniania dodatkowej zdolności z uwzględnieniem warunków technicznych, takich jak wartość opałowa, temperatura i prognozowane zużycie dla odpowiedniego systemu wejścia-wyjścia oraz zdolności w sąsiadujących sieciach.

Operatorzy systemów przesyłowych stosują dynamiczne podejście do przeliczania zdolności technicznej lub dodatkowej systemu wejścia-wyjścia.

3. Mechanizm nadsubskrypcji i wykupu opiera się na systemie zachęt odzwierciedlającym ryzyko operatorów systemów przesyłowych związane z oferowaniem dodatkowej zdolności. Mechanizm jest zbudowany w taki sposób, aby przychody ze sprzedaży dodatkowej zdolności oraz koszty wynikające z mechanizmu wykupu lub środków na podstawie pkt 6 były współdzielone między operatorami systemów przesyłowych i użytkownikami sieci. Krajowe organy regulacyjne decydują w sprawie podziału przychodów i kosztów pomiędzy operatorem systemu przesyłowego i użytkownikiem sieci.
4. W celu określenia przychodów operatora systemu przesyłowego zdolność techniczna, w szczególności zdolność będąca przedmiotem rezygnacji, a także, w odpowiednich przypadkach, zdolność będąca skutkiem zastosowania mechanizmu udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” i mechanizmu opartego na długoterminowej zasadzie „wykorzystaj lub strać”, jest uznawana za alokowaną przed jakąkolwiek zdolnością dodatkową.
5. Określając zdolność dodatkową, operator systemu przesyłowego uwzględnia scenariusze statystyczne dotyczące prawdopodobnej ilości fizycznie niewykorzystanej zdolności w danej chwili i w danym punkcie połączeń międzysystemowych. Uwzględnia on także profil ryzyka związanego z oferowaniem dodatkowej zdolności, który nie prowadzi do nadmiernych zobowiązań z tytułu wykupu. Mechanizm nadsubskrypcji i wykupu zawiera również oszacowanie prawdopodobieństwa i kosztów wykupu zdolności na rynku i odzwierciedla je w ilości dodatkowej zdolności, która ma być udostępniona.
6. Jeżeli jest to konieczne do utrzymania integralności systemu, operatorzy systemów przesyłowych stosują rynkową procedurę wykupu, w ramach której użytkownicy sieci mogą oferować zdolność. Użytkownicy sieci są powiadamiani o stosowanej procedurze wykupu. Stosowanie procedury wykupu pozostaje bez uszczerbku dla odpowiednich środków awaryjnych.
7. Przed zastosowaniem procedury wykupu operatorzy systemów przesyłowych weryfikują możliwość utrzymania integralności systemu w najbardziej efektywny

kosztowo sposób przy zastosowaniu alternatywnych środków technicznych i komercyjnych.

8. Przedstawiając mechanizm nadsubskrypcji i wykupu, operator systemu przesyłowego przedkłada krajowemu organowi regulacyjnemu wszystkie istotne dane, oszacowania i modele, aby umożliwić temu ostatniemu ocenę mechanizmu. Operatorzy systemów przesyłowych składają krajowemu organowi regulacyjnemu regularne sprawozdania z funkcjonowania mechanizmu oraz, na wniosek krajowego organu regulacyjnego, przedstawiają wszystkie odpowiednie dane. Krajowy organ regulacyjny może zażądać, aby operator systemu przesyłowego wprowadził zmiany do mechanizmu.

2.2.3. *Mechanizm udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać”*

1. Krajowe organy regulacyjne zobowiązują operatorów systemów przesyłowych do stosowania co najmniej zasad określonych w pkt 3 dla każdego użytkownika sieci w punktach połączeń międzysystemowych w odniesieniu do zmiany początkowej nominacji, jeżeli coroczne sprawozdanie ACER z monitorowania zgodnie z pkt 2.2.1 ppkt 2 wykaże, że podczas procedur alokacji zdolności w czasie trwania roku objętego sprawozdaniem w punktach połączeń międzysystemowych zapotrzebowanie przekraczało ofertę przy cenie wywoławczej, gdy wykorzystywane są aukcje, w danym roku lub w kolejnych dwóch latach:
 - a) w odniesieniu do co najmniej trzech produktów z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym jeden miesiąc; lub
 - b) w odniesieniu do co najmniej dwóch produktów z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym jeden kwartał; lub
 - c) w odniesieniu do co najmniej jednego produktu z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym co najmniej jeden rok; lub
 - d) w przypadku gdy w ciągu co najmniej sześciu miesięcy nie zaoferowano produktu z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym nie mniej niż jeden miesiąc.
2. Jeżeli coroczne sprawozdanie z monitorowania wykaże, że sytuacja określona w pkt 1 prawdopodobnie nie powtórzy się w ciągu kolejnych trzech lat, np. ze względu na

udostępnienie zdolności w wyniku fizycznego powiększenia sieci lub rozwiązania umów długoterminowych, to krajowe organy regulacyjne mogą postanowić o zakończeniu mechanizmu udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać”.

3. Renominacja zdolności ciągłej jest dozwolona w zakresie od 10 % do 90 % zdolności zakontraktowanej przez użytkownika sieci w danym punkcie połączeń międzysystemowych. Jeżeli jednak nominacja przekracza 80 % zakontraktowanej zdolności, to połowa nienominowanej ilości może być renominowana w górę. Jeżeli nominacja nie przekracza 20 % zakontraktowanej zdolności, to połowa nominowanej ilości może być renominowana w dół. Stosowanie przepisów niniejszego punktu pozostaje bez uszczerbku dla odpowiednich środków nadzwyczajnych.
4. Pierwotny posiadacz zakontraktowanej zdolności może renominować ograniczoną część swojej zakontraktowanej zdolności ciągłej na zasadzie zdolności przerywanej.
5. Przepisów pkt 3 nie stosuje się do użytkowników – osób lub przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw przez nie kontrolowanych na mocy art. 3 rozporządzenia (WE) nr 139/2004 – posiadających w poprzedzającym roku mniej niż 10 % rocznej zdolności technicznej oferowanej w punkcie połączeń międzysystemowych.
6. W odniesieniu do punktów połączeń międzysystemowych, gdzie stosuje się mechanizm udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” zgodnie z pkt 3, krajowy organ regulacyjny przeprowadza ocenę związku z mechanizmem nadsubskrypcji i wykupu na podstawie pkt 2.2.2, co może spowodować podjęcie przez krajowy organ regulacyjny decyzji o niestosowaniu przepisów pkt 2.2.2 w tych punktach połączeń międzysystemowych. Decyzję taką zgłasza się bezzwłocznie ACER i Komisji.
7. Krajowy organ regulacyjny może postanowić o wprowadzeniu mechanizmu udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” zgodnie z pkt 3 w odniesieniu do danego punktu połączeń międzysystemowych. Przed podjęciem decyzji krajowy organ regulacyjny konsultuje się z krajowymi organami regulacyjnymi sąsiednich państw członkowskich. Przyjmując decyzję, krajowy organ regulacyjny uwzględnia opinie krajowych organów regulacyjnych z sąsiednich państw.

2.2.4. Rezygnacja z zakontraktowanej zdolności

Operatorzy systemów przesyłowych przyjmują każdy przypadek rezygnacji ze zdolności ciągłej zakontraktowanej przez użytkownika sieci w punkcie połączenia międzysystemowego, z wyjątkiem produktów z zakresu zdolności o czasie trwania nieprzekraczającym jednego dnia. Użytkownik sieci zachowuje swoje prawa i obowiązki na mocy umowy dotyczącej zdolności, dopóki zdolność nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego, i w zakresie, w jakim nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego. Zdolność będącą przedmiotem rezygnacji uznaje się za ponownie przydzieloną dopiero po alokacji całej dostępnej zdolności. Operator systemu przesyłowego niezwłocznie powiadamia użytkownika sieci o ponownym przydzieleniu zdolności, która była przedmiotem jego rezygnacji. Szczegółowe warunki rezygnowania ze zdolności, zwłaszcza w przypadku gdy kilku użytkowników sieci rezygnuje ze swoich zdolności, są zatwierdzane przez krajowy organ regulacyjny.

2.2.5. Mechanizm oparty na długoterminowej zasadzie „wykorzystaj lub strać”

1. Krajowe organy regulacyjne zobowiązują operatorów systemów przesyłowych do częściowego lub całkowitego wycofywania zakontraktowanych zdolności w danym punkcie połączeń międzysystemowych, które to zdolności są systematycznie wykorzystywane w niepełnym zakresie przez użytkownika sieci, w przypadku gdy dany użytkownik nie sprzedał ani nie zaoferował na rozsądnych warunkach swojej niewykorzystanej zdolności i gdy inni użytkownicy sieci ubiegają się o zdolność ciągłą. Zakontraktowaną zdolność uznaje się za wykorzystywaną w niepełnym zakresie, w szczególności w przypadku gdy:
 - a) użytkownik sieci wykorzystuje rocznie średnio mniej niż 80 % swojej zakontraktowanej zdolności zarówno w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września, jak i w okresie od dnia 1 października do dnia 31 marca przy efektywnym czasie trwania umowy wynoszącym ponad rok, czego nie może należycie uzasadnić; lub
 - b) użytkownik sieci systematycznie nominuje blisko 100 % swojej zakontraktowanej zdolności i renominuje w dół w celu obejścia przepisów określonych w pkt 2.2.3 ppkt 3.

2. Uznaje się, że stosowanie mechanizmu udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” nie stanowi uzasadnienia uniemożliwiającego stosowanie przepisów pkt 1.
 3. W wyniku cofnięcia użytkownik sieci traci częściowo lub całkowicie swoją zakontraktowaną zdolność na dany okres lub na pozostały skuteczny czas trwania umowy. Użytkownik sieci zachowuje swoje prawa i obowiązki na mocy umowy dotyczącej zdolności, dopóki zdolność nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego, i w zakresie, w jakim nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego.
 4. Operatorzy systemów przesyłowych regularnie przedkładają krajowym organom regulacyjnym wszystkie dane niezbędne do monitorowania stopnia wykorzystania zakontraktowanych zdolności dla skutecznego czasu trwania umów wynoszącego ponad rok lub powtarzających się kwartałów obejmujących co najmniej dwa lata.
- 3. OKREŚLENIE INFORMACJI TECHNICZNYCH POTRZEBNYCH UŻYTKOWNIKOM SIECI DO UZYSKANIA EFEKTYWNEGO DOSTĘPU DO SYSTEMU GAZU ZIEMNEGO, OKREŚLENIE WSZYSTKICH WŁAŚCIWYCH PUNKTÓW W CELU SPEŁNIENIA WYMOGÓW PRZEJRZYSTOŚCI ORAZ INFORMACJE, KTÓRE MAJĄ BYĆ PUBLIKOWANE NA TEMAT WSZYSTKICH WŁAŚCIWYCH PUNKTÓW, I HARMONOGRAM, WEDŁUG KTÓREGO INFORMACJE TE MAJĄ BYĆ PUBLIKOWANE**
- 3.1. Określenie informacji technicznych potrzebnych użytkownikom sieci do uzyskania efektywnego dostępu do systemu**
- 3.1.1. Metoda publikacji*
1. Operatorzy systemów przesyłowych OSP dostarczają informacje, o których mowa w pkt 3.1.2 oraz w pkt 3.3 ppkt 1–5, w następujący sposób:
 - a) na stronie internetowej udostępnionej opinii publicznej, bez opłat i bez konieczności rejestracji lub podpisania umowy z danym operatorem systemu przesyłowego;
 - b) w sposób regularny i z zachowaniem ciągłości; częstotliwość zależy od zachodzących zmian i czasu trwania usługi;
 - c) w sposób przyjazny dla użytkownika;

- d) w sposób *zrozumiały, wymiennie jasny*, łatwo dostępny i na niedyskryminacyjnych zasadach;
- e) w dostępnym do pobrania formacie, który został uzgodniony pomiędzy operatorami systemów przesyłowych i krajowymi organami regulacyjnymi – na podstawie opinii w sprawie zharmonizowanego formatu, która jest wydawana przez ACER – i który umożliwi analizę ilościową *i porównawczą*;
- f) konsekwentnie używając jednostek, zwłaszcza kWh (przy referencyjnej temperaturze spalania wynoszącej 298,15 K) w odniesieniu do zawartości energii oraz m³ (przy 273,15 K i 1,01325 bara) w odniesieniu do objętości. Należy podać stały współczynnik konwersji na zawartość energii. Oprócz powyższego formatu dane można publikować również w innych jednostkach;
- g) w języku(-ach) urzędowym(-ych) danego państwa członkowskiego i w języku angielskim;
- h) wszystkie dane udostępnia się za pomocą jednej ogólnounijnej centralnej platformy, ustanowionej przez ENTSO gazu na zasadach efektywności kosztowej.

2. Operatorzy systemów przesyłowych bezzwłocznie dostarczają szczegółowe dane dotyczące bieżących zmian w informacjach, o których mowa w pkt 3.1.2 oraz w pkt 3.3 ppkt 1–5, gdy tylko dane te są im udostępniane.

3.1.2. Zawartość publikacji

- 1. Operatorzy systemów przesyłowych publikują przynajmniej następujące informacje o swoich systemach i usługach:
 - a) szczegółowy i wszechstronny opis różnych rodzajów oferowanych usług i opłat za te usługi;
 - b) różne typy umów przesyłowych dostępnych dla tych usług;
 - c) kodeks sieci lub standardowe warunki określające prawa i obowiązki wszystkich użytkowników sieci, w tym:
 - (i) zharmonizowane umowy przesyłowe oraz inne odpowiednie dokumenty;
 - (ii) jeżeli ma to znaczenie dla dostępu do systemu – określenie odpowiednich parametrów jakości gazu, obejmujących co najmniej wartość opałową

- górną i liczbę Wobbego, zawartość tlenu, oraz określenie obowiązku dokonania konwersji lub pokrycia związanych z nią kosztów przez użytkowników sieci, w przypadku gdy gaz nie odpowiada tym specyfikacjom, dla wszystkich właściwych punktów, zgodnie z ich definicją w pkt 3.2 niniejszego załącznika;
- (iii) jeżeli ma to znaczenie dla dostępu do systemu – informacje na temat wymogów dotyczących ciśnienia dla wszystkich właściwych punktów;
 - (iv) procedurę stosowaną w przypadku przerwania świadczenia usługi przesyłania na zasadach przerywanych, w tym – w stosownych przypadkach – czas, zakres i hierarchię poszczególnych przerw (np. proporcjonalnie lub przerwanie, począwszy od późniejszego terminu rozpoczęcia świadczenia usługi przesyłania);
- d) zharmonizowane procedury stosowane przy korzystaniu z systemu przesyłowego wraz z definicjami najważniejszych pojęć;
 - e) przepisy dotyczące alokacji zdolności, zarządzania ograniczeniami i procedur zapobiegania akumulacji rezerw zdolności oraz procedur dotyczących jej ponownego wykorzystania;
 - f) zasady mające zastosowanie w stosunku do operatora systemu przesyłowego w handlu zdolnością na rynku wtórnym;
 - g) zasady dotyczące bilansowania oraz metodyka kalkulacji opłat za niezbilansowanie;
 - h) w stosownych przypadkach – poziomy elastyczności i tolerancji stosowane w usługach przesyłowych i innych usługach bez oddzielnych opłat, jak również oferowana dodatkowo elastyczność i związane z nią opłaty;
 - i) szczegółowy opis systemu gazowego zarządzanego przez operatora systemu przesyłowego i jego właściwych punktów połączeń międzysystemowych, zgodnie z ich definicją w pkt 3.2 niniejszego załącznika, oraz nazwy operatorów połączonych w ten sposób systemów lub obiektów;
 - j) zasady mające zastosowanie przy przyłączaniu do systemu obsługiwanego przez operatora systemu przesyłowego;

- k) informacje na temat mechanizmów awaryjnych w zakresie należącym do kompetencji operatora systemu przesyłowego, takich jak środki mogące spowodować odłączenie grup odbiorców i inne ogólne zasady odpowiedzialności, które mają zastosowanie do operatora systemu przesyłowego;
- l) uzgodnione przez operatorów systemów przesyłowych procedury, istotne w odniesieniu do dostępu użytkowników sieci do danych systemów przesyłowych i związane z interoperacyjnością sieci w punktach połączeń międzysystemowych, uzgodnione procedury i wykorzystane metody dotyczące składania nominacji i sprawdzania ich zgodności oraz inne uzgodnione procedury określające zasady i wykorzystane metody, które dotyczą alokacji przepływu gazu i jego bilansowania;
- m) operatorzy systemów przesyłowych publikują szczegółowy i wyczerpujący opis zastosowanych metod i procesów, w tym informacje na temat zastosowanych parametrów i kluczowych założeń, które wykorzystano do obliczenia zdolności technicznej.

3.2. Określenie wszystkich właściwych punktów w celu spełnienia wymogów przejrzystości

1. Właściwe punkty obejmują co najmniej:
 - a) wszystkie punkty wejścia i wyjścia sieci przesyłowej obsługiwanej przez operatora systemu przesyłowego, z wyjątkiem punktów wyjścia przyłączonych do pojedynczego odbiorcy końcowego i z wyjątkiem punktów wejścia przyłączonych bezpośrednio do zlokalizowanej w UE instalacji produkcyjnej pojedynczego producenta;
 - b) wszystkie punkty wejścia i wyjścia łączące obszary bilansowania operatorów systemów przesyłowych;
 - c) wszystkie punkty łączące sieć operatora systemu przesyłowego z terminalem LNG, węzłami sieci gazowych, instalacjami magazynowania i instalacjami produkcyjnymi instalacjami magazynowania i instalacjami produkcyjnymi, o ile te obiekty produkcyjne nie są objęte wyłączeniem zgodnie z lit. a);

- d) wszystkie punkty łączące sieć danego operatora systemu przesyłowego z infrastrukturą niezbędną do świadczenia usług pomocniczych określonych w art. 2 pkt 30 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] .
2. Informacje dla pojedynczych odbiorców końcowych i dla instalacji produkcyjnych, które nie są objęte definicją właściwych punktów zgodnie z pkt 3.2 ppkt 1 lit. a), publikuje się w formie zagregowanej, co najmniej dla każdego obszaru bilansowania. Zagregowane informacje dotyczące pojedynczych odbiorców końcowych oraz instalacji produkcyjnych, które nie są objęte definicją właściwych punktów zgodnie z pkt 3.2 ppkt 1 lit. a), uznaje się do celów stosowania niniejszego załącznika za informacje dotyczące jednego właściwego punktu.
3. W przypadku gdy punkty łączące dwóch lub więcej operatorów systemów przesyłowych są zarządzane wyłącznie przez danych operatorów, bez jakiegokolwiek udziału na poziomie umownym lub eksploatacyjnym ze strony użytkowników systemu, lub w przypadku gdy punkty łączą system przesyłowy z systemem dystrybucyjnym i w punktach tych nie występują ograniczenia kontraktowe, operatorzy systemów przesyłowych są zwolnieni w odniesieniu do tych punktów z obowiązków w zakresie publikowania informacji określonych w pkt 3.3 niniejszego załącznika. Krajowy organ regulacyjny może zobowiązać operatorów systemów przesyłowych do publikowania informacji określonych w pkt 3.3 niniejszego załącznika w odniesieniu do wszystkich punktów objętych powyższym zwolnieniem bądź też do grup takich punktów. W takim przypadku informacje, jeśli OSP nimi dysponuje, publikuje się w formie zagregowanej na znaczącym poziomie, co najmniej dla każdego obszaru bilansowania. Zagregowane informacje dotyczące takich punktów uznaje się do celów stosowania niniejszego załącznika za informacje dotyczące jednego właściwego punktu.

3.3. Informacje, które mają być publikowane na temat wszystkich właściwych punktów, i harmonogram, według którego informacje te mają być publikowane

1. W odniesieniu do wszystkich właściwych punktów operatorzy systemów przesyłowych publikują informacje określone w lit. a)–g), dotyczące świadczonych przez siebie usług i usług pomocniczych (w szczególności informacje na temat mieszania, balastowania i konwersji). Informacje takie publikuje się w postaci

danych liczbowych dla okresów dziennych lub godzinnych – równych
najmniejszemu okresowi referencyjnemu w odniesieniu do rezerwowania zdolności i
(re)nominacji oraz najmniejszemu okresowi rozliczeniowemu, za który naliczane są
opłaty za niezbilansowanie. Jeżeli najmniejszy okres referencyjny jest inny niż okres
dzienny, informacje wymienione w lit. a)–g) udostępnia się również w odniesieniu
do okresu dziennego. Informacje te oraz ich aktualizacje publikuje się zaraz po
otrzymaniu ich przez operatora systemu („w czasie zbliżonym do rzeczywistego”):

- a) zdolność techniczna w obu kierunkach;
- b) całkowita zakontraktowana zdolność ciągła i przerywana w obu kierunkach;
- c) nominacje i renominacje w obu kierunkach;
- d) dostępna zdolność ciągła i przerywana w obu kierunkach;
- e) faktyczna ilość przesyłanego gazu;
- f) planowane i faktyczne przerwy w zdolności przerywanej;
- g) planowane i nieplanowane przerwy w usługach ciągłych oraz informacje na
temat przywracania usług ciągłych (dotyczące m.in. konserwacji i remontów
systemu oraz spodziewanego czasu trwania przerwy spowodowanej
konserwacją lub remontem). Informacje o planowanych przerwach publikuje
się co najmniej z 42-dniowym wyprzedzeniem;
- h) przypadki nieuwzględnienia prawnie wiążących wniosków o produkty z
zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym co najmniej jeden
miesiąc, w tym liczba nieuwzględnionych wniosków i wnioskowane ilości;
- i) w przypadku aukcji: gdzie i kiedy produkty z zakresu zdolności ciągłej o czasie
trwania wynoszącym co najmniej jeden miesiąc zostały rozliczone po cenach
wyższych niż cena wywoławcza;
- j) gdzie i kiedy żadne produkty z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania
wynoszącym co najmniej jeden miesiąc nie zostały zaoferowane w ramach
zwykłego procesu alokacji;
- k) całkowita zdolność udostępniona poprzez procedury zarządzania
ograniczeniami opisane w pkt 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 i 2.2.5 z podziałem na
poszczególne procedury zarządzania ograniczeniami.

2. Dla wszystkich właściwych punktów informacje wymienione w pkt 3.3 ppkt 1 lit. a), b) i d) publikuje się w odniesieniu do okresu obejmującego przynajmniej następne 24 miesiące.
3. Dla wszystkich właściwych punktów operatorzy systemów przesyłowych publikują informacje historyczne dotyczące wymogów wymienionych w pkt 3.3 ppkt 1 lit. a)–g) za ostatnie pięć lat z zachowaniem ciągłości.
4. Operatorzy systemów przesyłowych codziennie publikują dla wszystkich właściwych punktów wartości pomiarów wartości: opałowej górnej, liczby Wobbego zawartości wodoru zmieszanego w systemie gazu ziemnego, zawartości metanu i zawartości tlenu. Wstępne dane publikuje się najpóźniej trzy dni po danej dobie gazowej. Dane ostateczne publikuje się przed upływem trzech miesięcy od zakończenia danego miesiąca.
5. Operatorzy systemów przesyłowych co roku publikują dla wszystkich właściwych punktów dane dotyczące dostępnej zdolności oraz zdolności zarezerwowanej i technicznej dla okresu, w którym zdolność jest zakontraktowana, plus jeden rok, oraz co najmniej na następne 10 lat. Informacje te aktualizuje się przynajmniej co miesiąc lub częściej, w miarę otrzymywania nowych informacji. W publikowanych informacjach wskazuje się okres, dla którego zdolność jest oferowana na rynku.

3.4. Informacje, które mają być publikowane w odniesieniu do systemu przesyłowego, i harmonogram, według którego informacje te mają być publikowane

1. Operatorzy systemów przesyłowych zapewniają, by publikacja miała miejsce codziennie, i codziennie aktualizują dane dotyczące łącznej ilości zdolności zaoferowanej oraz zdolności zakontraktowanej na rynku wtórnym (tzn. sprzedanej przez jednego użytkownika sieci innemu użytkownikowi sieci), jeżeli dysponują tymi informacjami. Informacje te zawierają następujące elementy:
 - a) punkt połączenia, w którym sprzedaje się zdolność;
 - b) rodzaj zdolności (np. w punkcie wejścia, w punkcie wyjścia, ciągła, przerywana);
 - c) ilość i czas obowiązywania praw do korzystania ze zdolności;
 - d) rodzaj sprzedaży, np. przeniesienie lub powierzenie;

- e) całkowita liczba transakcji/przeniesień;
- f) wszelkie inne uwarunkowania znane operatorowi systemu przesyłowego, wyszczególnione w pkt 3.3.

Operator systemu przesyłowego jest zwolniony z tego obowiązku, w przypadku gdy informacje takie są przekazywane przez stronę trzecią.

2. Operatorzy systemów przesyłowych publikują zharmonizowane warunki, na jakich będą akceptować transakcje zdolnością (np. przeniesienia i powierzenia). Warunki te muszą zawierać co najmniej:

- a) opis znormalizowanych produktów, które można sprzedawać na rynku wtórnym;
- b) termin wdrożenia/przyjęcia/rejestracji transakcji na rynku wtórnym. W przypadku opóźnień należy podać przyczyny;
- c) przekazanie operatorowi systemu przesyłowego przez sprzedającego lub stronę trzecią, o której mowa w pkt 3.4 ppkt 1, informacji obejmujących nazwę sprzedawcy i nabywcy oraz dane na temat specyfikacji zdolności wymienione w pkt 3.4 ppkt 1.

Operator systemu przesyłowego jest zwolniony z tego obowiązku, w przypadku gdy informacje takie są przekazywane przez stronę trzecią.

3. Jeśli chodzi o zbilansowanie systemu, każdy operator systemu przesyłowego dostarcza każdemu użytkownikowi sieci, dla każdego okresu bilansowania, swoje wstępne dane dotyczące niezbilansowania oraz dane dotyczące kosztów dla danego użytkownika sieci, najpóźniej jeden miesiąc po zakończeniu okresu bilansowania. Ostateczne dane dotyczące klientów, którym gaz dostarczony został zgodnie ze standardowym profilem obciążenia, można przekazać w terminie do 14 miesięcy. Operator systemu przesyłowego jest zwolniony z tego obowiązku, w przypadku gdy informacje takie są przekazywane przez stronę trzecią. Przy przekazywaniu tych informacji należy zachować poufność informacji handlowych podlegających szczególnej ochronie.

4. W przypadku gdy usługi w ramach elastyczności, inne niż tolerancje, oferuje się stronom trzecim, operatorzy systemów przesyłowych publikują z jednodniowym wyprzedzeniem łączne dzienne prognozy dotyczące maksymalnej ilości

elastyczności, zarezerwowanego poziomu elastyczności i dostępności elastyczności na rynku w następnej dobie gazowej. Operator systemu przesyłowego publikuje również ex post informacje dotyczące łącznego wykorzystania każdej usługi w ramach elastyczności na koniec każdej doby gazowej. Jeżeli krajowy organ regulacyjny jest przekonany, iż informacje te mogą zostać wykorzystane do potencjalnych nadużyć przez użytkowników sieci, może podjąć decyzję o zwolnieniu operatora systemu przesyłowego z tego obowiązku.

5. Operatorzy systemów przesyłowych publikują dla każdego obszaru bilansowania dane dotyczące ilości gazu w systemie przesyłowym na rozpoczęcie każdej doby gazowej oraz prognozowanej ilości gazu w systemie przesyłowym na zakończenie każdej doby gazowej. Prognozę ilości gazu na zakończenie doby gazowej aktualizuje się co godzinę przez całą dobę gazową. W przypadku gdy opłaty za niezbilansowanie naliczane są godzinowo, operator systemu przesyłowego co godzinę publikuje dane dotyczące ilości gazu w systemie przesyłowym. Alternatywnie operatorzy systemów przesyłowych publikują dla każdego obszaru bilansowania dane dotyczące łącznego niezbilansowania dla wszystkich użytkowników na rozpoczęcie każdego okresu bilansowania oraz prognozowanego łącznego niezbilansowania dla wszystkich użytkowników na zakończenie każdej doby gazowej. Jeżeli krajowy organ regulacyjny jest przekonany, iż informacje te mogą zostać wykorzystane do potencjalnych nadużyć przez użytkowników sieci, może podjąć decyzję o zwolnieniu operatora systemu przesyłowego z tego obowiązku.
6. Operatorzy systemów przesyłowych udostępniają przyjazne dla użytkownika instrumenty umożliwiające obliczanie taryf.
7. Operatorzy systemów przesyłowych przechowują do wglądu właściwych organów krajowych przez okres co najmniej pięciu (5) lat rejestr wszystkich umów dotyczących zdolności oraz innych właściwych informacji na temat obliczania i udostępniania zdolności, zwłaszcza na temat poszczególnych nominacji i przerw. Operatorzy systemów przesyłowych są zobowiązani przechowywać przez okres co najmniej pięciu (5) lat wszystkie stosowne informacje, o których mowa w pkt 3.3 ppkt 4 i 5, oraz udostępniać je na żądanie organu regulacyjnego. Obie strony zachowują poufność informacji handlowych.

8. Operatorzy systemów przesyłowych publikują przynajmniej raz w roku, we wcześniej określonym terminie, z odpowiednim wyprzedzeniem, wszystkie planowane okresy konserwacji i remontów, które mogą mieć wpływ na prawa użytkowników sieci wynikające z umów przesyłowych, a także związane z nimi informacje dotyczące eksploatacji. Obejmuje to niezwłoczne i niedyskryminacyjne podawanie do wiadomości publicznej informacji o wszelkich zmianach okresów konserwacji i remontów oraz powiadamianie o nieplanowanych konserwacjach i remontach, niezwłocznie po uzyskaniu tych informacji przez operatora systemu przesyłowego. W okresach konserwacji i remontów, operatorzy systemów przesyłowych regularnie publikują uaktualnione informacje dotyczące szczegółów, spodziewanego czasu trwania i rezultatu konserwacji i remontów.

4. FORMAT I TREŚĆ PUBLIKACJI INFORMACJI TECHNICZNYCH DOTYCZĄCYCH DOSTĘPU OPERATORÓW SIECI WODOROWEJ DO SIECI, INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY PUBLIKOWAĆ DLA WSZYSTKICH WŁAŚCIWYCH PUNKTÓW, ORAZ HARMONOGRAM

4.1. Format publikacji informacji technicznych dotyczących dostępu do sieci

1. Operatorzy sieci wodorowej przekazują użytkownikom sieci wszelkie informacje niezbędne do uzyskania skutecznego dostępu do sieci, o których mowa w pkt 4.2 i 4.3, w następujący sposób:
 - a) na stronie internetowej udostępnionej opinii publicznej, bez opłat i bez konieczności rejestracji lub podpisania umowy z danym operatorem sieci wodorowej;
 - b) w sposób regularny i z zachowaniem ciągłości; częstotliwość zależy od zachodzących zmian i czasu trwania usługi;
 - c) w sposób przyjazny dla użytkownika;
 - d) w sposób przejrzysty, wymierny, łatwo dostępny i na niedyskryminacyjnych zasadach;
 - e) w dostępnym do pobrania formacie, który został uzgodniony między operatorami sieci wodorowych i organami regulacyjnymi – na podstawie opinii w sprawie zharmonizowanego formatu, wydanej przez ACER – i który umożliwia analizę ilościową;

- f) konsekwentnie używając jednostek, zwłaszcza kWh w odniesieniu do zawartości energii oraz m³ w odniesieniu do objętości. Należy podać stały współczynnik konwersji na zawartość energii. Oprócz powyższego formatu dane można publikować również w innych jednostkach;
 - g) w języku(-ach) urzędowym(-ych) danego państwa członkowskiego i w języku angielskim;
 - h) wszystkie dane udostępnia się z dniem [1 października 2025 r.] za pomocą jednej ogólnounijnej centralnej platformy, ustanowionej przez europejską sieć operatorów sieci wodorowych na zasadach efektywności kosztowej.
2. Operatorzy sieci wodorowej bezzwłocznie dostarczają szczegółowe dane dotyczące bieżących zmian w informacjach, o których mowa w pkt 4.2 oraz 4.3, gdy tylko dane te są im udostępniane.

4.2. Treść publikacji informacji technicznych dotyczących dostępu do sieci

1. Operatorzy sieci wodorowej publikują przynajmniej następujące informacje o swoich systemach i usługach:
- a) szczegółowy i wszechstronny opis różnych rodzajów oferowanych usług i opłat za te usługi;
 - b) różne typy umów przesyłowych dostępnych dla tych usług;
 - c) kodeksy sieci lub standardowe warunki określające prawa i obowiązki wszystkich użytkowników sieci, w tym:
 - 1) zharmonizowane umowy przesyłowe oraz inne odpowiednie dokumenty;
 - 2) jeżeli ma to znaczenie dla dostępu do sieci, w odniesieniu do wszystkich właściwych punktów – specyfikację odpowiednich parametrów jakości wodoru oraz określenie obowiązku dokonania konwersji lub pokrycia związanych z nią kosztów przez użytkowników sieci, w przypadku gdy gaz nie odpowiada tym specyfikacjom;
 - 3) jeżeli ma to znaczenie dla dostępu do systemu – informacje na temat wymogów dotyczących ciśnienia dla wszystkich właściwych punktów;
 - d) zharmonizowane procedury stosowane przy korzystaniu z sieci wodorowej wraz z definicjami najważniejszych pojęć;

- e) w stosownych przypadkach – poziomy elastyczności i tolerancji stosowane w usługach przesyłowych i innych usługach bez oddzielnych opłat, jak również oferowana dodatkowo elastyczność i związane z nią opłaty;
- f) szczegółowy opis sieci wodorowej zarządzanej przez operatora sieci wodorowej i jej właściwych punktów połączeń międzysystemowych, zgodnie z ich definicją w pkt 2, oraz nazwy operatorów połączonych w ten sposób sieci lub instalacji;
- g) zasady mające zastosowanie przy przyłączaniu do sieci obsługiwanej przez operatora sieci wodorowej;
- h) informacje na temat mechanizmów na wypadek sytuacji nadzwyczajnych w zakresie należącym do kompetencji operatora sieci wodorowej, takich jak środki mogące spowodować odłączenie grup odbiorców i inne ogólne zasady odpowiedzialności, które mają zastosowanie do operatora sieci wodorowej;
- i) uzgodnione przez operatorów sieci wodorowej procedury w punktach połączeń międzysystemowych, mające wpływ na dostęp użytkowników sieci do danej sieci wodorowej, związane z interoperacyjnością sieci.

2. Właściwe punkty obejmują co najmniej:

- a) wszystkie punkty wejścia i wyjścia sieci wodorowej obsługiwanej przez operatora sieci wodorowej, z wyjątkiem punktów wyjścia przyłączonych do pojedynczego odbiorcy końcowego i z wyjątkiem punktów wejścia przyłączonych bezpośrednio do zlokalizowanej w UE instalacji produkcyjnej pojedynczego producenta;
- b) wszystkie punkty wejścia i wyjścia łączące sieci operatorów sieci wodorowej;
- c) wszystkie punkty łączące sieć operatora sieci wodorowej z terminalem LNG, terminalami wodorowymi, węzłami sieci gazowych, instalacjami magazynowania i instalacjami produkcyjnymi, o ile te instalacje produkcyjne nie są objęte zwolnieniem zgodnie z lit. a);
- d) wszystkie punkty łączące sieć danego operatora sieci wodorowej z infrastrukturą niezbędną do świadczenia usług pomocniczych.

3. Informacje dla pojedynczych odbiorców końcowych i dla instalacji produkcyjnych, które nie są objęte definicją właściwych punktów zgodnie z pkt 2 lit. a), publikuje się w formie zagregowanej, co najmniej dla każdego obszaru bilansowania.

4.3. Informacje, które należy publikować dla wszystkich właściwych punktów, oraz harmonogram

1. Dla wszystkich właściwych punktów operatorzy sieci wodorowych publikują informacje wymienione w lit. a)–g) w odniesieniu do wszystkich usług w postaci danych liczbowych dla okresów dziennych lub godzinowych. Informacje te oraz ich aktualizacje publikuje się zaraz po otrzymaniu ich przez operatora sieci wodorowej („w czasie zbliżonym do rzeczywistego”):
 - a) zdolność techniczna w obu kierunkach;
 - b) całkowita zakontraktowana zdolność w obu kierunkach;
 - c) nominacje i renominacje w obu kierunkach;
 - d) dostępna zdolność w obu kierunkach;
 - e) faktyczna ilość przesyłanego gazu;
 - f) planowane i faktyczne przerwy w zdolności;
 - g) planowane i nieplanowane przerwy w świadczeniu usług. Informacje o planowanych przerwach publikuje się co najmniej z 42-dniowym wyprzedzeniem;
2. Dla wszystkich właściwych punktów informacje wymienione w ppkt 1 lit. a), b) i d) niniejszego punktu publikuje się w odniesieniu do okresu obejmującego przynajmniej następne 24 miesiące.
3. Dla wszystkich właściwych punktów operatorzy sieci wodorowych publikują informacje historyczne dotyczące wymogów wymienionych w ppkt 1 lit. a)–f) niniejszego artykułu za ostatnie pięć lat z zachowaniem ciągłości.
4. Operatorzy sieci wodorowych codziennie publikują zmierzone wartości czystości wodoru i zanieczyszczeń dla wszystkich właściwych punktów. Wstępne dane publikuje się najpóźniej w ciągu 3 dni. Dane ostateczne publikuje się przed upływem trzech miesięcy od zakończenia danego miesiąca.
5. Dalsze szczegółowe dane potrzebne do wdrożenia pkt 4.1, 4.2 i 4.3, np. szczegółowe

informacje dotyczące formatu i treści informacji niezbędnych użytkownikom sieci do skutecznego dostępu do sieci, informacje, które mają być publikowane na temat właściwych punktów, szczegóły dotyczące harmonogramów, określa się w kodeksie sieci ustanowionym na podstawie art. 52 niniejszego rozporządzenia.

Załącznik II

DOMYŚLNE UZGODNIENIA TECHNICZNE, PRAWNE I FINANSOWE ZGODNIE Z ART. 13 UST. 14 ROZPORZĄDZENIA (UE) 2017/1938

Niniejszy załącznik zawiera – w postaci obowiązkowych wzorów – procedurę wdrażania środków solidarności na mocy art. 13, którą należy stosować w przypadku, gdy państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie („państwo członkowskie występujące o wsparcie”) i państwo członkowskie zobowiązane do zapewnienia środków solidarności na mocy art. 13 ust. 1 i 2 („państwo członkowskie udzielające wsparcia”) nie uzgodniły lub nie sfinalizowały uzgodnień technicznych, prawnych i finansowych na mocy art. 13 ust. 10.

Jeżeli państw członkowskich udzielających wsparcia jest kilka i przynajmniej z jednym z nich zawarto dwustronne umowy solidarnościowe, umowy dwustronne powinny mieć pierwszeństwo między państwami członkowskimi, które je zawarły. Domyślne ustalenia będą miały zastosowanie wyłącznie do pozostałych państw członkowskich udzielających wsparcia.

Komunikacja między państwem członkowskim występującym o wsparcie i państwem udzielającym go odbywa się przede wszystkim za pośrednictwem poczty elektronicznej; jeżeli nie jest to możliwe, odbywa się telefonicznie lub za pomocą innych dostępnych środków, które określa się we wniosku o solidarne wsparcie i potwierdza w potwierdzeniu otrzymania wniosku.

Po wypełnieniu poniższe wzory przesyła się pocztą elektroniczną do odpowiednich partnerów w innych państwach członkowskich (głównych adresatów, którzy mają podjąć działania) oraz do punktu kontaktowego Komisji ds. zarządzania kryzysami gazowymi (kopia do wiadomości).

1. Wniosek o solidarne wsparcie *(należy wypełnić w języku angielskim)*

Instrukcje:

Należy wysłać najpóźniej 20 godzin przed rozpoczęciem dnia dostawy (z wyjątkiem przypadków siły wyższej).

Jeżeli państw członkowskich udzielających wsparcia jest kilka, wniosek o solidarne wsparcie wysyła się jednocześnie do wszystkich tych państw, najlepiej za pomocą tego samego e-maila.

O zastosowanie środków solidarności należy wystąpić w odniesieniu do następnej doby gazowej, jak określono w art. 3 pkt 7 rozporządzenia (UE) nr 984/2013. W razie potrzeby na dodatkowe doby gazowe składa się następne wnioski.

Data: _____

Czas: _____

1. W imieniu (*państwo członkowskie występujące o wsparcie*) zwracam się do (*państwo członkowskie udzielające wsparcia*) o zastosowanie środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 (*niepotrzebne skreślić*). Potwierdzam, że spełniono wymogi art. 13 ust. 3.

2. Krótki opis środków wprowadzonych przez (*państwo członkowskie występujące o wsparcie*) (jak przewidziano w art. 13 ust. 3 lit. c)):

3. (*Państwo członkowskie występujące o wsparcie*) zobowiązuje się do szybkiej wypłaty sprawiedliwej rekompensaty za środki solidarności (*państwo członkowskie udzielające wsparcia*) zgodnie z art. 13 ust. 8. Rekompensata zostanie wypłacona w EUR w terminie 30 dni od otrzymania faktury.

4. Właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

E-mail: _____

Telefon: + _____ telefon rezerwowo: _____

Alternatywne narzędzia komunikacji natychmiastowej: + _____

5. Właściwy organ państwa członkowskiego udzielającego wsparcia (proszę to

potwierdzić w potwierdzeniu odbioru):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

E-mail: _____

Telefon: + _____ telefon rezerwowo: _____

Alternatywne narzędzia komunikacji natychmiastowej: + _____

6. Odpowiedzialny OSP w państwie członkowskim występującym o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

7. Odpowiedzialny podmiot zarządzający obszarem rynku w państwie członkowskim występującym o wsparcie (w stosownych przypadkach):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

8. W przypadku dobrowolnych (rynkowych) środków solidarności, umowy na dostawy gazu z uczestnikami rynku z państwa członkowskiego dostarczającego gaz zawiera

- państwo członkowskie występujące o wsparcie lub
- podmiot działający w imieniu państwa członkowskiego występującego o wsparcie (w ramach gwarancji państwowej).

Nazwa: _____.

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____.

Telefon: + _____.

9. Szczegóły techniczne wniosku

a) Potrzebna ilość gazu (ogółem):

_____ kWh,

w tym

gaz wysokokaloryczny: _____ kWh;

gaz niskokaloryczny: _____ kWh.

b) punkty dostawy (połączenia wzajemne):

_____;

_____;

_____;

_____.

Istnieją ograniczenia w odniesieniu do punktów dostawy:

Nie

Tak

Jeśli tak, proszę podać dokładne punkty dostawy i potrzebną ilość gazu:

Punkt dostawy:

Ilość gazu:

_____ kWh

_____ kWh

_____ kWh

_____ kWh

Podpis: _____

2. Potwierdzenie odbioru/wniosek o dodatkowe informacje (*należy wypełnić w języku angielskim*)

Instrukcje:

Należy wysłać w ciągu 30 minut od otrzymania wniosku.

Adresat (*właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie*):

W imieniu (*państwo członkowskie występujące o wsparcie*) zwracam się do (*państwo członkowskie udzielające wsparcia*) o zastosowanie środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 13 ust. 2 (*niepotrzebne skreślić*).

Potwierdzam/koryguję dane kontaktowe, które mają być wykorzystywane w kolejnych krokach:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

E-mail: _____

Telefon: +_____ telefon rezerwowo: _____

Alternatywne narzędzia komunikacji natychmiastowej: +_____

(*Jeżeli wniosek jest niekompletny/zawiera błędy lub pominięcia*) Po weryfikacji wydaje się, że wniosek jest niekompletny/zawiera następujące błędy/brak następujących informacji:

.....
.....

Proszę przesłać nam zmieniony wniosek, podając brakujące/prawidłowe dane, w miarę możliwości w ciągu 30 minut.

Sporządzono w dniu (data)..... o (godz.).....

Podpis:

3. Oferta solidarnego wsparcia *(należy wypełnić w języku angielskim)*

Instrukcje:

- 1) Należy wysłać najpóźniej 11 godzin przed rozpoczęciem doby dostawy (z wyjątkiem przypadków siły wyższej).
- 2) Oferta solidarnego wsparcia obejmuje pierwotne oferty gazu oparte na środkach dobrowolnych („oferty pierwotne”). Ponadto, jeżeli oferty pierwotne nie wystarczą do pokrycia ilości podanej we wniosku o solidarne wsparcie, do oferty solidarnego wsparcia włącza się dodatkowe oferty gazowe („oferty wtórne”), oparte na środkach obowiązkowych. Jeżeli oferty pierwotne innych państw członkowskich udzielających wsparcia (w stosownych przypadkach) nie wystarczą do pokrycia wniosku o solidarne wsparcie, (właściwy organ państwa członkowskiego udzielającego wsparcia) jest gotów uruchomić środki nierynkowe, aby zapewnić dostawy brakującej ilości.
- 3) Rekompensata na podstawie art. 13 ust. 8 za gaz dostarczony w ramach solidarnego wsparcia opartego na środkach dobrowolnych obejmuje cenę gazu (wynikającą z klauzul umownych, przetargów lub innych stosowanych mechanizmów rynkowych) oraz koszty przesyłu do punktu dostawy. Rekompensata ta jest wypłacana bezpośrednio przez państwo członkowskie występujące o wsparcie dostawcy (dostawcom) gazu strony zapewniającej wsparcie.
- 4) Rekompensata (wypłacana na rzecz państwa członkowskiego udzielającego wsparcia) zgodnie z art. 13 ust. 8 za dostarczanie gazu w ramach solidarnego wsparcia w oparciu o środki obowiązkowe obejmuje:
 - a. cenę gazu, która odpowiada ostatniej dostępnej cenie na rynku kasowym dla odpowiedniej jakości gazu, według kursu waluty w państwie członkowskim udzielającym wsparcia w dniu wprowadzenia środka solidarności; jeżeli na terytorium państwa członkowskiego udzielającego wsparcia jest kilka giełd, odpowiada to średniej arytmetycznej ostatnich dostępnych cen na rynku kasowym na wszystkich giełdach; jeżeli terytorium państwa członkowskiego udzielającego wsparcia nie ma giełdy, odpowiada to średniej arytmetycznej ostatnich dostępnych cen na rynkach kasowych na wszystkich giełdach na terytorium Unii.

b. wszelkie rekompensaty, które mają zostać wypłacone przez państwo członkowskie udzielające wsparcia zainteresowanym stronom trzecim na podstawie odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych w wyniku zastosowania środka obowiązkowego, w tym, w stosownych przypadkach, wszelkie związane z tym pozasądowe i sądowe koszty proceduralne; orazc. koszty transportu do punktu dostawy.

5) Państwo członkowskie udzielające wsparcia ponosi ryzyko transportowe związane z transportem do punktu dostawy.

6) Państwo członkowskie występujące o wsparcie dba, aby w uzgodnionych punktach dostawy odebrano dostarczoną ilość gazu. Rekompensata za środki solidarności jest należna, niezależnie od realnego wykorzystania ilości gazu dostarczonej na podstawie umowy.

Data

Godzina.....

Do wiadomości (*właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie*).

1. W następstwie Państwa wniosku o zastosowanie środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 13 ust. 2 (*niepotrzebne skreślić*), otrzymanego w dniu (data) o (godzina), (*właściwy organ państwa członkowskiego udzielającego wsparcia*) przekazuje następującą(-e) ofertę(-y):

2. Informacje o stronie dostarczającej gaz

a. Dostawca gazu/uczestnik rynku podpisujący umowę

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

b. Właściwy organ zamawiający

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

c. Odpowiedzialny OSP:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

d. Odpowiedzialny podmiot zarządzający obszarem rynku (w stosownych przypadkach):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

3. Oferty pierwotne – oparte na środkach dobrowolnych („oparte na zasadach rynkowych”)

a. Ilość gazu (ogółem):

_____ kWh, w tym

gaz wysokokaloryczny: _____ kWh,

gaz niskokaloryczny: _____ kWh.

b. Okres dostaw:

c. Maksymalna zdolność przesyłowa:

_____ kWh, w tym

zdolność ciągła: _____ kWh/h;

zdolność przerywana: _____ kWh/h.

d. Punkty dostawy (połączenia wzajemne):

Punkt dostawy.	Ciągła zdolność przesyłowa	Przerywana zdolność przesyłowa
----------------	----------------------------	--------------------------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

e. Odniesienie do platformy rezerwacji zdolności:

f. Szacowana rekompensata za środek dobrowolny:

cena gazu: EUR;

pozostałe koszty: EUR (proszę doprecyzować)

g. Szczegółowe informacje o płatności:

Odbiorca: _____

Dane banku: _____

4. Oferty wtórne – oparte na środkach obowiązkowych („nierynkowe”)

a. Ilość gazu (ogółem):

_____ kWh, w tym

gaz wysokokaloryczny: _____ kWh,

gaz niskokaloryczny: _____ kWh.

b. Okres dostaw:

c. Maksymalna zdolność przesyłowa:

_____ kWh, w tym

zdolność ciągła: _____ kWh/h;

zdolność przerywana: _____ kWh/h.

d. Punkty dostawy (połączenia wzajemne):

Punkt dostawy.	Ciągła zdolność przesyłowa	Przerywana zdolność przesyłowa
----------------	----------------------------	--------------------------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

e. Odniesienie do platformy rezerwacji zdolności:

f. Prawdopodobne koszty środków obowiązkowych:

szacunkowa cena gazu za kWh: _____ EUR;

prawdopodobne koszty przesyłu: _____ EUR;

szacowana kwota rekompensat dla sektorów gospodarki państwa członkowskiego udzielającego wsparcia dotkniętych ograniczeniami dostaw:

_____ EUR.

g. Szczegółowe informacje o płatności:

Odbiorca: _____

Dane banku: _____

Sporządzono w dniu (data)..... r. o (godz.).....

Podpis:

4. Potwierdzenie odbioru oferty solidarnego wsparcia *(należy wypełnić w języku angielskim)*

Instrukcje:

Należy wysłać w ciągu 30 minut od otrzymania oferty solidarnego wsparcia.

Adresat *(właściwy organ państwa członkowskiego udzielającego wsparcia)*.

W imieniu *(państwo członkowskie występujące o wsparcie)* potwierdzam otrzymanie w dniu (data) r., o (godz.) Państwa oferty solidarnego wsparcia.

(właściwy organ strony występującej o wsparcie)

Osoba wyznaczona do kontaktów:

Telefon: +

Sporządzono w dniu (data).....r. o (godz.).....

Podpis:

5. Przyjęcie/odrzucenie ofert solidarnego wsparcia opartych na środkach dobrowolnych

(należy wypełnić w języku angielskim)

Instrukcje:

- (1) Należy wysłać w ciągu 2 godz. od otrzymania oferty.
- (2) Jeżeli oferta jest przyjmowana w całości, przyjmując ją, powtarza się dokładne warunki oferty otrzymanej od państwa członkowskiego udzielającego wsparcia. Częściowe przyjęcie oferty może dotyczyć wyłącznie ilości, jaka ma być dostarczona.

Data r. godz.

1. W imieniu (*państwo członkowskie występujące o wsparcie*) niniejszym akceptuję/odrzucam (*w całości/częściowo*) przedstawioną przez (*państwo członkowskie udzielające wsparcia*) w dniu (*data*) r. o godz. (*czas*) ofertę zastosowania środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 13 ust. 2 (*niepotrzebne skreślić*).

2. Właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

3. Odpowiedzialny OSP w państwie członkowskim występującym o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

4. Odpowiedzialny podmiot zarządzający obszarem rynku w państwie członkowskim występującym o wsparcie (w stosownych przypadkach):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

5. Przyjęta(-e) oferta(-y) pierwotna(-e), oparta(-e) na środkach dobrowolnych (*należy dokładnie przytoczyć brzmienie przyjętej oferty pierwotnej (przyjętych ofert pierwotnych)*):

.....

Sporządzono w dniu (data)..... r. o (godz.).....

Podpis:

6. Przyjęcie ofert solidarnego wsparcia opartych na środkach obowiązkowych (należy wypełnić w języku angielskim)

Instrukcje:

- (1) Należy wysłać w ciągu 3 godz. od otrzymania oferty solidarnego wsparcia.
- (2) Jeżeli oferta jest przyjmowana w całości, przyjmując ją, powtarza się dokładne warunki oferty otrzymanej od państwa członkowskiego udzielającego wsparcia. Częściowe przyjęcie oferty może dotyczyć wyłącznie ilości dostarczanej do danego punktu dostawy.
- (3) Przyjmowanie ofert opartych na środkach obowiązkowych obejmuje: a) krótki opis ofert opartych na środkach dobrowolnych otrzymanych od innych państw członkowskich udzielających wsparcia; b) w stosownych przypadkach przyczyny, dla których oferty te nie zostały przyjęte (nota bene: przyczyny nie mogą dotyczyć ceny); c) krótki opis ofert opartych na środkach obowiązkowych, otrzymanych od innych państw członkowskich udzielających wsparcia; d) wskazanie, czy również te oferty przyjęto, a jeżeli nie, wskazanie przyczyn ich odrzucenia.
- (4) Komisja może zorganizować rozmowę koordynacyjną z państwem członkowskim występującym o wsparcie i wszystkimi udzielającymi go państwami członkowskimi; organizuje ją na wniosek jednego państwa członkowskiego. Rozmowa telefoniczna odbywa się w ciągu 30 minut od przyjęcia ofert solidarnego wsparcia opartych na środkach obowiązkowych (jeżeli z inicjatywy Komisji) lub od otrzymania wniosku o koordynację od państwa członkowskiego.

Data r. godz.

1. W imieniu (*państwo członkowskie występujące o wsparcie*) niniejszym akceptuję/odrzucając (w całości/częściowo) przedstawioną przez (*państwo członkowskie udzielające wsparcia*) w dniu (*data*) r. o godz. (*czas*) ofertę zastosowania środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 13 ust. 2 (*niepotrzebne skreślić*).
2. Właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

3. Odpowiedzialny OSP w państwie członkowskim występującym o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

4. Odpowiedzialny podmiot zarządzający obszarem rynku w państwie członkowskim występującym o wsparcie (w stosownych przypadkach):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

5. Przyjęta oferta wtórna, oparta na środkach obowiązkowych (*należy dokładnie przytoczyć brzmienie oferty wtórnej otrzymanej od państwa członkowskiego udzielającego wsparcia*).

.....

6. Dodatkowe informacje dotyczące przyjęcia ofert wtórnych:

a) krótki opis ofert opartych na środkach dobrowolnych otrzymanych od innych państw członkowskich udzielających wsparcia:

.....

b) czy oferty te przyjęto? Jeśli nie, proszę podać przyczyny:

.....

c) krótki opis ofert opartych na środkach obowiązkowych, otrzymanych od innych państw członkowskich udzielających wsparcia:

.....

a) czy oferty te przyjęto? Jeśli nie, proszę podać przyczyny:

.....

Sporządzono w dniu (data)..... o (godz.).....

Podpis

Załącznik III

Uchylone rozporządzenie i wykaz jego kolejnych zmian

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36)	
Decyzja Komisji 2010/685/UE (Dz.U. L 293 z 11.11.2010, s. 67)	
Decyzja Komisji 2012/490/UE (Dz.U. L 231 z 28.8.2012, s. 16)	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39)	(jedynie art. 22)
Decyzja Komisji (UE) 2015/715 (Dz.U. L 114 z 5.5.2015, s. 9)	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1)	(jedynie art. 50)

Załącznik IV

Tabela korelacji

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 1 akapit pierwszy (zdanie wprowadzające)	art. 1 akapit pierwszy (zdanie wprowadzające)
art. 1 lit. a)	art. 1 lit. a)
art. 1 lit. b)	-
art. 1 lit. c)	art. 1 lit. b)
art. 1 akapit drugi, trzeci i czwarty	art. 1 akapit drugi, trzeci i czwarty
art. 2 ust. 1 (zdanie wprowadzające)	art. 2 ust. 1 (zdanie wprowadzające)
-	art. 2 ust. 1 pkt 1
art. 2 ust. 1 pkt 1	art. 2 ust. 1 pkt 2
art. 2 ust. 1 pkt 2	art. 2 ust. 1 pkt 3
art. 2 ust. 1 pkt 3	art. 2 ust. 1 pkt 4
art. 2 ust. 1 pkt 4	art. 2 ust. 1 pkt 5
art. 2 ust. 1 pkt 5	art. 2 ust. 1 pkt 6
art. 2 ust. 1 pkt 6	art. 2 ust. 1 pkt 7
art. 2 ust. 1 pkt 7	art. 2 ust. 1 pkt 8

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 2 ust. 1 pkt 8	art. 2 ust. 1 pkt 9
art. 2 ust. 1 pkt 9	art. 2 ust. 1 pkt 10
art. 2 ust. 1 pkt 10	art. 2 ust. 1 pkt 11
art. 2 ust. 1 pkt 11	art. 2 ust. 1 pkt 12
art. 2 ust. 1 pkt 12	art. 2 ust. 1 pkt 13
art. 2 ust. 1 pkt 13	art. 2 ust. 1 pkt 14
art. 2 ust. 1 pkt 14	art. 2 ust. 1 pkt 15
art. 2 ust. 1 pkt 15	art. 2 ust. 1 pkt 16
art. 2 ust. 1 pkt 16	art. 2 ust. 1 pkt 17
art. 2 ust. 1 pkt 17	art. 2 ust. 1 pkt 18
art. 2 ust. 1 pkt 18	art. 2 ust. 1 pkt 19
art. 2 ust. 1 pkt 19	art. 2 ust. 1 pkt 20
art. 2 ust. 1 pkt 20	art. 2 ust. 1 pkt 21
art. 2 ust. 1 pkt 21	art. 2 ust. 1 pkt 22
art. 2 ust. 1 pkt 22	art. 2 ust. 1 pkt 23
art. 2 ust. 1 pkt 23	art. 2 ust. 1 pkt 24

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 2 ust. 1 pkt 24	art. 2 ust. 1 pkt 25
art. 2 ust. 1 pkt 25	art. 2 ust. 1 pkt 26
art. 2 ust. 1 pkt 26	art. 2 ust. 1 pkt 27
art. 2 ust. 1 pkt 27	art. 2 ust. 1 pkt 28
art. 2 ust. 1 pkt 28	art. 2 ust. 1 pkt 29
-	art. 2 ust. 1 pkt 30
-	art. 2 ust. 1 pkt 31
-	art. 2 ust. 1 pkt 32
-	art. 2 ust. 1 pkt 33
-	art. 2 ust. 1 pkt 34
-	art. 2 ust. 1 pkt 35
-	art. 2 ust. 1 pkt 36
-	art. 2 ust. 1 pkt 37
-	art. 2 ust. 1 pkt 38
art. 2 ust. 2	art. 2 ust. 2
-	art. 3

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
-	art. 4
art. 14	art. 5
art. 14 ust. 1	art. 5 ust. 1–2
-	art. 5 ust. 3
art. 14 ust. 3	art. 5 ust. 4
art. 14 ust. 2	art. 5 ust. 5
-	art. 6
art. 15	art. 7
art. 7 ust. 1–2	art. 7 ust. 1–2
-	art. 7 ust. 3
art. 7 ust. 3	art. 7 ust. 4
-	art. 7 ust. 4 akapit drugi
art. 7 ust. 4	art. 7 ust. 5
art. 7 ust. 5	art. 7 ust. 6
-	art. 8
art. 16	art. 9

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 16 ust. 1–3	art. 9 ust. 1–3
-	art. 9 ust. 4
art. 9 ust. 4	-
art. 9 ust. 5	-
art. 17	art. 10
art. 22	art. 11
art. 21	art. 12
art. 3	art. 13
-	art. 14
art. 13	art. 15
-	art. 16
-	art. 17
-	art. 18
-	art. 19
-	art. 20
art. 4	art. 21

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 5	art. 22
art. 5 ust. 1–4	art. 22 ust. 1–4
art. 8	art. 23
art. 8 ust. 1–3 lit. f)	art. 23 ust. 1–3 lit. f)
-	art. 23 ust. 3 lit. g)
-	art. 23 ust. 3 akapit drugi
art. 8 ust. 4	art. 23 ust. 4
-	art. 23 ust. 4 akapit drugi
art. 8 ust. 5–6 lit. l)	art. 23 ust. 5–6 lit. l)
-	art. 23 ust. 6 lit. m)
art. 8 ust. 7–11	art. 23 ust. 7–11
art. 8 ust. 11	art. 23 ust. 10
art. 8 ust. 12	art. 23 ust. 11
art. 9	art. 24
art. 24	art. 25
art. 10	art. 26

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 11	art. 27
art. 12	art. 28
art. 29	art. 29
-	art. 29 lit. a)
art. 29 lit. b) i c)	art. 29 lit. b) i c)
art. 18	art. 30
art. 18 ust. 1–6	art. 30 ust. 1–6
-	art. 30 ust. 7
art. 19	art. 31
art. 19 ust. 1	art. 31 ust. 1
-	art. 31 ust. 2
art. 19 ust. 2	art. 31 ust. 3
art. 19 ust. 3	art. 31 ust. 4
art. 19 ust. 4	art. 31 ust. 5
art. 19 ust. 5	art. 31 ust. 6
-	art. 31 ust. 6 akapit drugi

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 20	art. 32
-	art. 33
-	art. 34
-	art. 35
-	art. 36
-	art. 37
-	art. 38
-	art. 39
-	art. 40
-	art. 41
-	art. 42
-	art. 43
-	art. 44
-	art. 45
-	art. 46
-	art. 47

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
-	art. 48
-	art. 49
-	art. 50
-	art. 51
	art. 52
art. 6	art. 53
	art. 53 ust. 1–15
art. 6 ust. 1–12	-
-	art. 54
	art. 55
art. 7	art. 55 ust. 1–3
art. 7 ust. 1–4	-
art. 23	art. 56
art. 23 ust. 1	-
-	art. 56 ust. 1–5
art. 23 ust. 6 i 7	-

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 25	-
art. 23	art. 57
art. 58 ust. 1 i 2	art. 58 ust. 1 i 2
	art. 58 ust. 3–7
art. 27	art. 59
-	art. 59 ust. 1–3
art. 27 ust. 1 i 2	-
-	art. 60
art. 28	art. 61
art. 28 ust. 1	art. 61 ust. 1
-	art. 61 ust. 2 i 3
art. 28 ust. 2	-
art. 30	art. 62
art. 30 lit. a)	-
art. 30 lit. b)	-
art. 30 lit. c)	-

Rozporządzenie (UE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 30 akapit drugi	-
-	art. 63
-	art. 64
-	art. 65
-	art. 66
-	art. 67
art. 31	art. 68
art. 32	art. 69
Załącznik I	Załącznik I
-	Załącznik II
-	Załącznik III
Załącznik III	Załącznik IV

Uzasadnienie

Poprawki do części wniosku, które pozostają niezmienione („białe części”), były konieczne z ważnych względów związanych z wewnętrzną logiką tekstu lub ponieważ są nierozzerwalnie związane z innymi dopuszczalnymi poprawkami.

UZASADNIENIE

Dostęp do źródeł energii i sposoby ich przekształcania będą determinować rozwój gospodarczy, społeczny i cywilizacyjny na naszej planecie. Paliwa kopalne były i są głównym źródłem energii, a ogromny wzrost ich wykorzystania doprowadził do bezpośredniej degradacji środowiska, ale także do radykalnego globalnego ocieplenia i związanych z nim dramatycznych zagrożeń, co w 2015 r. w Paryżu na szczycie klimatycznym ONZ potwierdziło 196 państw.

Nadszedł zatem czas na szybkie wycofanie paliw kopalnych i przejście na energię odnawialną i bezemisyjną. Z punktu widzenia konsumentów – indywidualnych, przemysłowych i zbiorowych – najbardziej bezpiecznym dla środowiska i klimatu nośnikiem energii jest energia elektryczna. Jednak nie wszystkie procesy przemysłowe, transport lub środki komunikacji można zelektryfikować. W związku z tym należy uwzględnić inne, bezpieczne dla środowiska i klimatu źródło, jakim jest wodór, w przypadku którego jedynym odpadem po zużyciu jest woda. Wodór jest również najlepszym przyszłym sposobem magazynowania energii elektrycznej na dużą skalę.

Nadchodzi epoka wodoru, co przewidywano od dziesięcioleci. Jednak dopiero teraz, również dzięki inwestycjom Unii Europejskiej w najnowocześniejsze badania nad produkcją, transportem i wykorzystaniem wodoru, epoka ta staje się rzeczywistością. W ramach Europejskiego Zielonego Ładu mamy już strategię w zakresie wodoru. Niniejsze rozporządzenie, wraz z dyrektywą o podobnym tytule, stanowi pierwszy pakiet legislacyjny, który utoruje drogę do utworzenia infrastruktury na potrzeby wodoru i do szerokiego wykorzystania wodoru jako nośnika energii. Parlament Europejski będzie dążył do tego, aby pakiet dotyczący wodoru i zdekarbonizowanych gazów był zgodny z prawem o klimacie i pakietem „Gotowi na 55” oraz by spełniał warunki stabilnego prawodawstwa europejskiego.

Po szeregu spotkań z przedstawicielami przemysłu, MŚP, środowisk akademickich, związków zawodowych, organizacji lokalnych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego sprawozdawca może stwierdzić, że wniosek Komisji Europejskiej dotyczący rozporządzenia został dobrze przyjęty przez zainteresowane strony. Poniższe uwagi oraz poprawki sprawozdawcy wynikają w szczególności z tych spotkań.

Podkreślono znaczenie precyzyjnych definicji i ich przestrzegania bez wyjątków. Mieszanie wodoru i gazu ziemnego uznano za bardzo niekorzystne, choć w wyjątkowych przypadkach dopuszczalne. Przy obliczaniu kosztów i emisji paliw zdecydowanie zaleca się uwzględnienie pełnego łańcucha produkcji, dostaw, transportu, unieszkodliwiania itp.

Ogromne potrzeby inwestycyjne wymagają zachęt dla producentów wodoru i konsumentów, w tym rzeczywistych zniżek taryfowych i innych zachęt finansowych, dostępu do badań naukowych i innowacji technologicznych oraz utworzenia wewnętrznego europejskiego rynku wodoru, a także współpracy z wiarygodnymi partnerami z państw trzecich.

W Unii niezbędna jest współpraca między władzami politycznymi, przemysłem, MŚP, światem nauki, organizacjami pozarządowymi i społeczeństwem obywatelskim. Dlatego tak ważne są działania takich podmiotów jak europejski sojusz na rzecz czystego wodoru i Hydrogen Europe. Należy dążyć do szerokiego poparcia społecznego dla Europejskiego

Zielonego Ładu, w szczególności dla produkcji, transportu i wykorzystania wodoru. Państwa członkowskie są zobowiązane do wprowadzenia na szczeblu krajowym strategii w zakresie wodoru. Instytucje europejskie będą dążyć do zapewnienia finansowania inwestycji w wodór z programów i funduszy wspólnotowych.

Zmiany uwzględniają również rozwiązania przyjęte w planie Komisji Europejskiej RePowerEU, który jest odpowiedzią na brutalną i przestępczą napaść Rosji na Ukrainę oraz na potrzebę szybkiego odejścia Unii od importu paliw kopalnych z Rosji. Zaproponowano skuteczną i w pełni przejrzystą ścieżkę inwestycji w infrastrukturę związaną z bezpieczeństwem dostaw energii do Unii. Inwestycje muszą odpowiadać rozwiązaniom wytrzymującym próbę czasu i chronić przed tworzeniem aktywów osieroconych. Zaproponowano również rozwiązania promujące biometan w celu produkcji i wprowadzania do systemu gazu ziemnego co najmniej 35 mld m³ biometanu do 31 grudnia 2030 r. Określono limit importu gazu przez państwo członkowskie z państwa trzeciego oraz potrzebę okresowych przeglądów odstępstwa dla gazociągów z państw trzecich – w obu przypadkach z państw spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Wzmocniono przepisy dotyczące możliwości wspólnego zakupu gazu przez UE z państw trzecich, zgodnie z apelem Parlamentu Europejskiego sprzed 12 lat. W mocy pozostają przepisy dotyczące otwarcia wspólnego rynku energii dla państw Wspólnoty Energetycznej, w szczególności Ukrainy. W drodze poprawek do rozporządzenia wprowadzono również rozwiązania przyjęte niedawno na mocy rozporządzenia w sprawie magazynowania gazu.

Poważne zastrzeżenia do przedłożonego przez Komisję Europejską projektu rozporządzenia zgłoszono jedynie w odniesieniu do wniosku dotyczącego zarządzania nowo utworzonym rynkiem wodoru i infrastrukturą wodorową przez nową instytucję: europejską sieć operatorów sieci wodorowych (ENNOH). W wyniku licznych i długotrwałych dyskusji sprawozdawca zaproponował rozwiązanie, które pozwoli uniknąć utworzenia kolejnej instytucji rynku energii w Unii, zwłaszcza że ta część rynku wciąż znajduje się na początkowym etapie rozwoju. Jednocześnie sprawozdawca docenia rolę jasnego, również publicznego, wyrażania potrzeb i nadziei uczestników rynku wodoru oraz informowania o zagrożeniach poprzez ustanowienie odrębnej struktury wodorowej w ramach ENTSO gazu. Ważnym powodem takiego wniosku jest również potrzeba przekształcenia infrastruktury gazu ziemnego w infrastrukturę wodorową i ograniczenia do minimum aktywów osieroconych. Następną dekada pokaże, czy potrzebna będzie oddzielna struktura (ENNOH).

Sprawozdawca docenia również rolę ENTSO energii elektrycznej w tworzeniu i wspieraniu rynku wodoru, w szczególności produkcji wodoru odnawialnego z odnawialnych źródeł energii, ponieważ przyszłym rozwiązaniem w Unii jest rynek tylko dwóch głównych nośników energii: energii elektrycznej i wodoru, przy niewielkim udziale biogazu lub biometanu i biomasy. Wodór będzie produkowany w drodze elektrolizy, a oprócz jego bezpośredniego wykorzystania w przemyśle lub transporcie będzie również wykorzystywany do magazynowania energii elektrycznej.

**ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB, OD KTÓRYCH
SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Poniższy wykaz opracowano na zasadzie pełnej dobrowolności, na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy. Przy sporządzaniu sprawozdania sprawozdawca otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot i/lub osoba
Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (<i>ACER</i>)
Rada Europejskich Regulatorów Energetyki (<i>CEER</i>)
Wspólnota Energetyczna
Europejska sieć operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (<i>ENTSOE</i>)
Europejska sieć operatorów systemów przesyłowych gazu (<i>ENTSOG</i>)
Hydrogen Europe
Europejska Organizacja Konsumentów (<i>BEUC</i>)
Grupa zadaniowa ds. czystego powietrza
Międzynarodowe Stowarzyszenie Producentów Ropy i Gazu (<i>IOGP</i>)
European Biogas Association
Eurogas
Climate Action Network (<i>CAN</i>) Europe
Agora Energiewende
Emerson Automation Solutions
Europejskie Stowarzyszenie Producentów Stali (<i>EUROFER</i>)
Fundacja Bellona
European Committee of Manufacturers of Domestic Heating and Cooking Appliances (<i>CEFACD</i>)
PGNiG S.A.
SolarPower Europe
Europejska Rada Przemysłu Chemicznego (<i>CEFIC</i>)
SSAB
Gas Distributors for Sustainability (<i>GD4S</i>)
France Hydrogen
Energinet
Eurelectric
ENGIE
Iberdrola
Gaz-System S.A.
Confederation of Norwegian Enterprise (<i>NHO</i>)
Gas Naturally
Euroheat & Power
European Industrial Gases Association (<i>EIGA</i>)
Polenergia S.A.

2.2.2023

PISMO KOMISJI PRAWNEJ

Cristian-Silviu Buşoi
Przewodniczący
Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii
BRUKSELA

Przedmiot: Opinia w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (wersja przekształcona) (COM(2021)0804 – C9-0470/2021 – 2021/0424(COD))

Szanowny Panie Przewodniczący!

Komisja Prawna rozpatrzyła wyżej wymieniony wniosek zgodnie art. 110 Regulaminu Parlamentu Europejskiego dotyczącym przekształcenia.

Ustęp 3 tego artykułu brzmi następująco:

Jeżeli komisja właściwa w kwestiach prawnych uzna, że wniosek nie wnosi zmian merytorycznych innych niż te, które we wniosku określono jako takie, informuje o tym komisję przedmiotowo właściwą.

W takim przypadku, poza poprawkami spełniającymi warunki przewidziane w art. 180 i 181, komisja przedmiotowo właściwa dopuszcza wyłącznie poprawki dotyczące części wniosku zawierających zmiany.

Poprawki do niezmienionych fragmentów wniosku mogą jednak być dopuszczone – w drodze wyjątku, po rozpatrzeniu każdej z nich – przez przewodniczącego komisji przedmiotowo właściwej, jeżeli uzna on, że jest to niezbędne z przyczyn związanych z wewnętrzną logiką tekstu lub ponieważ poprawki te są nierozdzielnie związane z innymi dopuszczalnymi poprawkami. Przyczyny te należy wymienić w pisemnym uzasadnieniu do poprawek.

Na podstawie załączonej opinii konsultacyjnej grupy roboczej służb prawnych Parlamentu, Rady i Komisji, która przeanalizowała wniosek dotyczący przekształcenia, oraz zgodnie z zaleceniami sprawozdawcy Komisja Prawna uważa, że przedmiotowy wniosek nie zawiera żadnych zmian merytorycznych innych niż te określone jako takie we wniosku oraz że w odniesieniu do ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszego aktu z tymi zmianami merytorycznymi wniosek ogranicza się do zwykłego ujednoczenia istniejącego tekstu, bez zmiany co do istoty.

Podsumowując, na posiedzeniu nadzwyczajnym 31 stycznia 2023 r. Komisja Prawna

jednogłośnie²⁶ postanowiła zalecić, aby Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE), jako komisja przedmiotowo właściwa, przystąpiła do prac nad wymienionym wnioskiem zgodnie z art. 110 Regulaminu.

Z wyrazami szacunku

Adrián Vázquez Lázara

²⁶ W trakcie głosowania końcowego obecni byli: Adrián Vázquez Lázara (przewodniczący), Sergey Lagodinsky (wiceprzewodniczący), Marion Walsmann (wiceprzewodnicząca), Lara Wolters (wiceprzewodnicząca), Raffaele Stancanelli (wiceprzewodniczący), Pascal Arimont, Manon Aubry, Alessandra Basso, Brando Benifei, Jérémy Decerle (za Pierre'a Karleskinda, zgodnie z art. 209 ust.7), Angel Dzhambazki, Ibán García Del Blanco, Frances Fitzgerald (za Estebana Gonzáleza Ponsa, zgodnie z art. 209 ust.7), Virginie Joron, Andrzej Halicki, Heidi Hautala, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Jiří Pospíšil, Franco Roberti, Axel Voss, Tiemo Wölken.

ZAŁĄCZNIK: OPINIA KONSULTACYJNEJ GRUPY ROBOCZEJ SŁUŻB PRAWNYCH PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I KOMISJI

KONSULTACYJNA GRUPA ROBOCZA
SŁUŻB PRAWNYCH

Bruksela, dnia 6 grudnia 2022 r.

OPINIA

PRZEZNACZONA DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO RADY KOMISJI

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru COM(2021)0804 z 15.12.2021 r. – 2021/0424(COD)

Uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej uporządkowanego wykorzystania techniki przekształcania aktów prawnych, a w szczególności jego punkt 9, konsultacyjna grupa robocza, złożona ze służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, odbyła posiedzenia 7 i 30 września 2022 r., aby zbadać ww. wniosek przedstawiony przez Komisję.

W trakcie tych posiedzeń²⁷, na podstawie analizy wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady przekształcającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego, konsultacyjna grupa robocza uzgodniła jednomyślnie, co następuje:

1. Następujące elementy należy zaznaczyć na szaro, jak zwyczajowo wyróżnia się poprawki merytoryczne:

- w tytule aktu zastąpienie słów „w sprawie warunków dostępu do” słowami „w sprawie rynków wewnętrznych” oraz dodanie słów „gazów ze źródeł odnawialnych i” i „oraz wodoru”;
- w motywie 15 skreślenie słowa „przesyłowych”;
- w motywie 16 zastąpienie słowa „gazu” słowem „gazów”;
- cały tekst art. 5 ust. 5;

²⁷ Konsultacyjna grupa robocza pracowała w oparciu o wersję wniosku w języku angielskim, będącą oryginalną wersją omawianego aktu.

- w art. 9 ust. 3 akapit drugi zastąpienie odniesienia do „akapitu pierwszego lit. b)” odniesieniem do „akapitu pierwszego lit. a)”;
 - w artykule 10 ust. 1 słowo „lub” poprzedzające słowa „instalacji magazynowania wodoru”;
 - w artykule 22 ust. 1 zastąpienie słów „operatorzy systemów przesyłowych gazu” słowem „ENTSO”;
 - w art. 22 ust. 2 zastąpienie słowa „dwóch” słowem „czterech”;
 - w art. 23 ust. 8 dodanie słów „lub art. 56”;
 - w art. 25 akapit pierwszy zastąpienie odniesienia do „art. 23” odniesieniem do „art. 52–56”;
 - w art. 27 zastąpienie odniesienia do „art. 4–12” odniesieniem do „art. 21–23”;
 - w art. 29 akapit drugi lit. b) zastąpienie odniesienia do „art. 14 i 22” odniesieniem do „art. 56 i 52”;
 - w art. 56 ust. 3 lit. a) zastąpienie odniesienia do „art. 14 i 15” odniesieniem do „art. 5–7”;
 - w art. 56 ust. 3 lit. d) zastąpienie odniesienia do „art. 13” odniesieniem do „art. 15 i 16”;
 - w art. 58 ust. 1 skreślenie końcowych słów „art. 23”;
 - w załączniku I skreślenie pkt 1.9 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 715/2009;
 - w załączniku I pkt 2.2.2.1 zastąpienie odniesienia do „art. 16 ust. 1” odniesieniem do „art. 5”.
2. Następujące elementy należy zaznaczyć jako dostosowania formalne:
- w tytule aktu zastąpienie słów „sieci przesyłowych gazu ziemnego” słowami „gazu ziemnego” oraz skreślenie słów „i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005”;
- w art. 9 ust. 3 akapit drugi (nie dotyczy wersji polskiej).

W wyniku analizy wniosku konsultacyjna grupa robocza jednogłośnie stwierdziła, że wniosek nie zawiera zmian merytorycznych innych niż wskazane jako takie. Konsultacyjna grupa robocza stwierdziła też, że w kwestii ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszego aktu z tymi zmianami merytorycznymi wniosek stanowi zwykłe ujednoczenie istniejącego tekstu prawnego, bez zmiany co do istoty.

F. DREXLER
Dyrektor Generalny
Wydziału Prawnego

J.B. LAIGNELOT
p.o. Dyrektor Generalny

D. CALLEJA CRESPO
Dyrektor Generalny

3.6.2022

PISMO KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Cristian-Silviu BUȘOI
Przewodniczący
Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii
ASP 11E102
BRUKSELA

Przedmiot: Opinia komisji AGRI w sprawie wniosków Komisji dotyczących rozporządzenia i dyrektywy w sprawie rynków gazu i wodoru

Szanowny Panie Przewodniczący!

Na posiedzeniu 2 lutego 2022 r. koordynatorzy komisji AGRI postanowili wydać opinię w formie pisma do komisji ITRE, jako komisji przedmiotowo właściwej, w sprawie następujących dwóch wniosków Komisji:

- Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (COM/2021/804 – 2021/0424(COD));
- Wniosek Komisji dotyczący dyrektywy w sprawie wspólnych zasad rynków wewnętrznych gazów odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (COM/2021/803 – 2021/0425(COD)).

Komisja AGRI ogólnie pozytywnie ocenia oba wnioski Komisji (tzw. „pakiet gazowy”) jako bardzo potrzebne i skuteczne ramy ułatwiające włączenie energii ze źródeł odnawialnych, w tym zrównoważonego biogazu i biometanu, do sieci dystrybucji i przesyłu. Jest to tym ważniejsze w obliczu kryzysu spowodowanego rosyjską napaścią na Ukrainę. Istotnie argumenty przemawiające za szybkim przejściem na czystą energię nigdy nie były silniejsze i jaśniejsze.

Co ważne, odnawialne, niskoemisyjne źródła energii i biogaz są niezbędne, aby UE mogła osiągnąć cele klimatyczne określone w dokumencie „Gotowi na 55” oraz obniżyć emisyjność sektorów, w których przychodzi to z trudem. Omawiany pakiet gazowy rozszerza również prawa konsumentów i użytkowników końcowych oraz udział w rynku wewnętrznym. Ponadto komisja AGRI uważa, że szczególnie ważne jest zachęcanie i wspieranie rolników, którzy już produkują zrównoważony biogaz i biometan lub planują rozpoczęcie produkcji zarówno w sieci, jak i poza nią.

Komisja AGRI podkreśla potrzebę synergii z innymi przepisami. W szczególności należy zapewnić spójność między pakietem gazowym a dyrektywą RED II (dyrektywa 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych i jej przegląd w postaci dyrektywy RED III). Ponadto komisja AGRI zwraca się do komisji ITRE,

jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących kwestii:

- Bezpieczeństwo dostaw:

Biorąc pod uwagę obecny kryzys energetyczny, z którym mierzy się UE, w związku z ostatnimi wydarzeniami należy w razie potrzeby dokonać przeglądu rozpatrywanych wniosków Komisji. W komunikacie „Plan REPowerEU” z dnia 8 marca 2022 r. (COM(2022)108) Komisja proponuje, by zwiększyć produkcję biometanu do 35 mld m³ do 2030 r., co odpowiada 10 % obecnej produkcji gazu ziemnego. Jest to ponad dwukrotnie więcej niż kwota określona w pakiecie „Gotowi na 55”, podczas gdy cel dotyczący biometanu stanowi ponad 20 % obecnego przywozu gazu do UE z Rosji. Osiągnięcie tego celu będzie wymagało ścisłej współpracy między Komisją, państwami członkowskimi i całym łańcuchem wartości związanym z produkcją biometanu. Cel ten należy uwzględnić we wnioskach dotyczących dyrektywy i rozporządzenia. Wraz z zainteresowanymi stronami Komisja powinna ocenić, czy do osiągnięcia tego celu potrzebne są dalsze konkretne środki regulacyjne. W związku z tym komisja AGRI wzywa Komisję Europejską do przygotowania planu działania w celu lepszego wykorzystania do produkcji i dystrybucji biogazu i biometanu potencjału zasobów biomasy powstałej z pochodzących z rolnictwa i leśnictwa produktów ubocznych lub odpadów, niemających alternatywnego zastosowania w żywności lub paszy.

- Powiązanie produkcji biogazu i biometanu z rolnictwem:
 - ✓ Aby pobudzić produkcję biogazu i biometanu w sektorze rolnictwa, Komisja powinna wyraźniej podkreślić rolę, jaką produkcja ta może odegrać w osiągnięciu wyznaczonych celów klimatycznych. Ponadto należy zadbać o to, aby w miarę możliwości wszystkie środki legislacyjne (RED II, pakiet gazowy, WPR, dyrektywa w sprawie systemu handlu uprawnieniami do emisji, zasady pomocy państwa itp.) wspierały zwiększoną produkcję zrównoważonego biogazu i biometanu w sektorze rolnictwa oraz uwzględniały liczne korzyści, jakie może ona przynieść.
 - ✓ Produkcja biogazu i biometanu może zdywersyfikować dochody rolników, generować dodatkowe źródła dochodów oraz stwarzać możliwości rozwoju i inwestycji na obszarach wiejskich.
 - ✓ Odpady rolnicze nienadające się do recyklingu (tj. obornik) i strumienie odpadów nienadające się do alternatywnego zastosowania w żywności lub paszy mogą być wykorzystywane w komorach fermentacyjnych do produkcji biogazu i biometanu. Takie surowce wykorzystywane do produkcji biogazu mogą skutecznie przyczynić się do ograniczenia emisji metanu z procesów rozkładu beztlenowego w przyrodzie.
 - ✓ Produkowane w sposób zrównoważony odnawialne biogaz i biometan przyczynią się do zmniejszenia emisji (w sektorze transportu, ogrzewania, produkcji energii elektrycznej, przemysłu) oraz do zmniejszenia zależności UE od paliw kopalnych.
 - ✓ Produkcja biogazu i biometanu może zapewnić skuteczny recykling składników odżywczych. Składniki odżywcze odzyskane z tego produktu pofermentacyjnego roślin można przetwarzać na nawozy organiczne w rolnictwie lub do zastosowań przemysłowych, zmniejszając zależność od nawozów kopalnych. Potencjał ten należy uwzględnić również w planach strategicznych WPR.

Ponadto komisja AGRI pragnie przedstawić następujące zalecenia w odniesieniu do proponowanego pakietu gazowego:

- Konieczna jest jasna definicja produkcji biogazu i biometanu odrębna od definicji gazu ziemnego.

Obecna definicja gazu ziemnego obejmuje zarówno biogaz, jak i biometan. Jest to problematyczne, ponieważ gaz ziemny i biogaz/biometan są produkowane inaczej, a proponowane rozporządzenie i dyrektywa powinny to odzwierciedlać.

- Prawo do wprowadzenia produkcji do sieci i podziału kosztów:

Należy zadbać o to, by rolnicy nie musieli ponosić wszystkich kosztów wejścia na rynek gazu i do sieci. Pakiet gazowy powinien zatem zapewnić producentom biogazu i biometanu łatwe i proste wprowadzanie produkcji do sieci gazowej. Można to osiągnąć, zapewniając producentom biogazu i biometanu „prawo do wprowadzania do sieci”, z zastrzeżeniem wymaganych badań i analiz jakości i bezpieczeństwa, a także podział kosztów między producentów i operatorów sieci. Większość producentów biogazu i biometanu to producenci na małą skalę, w związku z czym konieczność ponoszenia wszystkich kosztów stanowiłaby dla nich poważną przeszkodę.

- Wspieranie także pozasieciowej produkcji biogazu:

Duża część produkcji biogazu i biometanu odbywa się poza siecią, głównie na obszarach rolnych. W związku z tym, mimo że pakiet gazowy koncentruje się na regulacji produkcji w sieci, ważne jest uwzględnienie i dopilnowanie, aby produkcja biogazu i biometanu poza siecią była traktowana tak samo jak produkcja biogazu i biometanu wprowadzanego do systemu przesyłowego gazu. Na przykład uproszczone procedury wydawania zezwoleń zaproponowane w dyrektywie powinny mieć również zastosowanie do zakładów produkcyjnych niewłączonych do sieci. Należy badać innowacyjne systemy zbierania i włączać je do głównego nurtu polityki.

- Cel zmniejszania intensywności emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do dostaw gazu do 2030 r. na szczeblu UE byłby dodatkowym czynnikiem produkcji gazów ze źródeł odnawialnych.

Cel polegający na zmniejszeniu intensywności emisji gazów cieplarnianych w dostawach gazu nieuchronnie zwiększyłby popyt na biogaz i biometan, ponieważ jest to jeden z najskuteczniejszych sposobów ograniczenia zużycia gazu pochodzącego z paliw kopalnych. Cel ten byłby wyraźnym sygnałem do promowania produkcji niskoemisyjnego gazu ze źródeł odnawialnych oraz znacznie przyczyniłby się do przewidywalności i zaufania między łańcuchem wartości związanym z wytwarzaniem gazu a inwestorami.

- Wezwanie Komisji do stworzenia regionalnej mapy potencjału produkcyjnego zrównoważonego biogazu i biometanu:

Mapowanie to pomogłoby w optymalizacji produkcji i posłużyło jako podstawa do opracowania projektu i oceny potrzeb w zakresie wzmocnienia sieci. W mapowaniu powinny uczestniczyć władze regionalne, publiczne agencje energetyczne, krajowe

stowarzyszenia zajmujące się produkcją biogazu i operatorzy sieci. Ponadto w obecnej sytuacji ważne jest, aby UE określiła wszystkie środki wynikające z konieczności zastąpienia przywozu energii z Rosji.

Jako przewodniczący komisji AGRI zwracam się do komisji ITRE o należyte uwzględnienie tej opinii w sprawozdaniach dotyczących wniosków dotyczących rozporządzenia i dyrektywy w sprawie pakietu gazowego.

Z wyrazami szacunku

Norbert Lins

PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

Tytuł	Rynki wewnętrzne gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (wersja przekształcona)			
Odsyłacze	COM(2021)0804 – C9-0470/2021 – 2021/0424(COD)			
Data przedstawienia Parlamentowi	15.12.2021			
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	ITRE 17.2.2022			
Komisje opiniodawcze Data ogłoszenia na posiedzeniu	BUDG 17.2.2022	ECON 17.2.2022	ENVI 17.2.2022	IMCO 17.2.2022
	AGRI 17.2.2022			
Rezygnacja z wydania opinii Data decyzji	BUDG 13.1.2022	ECON 25.1.2022	ENVI 26.1.2022	IMCO 25.1.2022
Sprawozdawcy Data powołania	Jerzy Buzek 16.2.2022			
Rozpatrzenie w komisji	13.7.2022			
Data przyjęcia	9.2.2023			
Wynik głosowania końcowego	+: 54 -: 17 0: 1			
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Michael Bloss, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Valter Flego, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Eva Maydell, Iskra Mihaylova, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyraki, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho			
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Damian Boeselager, Jakop G. Dalunde, Margarita de la Pisa Carrión, Matthias Ecke, Cornelia Ernst, Klemen Grošelj, Elena Kountoura, Dace Melbārde, Alin Mituța, Jutta Paulus, Massimiliano Salini			
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Marco Campomenosi, Rosanna Conte, Jarosław Duda, France Jamet, Aušra Maldeikienė, Tilly Metz, Alessandro Panza, Rovana Plumb			
Data złożenia	16.2.2023			

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

54	+
ECR	Izabela-Helena Kloc, Margarita de la Pisa Carrión, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Rosanna Conte, Marie Dauchy, France Jamet, Alessandro Panza
PPE	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Jarosław Duda, Christian Ehler, Seán Kelly, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Dace Melbārde, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Bart Groothuis, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Alin Mituța, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

17	-
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos
ID	Markus Buchheit
NI	András Gyürk, Clara Ponsatí Obiols
The Left	Marc Botenga, Cornelia Ernst, Elena Kountoura
Verts/ALE	Michael Bloss, Damian Boeselager, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Henrike Hahn, Tilly Metz, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa

1	0
PPE	François-Xavier Bellamy

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się